

**Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges
sammanträde måndagen den 26 januari 2026****Tid:**

kl. 16:00-21:52

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-39

Justerat den 2 februari 2026

Anslaget den 3 februari 2026

Olle Burell

Christofer Fjellner

Sara Stenudd

Karin Jöback
Sekreterare

ÄRENDELISTA

- §1 Interpellation av Per Rosencrantz (M) till borgarrådet Emilia Bjuggren (S) om långtidsarbetslösheten i Stockholm
- §2 Interpellation av Andréa Hedin (M) till skolborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om utmaningarna med betygssättning
- §3 Interpellation av Per Rosencrantz (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om Socialdemokraternas integrationspolitik
- §4 Bordläggning av interpellationer
- §5 Ny interpellation
- §6 Ajournering
- §7 Frågestund
- §8 Ajournering
- §9 Mötet öppnas
- §10 Närvaro
- §11 Justering
- §12 Anmälningssärenden till kommunfullmäktige
- §13 Valärenden i kommunfullmäktige
- §14 Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025–2027
- §15 Maxtaxa 2026 – nya avgiftsnivåer för Stockholms stads verksamheter inom förskola, fritidshem och omsorg på obekvämt arbetstid, oavsett regiform
- §16 Tilläggsavtal till markanvisningsavtal för del av fastigheten Sättra 2:1, med särskild avgäld under tio år, med K2A Knaust & Andersson Fastigheter
- §17 Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad

- §18 Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för
Stockholms kommun gällande alkoholförbud i delar av
kvarteret Spelbomskan, Norra innerstadens
stadsdelsnämndsområde
- §19 Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter i
Stockholms kommun gällande förbud mot att bruka
lustgas som berusningsmedel på offentliga platser
- §20 Skolbiblioteksplan för förskolor och skolor i
Stockholms stad
- §21 Motion om en permanent plats för Sveriges museum
om Förintelsen
- §22 Motion om införande av bakgrundskontroller vid
upplåtelse av bostäder i allmännyttiga
bostadsaktiebolag
- §23 Motion om en förbättrad service från
stadsbyggnadsnämnden till våra medborgare
- §24 Motion om att förbättra Blasieholmstorg
- §25 Motion om att staden behöver ny handlingsplan mot
heders- och uppfostringsresor
- §26 Motion om att omfördela stödet som skulle ha betalats
ut till Ibn Rushd till Svenska kommittén mot
antisemitism (SKMA)
- §27 Motion om flytt av busshållplatsen på Danmarksgatan
- §28 Motion om avbryt projekteringen av bostäder i
Branterna i Mälarhöjden
- §29 Motion om att minska exploateringsgraden i
utvecklingen vid Telefonplan
- §30 Motion om att rädda Hovings malmgård
- §31 Motion om att stoppa bygget av höghus i Åkeslund
- §32 Motion om att stoppa bygget på Läkarhusets tomt vid
Odenplan
- §33 Motion om att stoppa förtätningarna av villaområden i
Älvsjö

- §34 Motion om mer ändamålsenliga feriejobb
- §35 Motion om att införa mobilförbud i grundskolan för att minska psykisk ohälsa
- §36 Motion om en trygg skolskjuts som barnen förtjänar
- §37 Bordläggning av motioner
- §38 Nyväckta motioner
- §39 Mötet avslutas

§ 1**Interpellation av Per Rosencrantz (M) till borgarrådet
Emilia Bjuggren (S) om långtidsarbetslösheten i
Stockholm**

KS 2025/663

Beslut

Interpellationen är besvarad.

InterpellationenPer Rosencrantz (M) har ställt en interpellation om
långtidsarbetslösheten i Stockholm.Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni 2025 att interpellationen
fick ställas.

Borgarrådet Bjuggren (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

§ 2**Interpellation av Andréa Hedin (M) till skolborgarrådet
Emilia Bjuggren (S) om utmaningarna med
betygssättning**

KS 2025/811

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Borgarrådet Hedin (M) har ställt en interpellation om utmaningarna med betygssättning.

Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Bjuggren (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

§ 3

Interpellation av Per Rosencrantz (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om Socialdemokraternas integrationspolitik
KS 2025/943

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Per Rosencrantz (M) har ställt en interpellation om Socialdemokraternas integrationspolitik.

Kommunfullmäktige beslutade den 1 september 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Bjuggren (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

§ 4
Bordläggning av interpellationer

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna med nummer 4-24 i kungörelsen.

§ 5
Ny interpellation**Beslut**

1. Interpellationen får ställas.
2. Interpellationen bordläggs.

Ny interpellation

Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om att återuppta utredningen om en överdäckning av Nynäsvägen. Rotel VIII. Dnr KS 2025/1601

**§ 6
Ajournering**

Sammanträdet ajournerades mellan kl. 16.51-17.00.

**§ 7
Frågestund****Fråga 1**

Borgarrådet Wedin (M) ställer en fråga om snöröjning.

Borgarrådet Strömgren (MP) svarar på frågan.

Fråga 2

Mats Johnsson (SD) ställer en fråga om borgarrådet motarbetar de mindre byggbolagen nu när byggandet minskat.

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

Fråga 3

Borgarrådet Jönsson (L) ställer en fråga om hur eleverna ska lära sig om de inte vågar fråga.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 4

Jonas Naddebo (C) ställer en fråga om miljöarbetet med snöröjning.

Borgarrådet Strömgren (MP) svarar på frågan.

Fråga 5

Nike Örbrink (KD) ställer en fråga om Nobelcenter.

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

Fråga 6

Borgarrådet Fjellner (M) ställer en fråga om Kista.

Borgarrådet Wanngård (S) svarar på frågan.

Fråga 7

Sergej Salnikov (SD) ställer en fråga om borgarrådet kommer fortsätta att skövla bort Nytorps gärde.

Borgarrådet Valeskog (S) svarar på frågan.

§ 8
Ajournering

Sammanträdet ajournerades mellan kl.17.55-18.00.

§ 9
Mötet öppnas

**§ 10
Närvaro**

Närvaro, se bilaga 1.

**§ 11
Justering**

Andre vice ordföranden Sara Stenudd (V) och borgarrådet Christofer Fjellner (M) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Olle Burell (S). Justering sker den 2 februari 2026.

§ 12**Anmälningssärenden till kommunfullmäktige**

KS 2026/13

Beslut

Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige och noteras i protokollet:

Anmälda skrivelser till kommunfullmäktige under tiden
11/12 2025 – 21/1 2026

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut 2025-12-19 om ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige för Socialdemokraterna efter avgången ersättare Emelie Stark

KS 2025/12-10

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut 2025-12-19 om ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige för Miljöpartiet efter avgången ersättare Felix König

KS 2025/12-11

§ 13**Valärenden i kommunfullmäktige****Avsägelse och fyllnadsval samt beslut om fortsatt uppdrag som nämndeman i Stockholms tingsrätt vid förändrad valbarhet**

KS 2026/9

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag.
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.
7. Susanne Westermarck (MP) får kvarstå i uppdraget som nämndeman i Stockholms tingsrätt under resten av tjänstgöringstiden till och med den 31 december 2027 då valbarheten upphört på grund av flytt.

Ärendet

Valärenden i kommunfullmäktige den 26 januari behandlas.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

§ 14**Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i
Stockholms stad (KAA) 2025–2027****Framställan från arbetsmarknadsnämnden och
utbildningsnämnden**

KS 2025/830

Beslut

1. Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025–2027 godkänns i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.
2. Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad 2022-2024, dnr KS 2021/1518, upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025–2027.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindevall (S), Maria Ljuslin (V) och Magnus Runsten (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 15**Maxtaxa 2026 – nya avgiftsnivåer för Stockholms stads verksamheter inom förskola, fritidshem och omsorg på obekväm arbetstid, oavsett regiform**

KS 2025/1510

Beslut

1. Nya avgiftsnivåer för Stockholms stads verksamheter inom förskola, fritidshem och omsorg på obekväm arbetstid, oavsett regiform, från och med 1 februari 2026 fastställs med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Maxtaxa 2026 – nya avgiftsnivåer för Stockholms stads verksamheter inom förskola, fritidshem och omsorg på obekväm arbetstid, oavsett regiform.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16

Tilläggsavtal till markanvisningsavtal för del av fastigheten Sättra 2:1, med särskild avgäld under tio år, med K2A Knaust & Andersson Fastigheter

Hemställan från exploateringsnämnden

KS 2025/1364

Beslut

1. Tilläggsavtal till markanvisningsavtal för del av fastigheten Sättra 2:1, med särskild avgäld under tio år, med K2A Knaust & Andersson Fastigheter AB, i enlighet med bilaga till utlåtandet godkänns.
2. Exploateringsnämnden medges rätt att träffa avtal med K2A Knaust & Andersson AB i enlighet med bilaga till utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Tilläggsavtal till markanvisningsavtal för del av fastigheten Sättra 2:1, med särskild avgäld under tio år, med K2A Knaust & Andersson Fastigheter.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Anders Edin (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17**Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad****Samt tillägg i delegationsordning för
stadsledningskontoret, rotlar och partikanslier**

KS 2025/1165

Beslut

1. *Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad* antas enligt bilaga 1 till utlåtandet.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas för egen del att anta, samt att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta, *Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad* enligt bilaga 1 till utlåtandet.
3. Kommunstyrelsen ska ta fram tillämpningsanvisningar till *Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad*.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Sverigedemokraterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Fjellner (M), Linnéa Vinge (SD), borgarrådet Jönsson (L), Jonas Naddebo (C) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Sverigedemokraternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18**Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för
Stockholms kommun gällande alkoholförbud i delar av
kvarteret Spelbomskan, Norra innerstadens
stadsdelsnämndsområde****Hemställan från Norra innerstadens stadsdelsnämnd**
KS 2025/168**Beslut**

1. Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun, i enlighet med Norra innerstadens stadsdelsnämnds förslag och bilagor 1-2 till utlåtandet, godkänns.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun gällande alkoholförbud i delar av kvarteret Spelbomskan, Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19**Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter i
Stockholms kommun gällande förbud mot att bruka
lustgas som berusningsmedel på offentliga platser****Initiativärende från stadsledningskontoret**

KS 2025/1195

Beslut

1. Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun i enlighet med utlåtandet och bilaga till utlåtandet, godkänns.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Föreskrifter kungörs genom att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokoll för de beslutade föreskrifterna har justerats.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter i Stockholms kommun gällande förbud mot att bruka lustgas som berusningsmedel på offentliga platser.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 20**Skolbiblioteksplan för förskolor och skolor i Stockholms stad****Framställan från förskolenämnden, kulturnämnden och utbildningsnämnden**

KS 2025/1276

Beslut

1. *Skolbiblioteksplan för förskolor och skolor i Stockholms stad* godkänns enligt bilaga 1 till utlåtandet.
2. *Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021-2024* (Dnr KS 2020/1413), med förlängd aktualitetstid till 2025 (dnr KS 2023/1354), upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Skolbiblioteksplan för förskolor och skolor i Stockholms stad.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Alma Carlsson (S), Tina Kratz (V) och Lisa Carlbom (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Linnéa Vinge (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 21**Motion om en permanent plats för Sveriges museum om
Förintelsen****Motion av Dennis Wedin och Kristina Lutz (båda M) och
Jan Jönsson och Isabel Smedberg-Palmqvist (båda L)**

KS 2024/1018

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i
utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Liberalerna reserverar sig
mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till
förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion
om en permanent plats för Sveriges museum om Förintelsen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Lindhagen (MP) föreslår att kommunfullmäktige
beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wedin (M) och Isabel Smedberg Palmqvist (L) föreslår
att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas och
Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt
Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22**Motion om införande av bakgrundskontroller vid
upplåtelse av bostäder i allmännyttiga bostadsaktiebolag****Motion av Sergej Salnikov (SD)**

KS 2024/1024

Beslut

Motionen avslås med hänvisning till vad som sägs i
utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot
beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion
om införande av bakgrundskontroller vid upplåtelse av bostäder i
allmännyttiga bostadsaktiebolag.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Aidin Zandian (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt
kommunstyrelsens förslag.

Sergej Salnikov (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar
enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23**Motion om en förbättrad service från
stadsbyggnadsnämnden till våra medborgare****Motion av Annika Elmlund och Johan Nilsson (båda M)**

KS 2024/1102

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i
utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till
förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion
om en förbättrad service från stadsbyggnadsnämnden till våra
medborgare.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar
enligt kommunstyrelsens förslag.

Annika Elmlund (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt
Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24**Motion om att förbättra Blasieholmstorg****Motion av Jonas Naddebo (C)**

KS 2024/1131

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att förbättra Blasieholmstorg.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Jonas Naddebo (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25**Motion om att staden behöver ny handlingsplan mot heders- och uppfostringsresor****Motion av Andréa Hedin (M)**

KS 2024/1179

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att staden behöver ny handlingsplan mot heders- och uppfostringsresor.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Hedin (M), borgarrådet Jönsson (L) och Kristin Jacobsson (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalerna och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26**Motion om att omfördela stödet som skulle ha betalats ut till Ibn Rushd till Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA)****Motion av Dennis Wedin (M)**

KS 2024/1181

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att omfördela stödet som skulle ha betalats ut till Ibn Rushd till Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA).

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Boucher (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Fjellner (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 27**Motion om flytt av busshållplatsen på Danmarksgatan****Motion av Aleks Sakala och Dennis Wedin (båda M)**

KS 2024/1197

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om flytt av busshållplatsen på Danmarksgatan.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Strömgren (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Aleks Sakala (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 28**Motion om avbryt projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden****Motion av Gabriel Kroon m.fl. (alla SD)**

KS 2024/1277

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om avbryt projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mats Johnsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs. Kommunfullmäktige godkänner följande omröstningsordning.

Den som vill bifalla kommunstyrelsens förslag röstar ja. Den som vill bifalla Sverigedemokraternas förslag till beslut röstar nej.

Omröstningsresultat

Med 49 ja-röster och 9 nej-röster (33 personer avstod från att rösta) beslutar kommunfullmäktige enligt kommunstyrelsens förslag, se bilaga 2.

§ 29**Motion om att minska exploateringsgraden i utvecklingen vid Telefonplan****Motion av Gabriel Kroon m.fl. (alla SD)**

KS 2024/1278

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att minska exploateringsgraden i utvecklingen vid Telefonplan.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mats Johnsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 30**Motion om att rädda Hovings malmgård****Motion av Gabriel Kroon och Mats Johnsson (båda SD)**

KS 2024/1279

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att rädda Hovings malmgård.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Mats Johnsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 31**Motion om att stoppa bygget av höghus i Åkeslund****Motion av Gabriel Kroon och Mats Johnsson (båda SD)**

KS 2024/1280

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att stoppa bygget av höghus i Åkeslund.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mats Johnsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 32**Motion om att stoppa bygget på Läkarhusets tomt vid Odenplan****Motion av Gabriel Kroon och Mats Johnsson (båda SD)**

KS 2024/1281

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att stoppa bygget på Läkarhusets tomt vid Odenplan.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Mats Johnsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 33**Motion om att stoppa förtätningarna av villaområden i Älvsjö****Motion av Gabriel Kroon och Mats Johnsson (båda SD)**

KS 2024/1282

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att stoppa förtätningarna av villaområden i Älvsjö.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Valeskog (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Mats Johnsson (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 34**Motion om mer ändamålsenliga feriejobb****Motion av Nike Örbrink (KD)**

KS 2024/1305

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om mer ändamålsenliga feriejobb.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Arvid Vikman Rindevall (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 35**Motion om att införa mobilförbud i grundskolan för att minska psykisk ohälsa****Motion av Andréa Hedin (M)**

KS 2024/1329

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att införa mobilförbud i grundskolan för att minska psykisk ohälsa.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Gustav Österman (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Hedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 36**Motion om en trygg skolskjuts som barnen förtjänar****Motion av Andréa Hedin m.fl. (alla M)**

KS 2024/1330

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om en trygg skolskjuts som barnen förtjänar.

I debatten yttrar sig, se bilaga 3.

Förslag till beslut

Borgarrådet Hedin (M), borgarrådet Jönsson (L) och Claes Nyberg (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 37

Bordläggning av motioner

Kommunfullmäktige bordlägger motionerna med nummer 42, 46 och 57-109 i kungörelsen.

§ 38
Nyväckta motioner

Följande motioner väcktes under perioden 16 december 2025 till 26 januari 2026:

1. Motion om data på karta för en mer likvärdig skola.
Motion av Andréa Hedin (M). Rotel III. Dnr KS 2026/122.
2. Motion om att skapa förutsättningar för större
boulemästerskap. Motion av Jonas Naddebo (C). Rotel II.
Dnr KS 2026/129.
3. Motion om att förbättra snöröjningen i Stockholms stad.
Motion av Dennis Wedin och Henrik Virro (båda M). Rotel
VIII. Dnr KS 2026/131.

§ 39
Mötet avslutas

STOCKHOLMS STAD

Bilaga 1. Närvarokommunfullmäktige
2026-01-26

Plats	Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
47	(S) Burell, Olle §§ 9-20, 29-39		18:00	21:53
77	(M) Brinck, Cecilia	Brege, Johan	16:54	21:53
76	(V) Stenudd, Sara §§ 1-8, 21-28		15:57	21:53
56	(S) Abdullahi Ali, Nassir		17:56	21:53
105	(V) Ali Hassan, Shamsó		17:36	21:53
42	(C) Ali, Ismail		17:43	21:52
102	(S) Aranda de Gutiérrez, Norma	William-Olsson, Ellen	17:46	21:53
89	(MP) Badeli, Aida	Carlborn, Lisa	16:14	21:53
96	(S) Bengtsson, Frida		17:40	21:53
46	(C) Bessner, Linn		17:52	19:37
23	(S) Bjuggren, Emilia		15:56	21:52
8	(V) Boucher, Torun		17:48	21:53
93	(S) Bustos, Emil		17:22	21:52
58	(S) Carlsson Hallberg, Ewa	Lagerkvist Tranströmer, Britten	17:37	21:53
94	(S) Carlsson, Alma		16:21	21:52
13	(M) Cederschiöld, Anna		18:01	21:53
80	(SD) Edin, Anders		17:04	21:52
53	(S) Edlund, Ingela		15:58	21:52
40	(L) Elfván, Anne-Lie	Hjelmestam, Elin	17:28	21:53
67	(M) Elmlund, Annika		17:40	21:52
95	(S) Finnveden, Felix		16:22	21:53
14	(KD) Forslund, Maurice		17:56	21:52
12	(M) Granswed Baat, Sophia		18:00	21:53
103	(S) Güler, Esme		16:57	21:53
52	(S) Göransson, Anders		17:13	21:53

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
51	(MP)	Hansson, Martin		15:56	21:53
4	(M)	Hedin, Andréa		16:08	21:53
66	(M)	Hedrup, Tom	Randquist, Theréz	16:45	21:05
61	(S)	Heinonen, Johan		15:51	21:53
34	(M)	Hellström, Anette		16:32	21:53
106	(V)	Herrström, Cecilia		16:43	21:53
37	(KD)	Hollis, Michaela	Valier Furtenbach, Mikael	17:41	21:53
107	(V)	Holm, Jens		17:50	21:52
70	(M)	Hökmark, Christoffer	Virro, Henrik	15:55	21:53
43	(C)	Ibrahim, Ashna		16:54	21:53
19	(C)	Jacobsson, Kristin		16:22	21:53
30	(V)	Jama, Hassan		17:59	21:53
88	(MP)	Jama, Mansur	Grolander, Sara	17:48	21:53
39	(L)	Jonlund, Rasmus	Wistrand, Hanna	17:45	21:53
79	(SD)	Juntunen, Tapani		17:58	21:52
18	(L)	Jönsson, Jan		16:55	21:52
48	(V)	Karlsson, Ann		15:53	21:53
101	(S)	Kazinic, Elvir		17:16	21:53
62	(V)	Kratz, Tina		16:00	21:52
86	(SD)	Kroon, Gabriel	Lindman, Anders	17:06	21:53
81	(SD)	Kroon, Julian	Johnsson, Mats	15:57	21:53
104	(V)	Körhan, Özlem	Zandian, Aidin	16:16	21:53
36	(M)	Lennaárd, Fritz		17:46	21:52
99	(S)	Lind, Andreas		17:00	21:53
60	(S)	Lindgren, Jimmy		16:28	21:53
71	(M)	Lindström, Therese		17:42	21:52
45	(C)	Linusson, Svante		17:19	21:53
16	(L)	Ljung, Björn		16:51	21:52
64	(V)	Ljuslin, Maria		17:37	21:53

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
97	(S)	Lorentzi, Ulrika	Brandt, Jakob	17:48	21:53
11	(M)	Lutz, Kristina		17:49	21:53
7	(V)	Mattsson, Alexandra		16:54	21:53
31	(V)	Mayr, Marre	Rooth, Rose-Marie	18:07	21:53
63	(V)	Mjörnberg, Robert		17:51	21:53
38	(KD)	Modig, Aron	Hedin, Lovisa	17:58	21:53
28	(V)	Mohammed, Rashid		17:48	21:53
29	(V)	Mustonen, Maria		16:18	21:53
20	(C)	Naddebo, Jonas		16:22	21:52
41	(L)	Nilsson Söderström, Åsa		17:56	20:19
32	(M)	Nilsson, Johan	Erbe, Torbjörn	15:55	21:53
10	(M)	Nilsson, Jonas	Karlsson, Anders	15:51	21:53
92	(S)	Nyberg, Berit		17:23	21:53
44	(C)	Nyberg, Claes		17:19	21:53
87	(MP)	Obermüller, Cecilia		17:59	21:53
24	(S)	Ojanne, Alexander		16:08	21:53
33	(M)	Paccamonti, Johan	Jönsson, Peter	18:03	21:53
100	(S)	Palm, Ulrika	Hansson, Bo	15:51	21:53
91	(S)	Risberg, Eva		16:00	21:53
72	(M)	Rosencrantz, Per		16:03	21:53
90	(MP)	Runsten, Magnus		17:54	21:53
69	(M)	Sakala, Aleks		16:14	21:53
83	(SD)	Salnikov, Sergej		16:15	21:53
27	(S)	Salvo, Maria-Elsa	Pettersson, Fredrik	16:58	21:53
54	(S)	Sjöberg, Ulla		16:10	21:52
35	(M)	Sjölander, Henrik		17:29	21:52
17	(L)	Smedberg-Palmqvist, Isabel		16:56	19:33
98	(S)	Snis Sigtryggsson, Bjarne		16:00	21:53
57	(S)	Stavling, Margareta	Mannerström, Gustav	16:48	21:53

Plats	Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
50	(MP) Strömgren, Lars		16:55	21:53
74	(L) Svanström, Sara		17:08	19:16
84	(SD) Söderström, Leif		16:39	21:52
75	(L) Tufvesson, Christina		17:27	21:52
22	(S) Valeskog, Jan		17:00	21:52
26	(S) Vikman Rindevall, Arvid		16:48	21:53
85	(SD) Vinge, Linnéa		16:57	21:53
55	(S) Walther, Ulf		17:49	21:53
21	(S) Wanngård, Karin		17:02	21:52
82	(SD) Wassermann, Emelie		17:21	21:53
5	(M) Wedin, Dennis		16:09	21:53
68	(M) Wejke Norberg, Lou-Ann		16:39	21:52
73	(M) Werner, Hanna		17:28	21:53
78	(SD) Åkerlund, Liliane		16:39	21:53
15	(KD) Örbrink, Nike		16:01	21:52
25	(S) Österberg, Anders		16:46	21:53
59	(S) Österman, Gustav		16:03	21:53
Övr.	(V) Butros, Deniz		16:34	21:53
Övr.	(M) Fjellner, Christofer		17:04	21:53
Övr.	(MP) Lindhagen, Åsa		18:04	21:53

Bilaga 2.

Voteringsbilaga

kommunfullmäktige
2026-01-26

Ärende: Motion om avbryt projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden.
Rotel II Motion av Gabriel Kroon m.fl. (alla SD)

Antal Ja: 49	Antal Nej: 9	Antal Avstår: 33	Antal Frånvarande: 10	Antal Kvittade: 0
---------------------	---------------------	-------------------------	------------------------------	--------------------------

Tid: 20:44 Voteringsbeskrivning: 48.:1

Röstat JA

Nassir Abdullahi Ali (S), Shamso Ali Hassan (V), Frida Bengtsson (S), Emilia Bjuggren (S), Torun Boucher (V), Jakob Brandt (S), Olle Burell (S), Emil Bustos (S), Alma Carlsson (S), Ingela Edlund (S), Felix Finnveden (S), Sara Grolander (MP), Esme Güler (S), Anders Göransson (S), Bo Hansson (S), Martin Hansson (MP), Johan Heinonen (S), Cecilia Herrström (V), Jens Holm (V), Ann Karlsson (V), Elvir Kazinic (S), Tina Kratz (V), Britten Lagerkvist Tranströmer (S), Andreas Lind (S), Jimmy Lindgren (S), Maria Ljuslin (V), Gustav Mannerström (S), Alexandra Mattsson (V), Robert Mjörnberg (V), Rashid Mohammed (V), Maria Mustonen (V), Berit Nyberg (S), Cecilia Obermüller (MP), Alexander Ojanne (S), Fredrik Pettersson (S), Eva Risberg (S), Rose-Marie Rooth (V), Magnus Runsten (MP), Ulla Sjöberg (S), Sara Stenudd (V), Lars Strömgren (MP), Jan Valeskog (S), Arvid Vikman Rindevall (S), Ulf Walther (S), Karin Wanggård (S), Ellen William-Olsson (S), Aidin Zandian (V), Anders Österberg (S), Gustav Österman (S)

Röstat NEJ

Anders Edin (SD), Mats Johnsson (SD), Tapani Juntunen (SD), Anders Lindman (SD), Sergej Salnikov (SD), Leif Söderström (SD), Linnéa Vinge (SD), Emelie Wassermann (SD), Liliane Åkerlund (SD)

Röstat Avstår

Ismail Ali (C), Johan Brege (M), Anna Cederschiöld (M), Annika Elmlund (M), Torbjörn Erbe (M), Maurice Forslund (KD), Sophia Granswed Baat (M), Andréa Hedin (M), Lovisa Hedin (KD), Anette Hellström (M), Ashna Ibrahim (C), Kristin Jacobsson (C), Jan Jönsson (L), Peter Jönsson (M), Anders Karlsson (M), Fritz Lennaárd (M), Therese Lindström (M), Svante Linusson (C), Björn Ljung (L), Kristina Lutz (M), Jonas Naddebo (C), Claes Nyberg (C), Theréz Randquist (M), Per Rosencrantz (M), Henrik Sjölander (M), Christina Tufvesson (L), Mikael Valier Furtenbach (KD), Henrik Virro (M), Dennis Wedin (M), Lou-Ann Wejke Norberg (M), Hanna Werner (M), Hanna Wistrand (L), Nike Örbrink (KD)

Frånvarande

Ahmed Abdi (V), Linn Bessner (C), Lisa Carlbom (MP), Elin Hjelmestam (L), Hassan Jama (V), Åsa Nilsson Söderström (L), Aleks Sakala (M), Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Bjarne Snis Sigtryggsson (S), Sara Svanström (L)

Kvittade

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 26 januari 2026*§ 1 Interpellation av Per Rosencrantz (M) till borgarrådet Emilia Bjuggren (S) om långtidsarbetslösheten i Stockholm*

Anförande nr 1

Borgarrådet Bjuggren (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Per Rosencrantz (M): Fru ordförande! Vi känner alla kylan här i lokalen, och det är faktiskt samma kyla som vi har på Stockholms arbetsmarknad. Arbetslösheten i Stockholm är högre än i riket i övrigt, och långtidsarbetslösheten är ett stort problem. Över 40 procent av de arbetslösa i Stockholm är långtidsarbetslösa.

Staden lägger hundratals miljoner på åtgärder, som styret gärna skryter om att de satsar på, men vad får åtgärderna egentligen för effekt? I socialnämndens senaste revisionsrapport har man granskat hur arbetet med dem som går på ekonomiskt bistånd fungerar. Man har tittat på den målgrupp som har haft bistånd i över fem år. Bedömningen är att det inte fungerar särskilt väl alls.

Det behövs en grundläggande omläggning av hur vi arbetar med långtidsarbetslösa, varav de flesta går på försörjningsstöd. Där satsar regeringen på ett aktivitetskrav, det vill säga att alla som mottar försörjningsstöd och som har arbetsförmåga ska heltidsaktiveras. Det är en jättestor reform som syftar till att fler som i dag står utanför arbetsmarknaden ska få drivkraften och erbjudas möjligheten att göra sig själva anställbara. Tyvärr nämns detta inte med ett ord i styrets budget och heller inte i borgarrådets interpellationssvar.

Moderaternas väg för att minska långtidsarbetslösheten är väldigt tydlig: Det ska alltid löna sig att arbeta, vi ska ställa krav på dem som får försörjningsstöd och inte minst ska migrationen till Stockholm och Sverige vara låg, för vi har inte råd att öka utanförskapet.

Jag har läst borgarrådets interpellationssvar, och jag förstår fortfarande inte riktigt vad Socialdemokraternas väg för att minska långtidsarbetslösheten i Stockholm egentligen är.

Anförande nr 3

Borgarrådet Bjuggren (S): Ordförande! Tack, Per Rosencrantz, för frågorna!

Sverige är inne i en långdragen lågkonjunktur, och arbetslösheten i landet har ökat drastiskt. Det är 100 000 fler svenskar som är arbetslösa i dag än när regeringen tillträdde. Vad är då regeringens svar på frågan? Jo, det är nedskärningar i den aktiva arbetsmarknadspolitiken och nedskärningar i vuxenutbildningen.

Yttranden 2026-01-26

Jag tror att de flesta ekonomer såväl som sakkunniga är ense om att det man såklart måste göra i en lågkonjunktur är att stimulera ekonomin och se till att människor rustas för den arbetsmarknad vi får när en aktiv politik så småningom kommer igång. Förutom detta vill regeringen som sagt peka på kommunernas ansvar när det gäller aktivitetsplikten.

Jag kan glädja och kanske trösta Per Rosencrantz med att det inte blir en så stor omställning för Stockholm. Jag förstår att aktivitetsplikten är en utmaning för en del kommuner runt om i landet, men i Stockholms stad har vi i praktiken haft aktivitetsplikt ända sedan jobbtorgen öppnades.

Om man har försörjningsstöd men förmåga att arbeta ska man anmäla sig till jobbtorgen och få de insatser som krävs för att komma närmare arbetsmarknaden. Det är precis detta vi jobbar med, och det har vi gjort under hela den här mandatperioden, liksom under den förrförra mandatperioden. Vi stärker människor genom insatser så att de får pröva att vara på arbetsmarknaden men också genom att stärka vuxenutbildningen, genom att fortsätta att utveckla sfi i kombination med yrkesutbildningar och genom att se till att inte minst unga arbetslösa får chansen att ta första steget in på arbetsmarknaden.

Vad är då Moderaternas svar lokalt i Stockholm? Jo, det är nedskärningar på arbetsmarknadspolitiken. Det finns en röd tråd, och det är att Moderaterna vill flytta över ansvaret för att lösa problemen med tillväxt och arbetslöshet på individen. Men det är inte ett ansvar som en enskild individ kan ta, utan det är ett samhällsansvar som vi måste bära tillsammans.

Vi måste se till att tillväxten kommer igång så att fler företag kan och vågar anställa, och vi måste tillsammans se till att rusta de människor som står långt ifrån arbetsmarknaden så att de kan ta de arbeten som finns. Här är Stockholmsjobben en tydlig, konkret insats som ökar människors möjligheter att försörja sig själva, som ett steg in på den ordinarie arbetsmarknaden eller som ett delsteg in för att fullfölja en yrkesutbildning.

Det vi behöver göra är att fortsätta på den vägen och se till att fler människor i Stockholm ges möjlighet att komma i egen försörjning så att de kan försörja sig själva och så att deras barn får se sina föräldrar gå till jobbet varje dag. Så bedriver man en aktiv arbetsmarknadspolitik, inte minst i en utdragen lågkonjunktur.

Anförande nr 4

P e r R o s e n c r a n t z (M): Fru ordförande! Jag håller med om mycket av det som borgarrådet säger. Ambitionen är helt klart rätt: Människor ska arbeta. Det är bra att vi är överens om det.

Däremot är det något i det socialdemokratiska styrets analys som brister, som vi pratade om också i budgetdebatten. Åtgärderna kommer inte att träffa rätt förrän man uppdaterar sin nulägesanalys i beskrivningen av arbetslösheten i Stockholm.

Yttranden 2026-01-26

När arbetsmarknadsnämnden byggdes ut till nästan 1 000 anställda med en budget på 1 miljard var målgruppen annorlunda. Då var det många människor som hade arbetsförmåga men som av olika skäl inte arbetade på grund av den tidigare socialförsäkringspolitiken, som byggde på förtidspensioneringar och bidragssystem. Detta reformerade alliansregeringen, som upprättade en arbetslinje.

Då fanns många människor som stod ganska nära arbetsmarknaden och som kunde slussas in i arbete via jobbtorgen, men i dag har vi en helt annan målgrupp där många kommer från andra länder och saknar språkkunskaper. Det är ganska uppenbart att det system vi har i dag inte fungerar. Den rapport om socialnämndens revision som presenterades i förra veckan, tror jag det var, visar tydligt att det finns stora brister när det gäller aktiveringen av dem som går på försörjningsstöd.

Jag tror inte alls att staden är klar med detta arbete, utan vi bör ta rygg på det arbete med aktivitetskravet som sker nationellt. Det blir vår nästa stora gemensamma uppgift, oavsett vem som styr. Det grundläggande är att språket måste komma först. Där finns det brister i dag. Man måste slutfölja sfi och sedan, när man kan språket, kan man tillgodogöra sig en annan utbildning. Om man inte har språket blir det väldigt svårt.

Återigen: Det är lite nonchalant att säga att vi redan har de sakerna på plats. Det är uppenbart att vi, trots den miljard vi lägger på arbetsmarknadsnämnden, fortfarande har högre långtidsarbetslöshet än riket i övrigt. Enligt Arbetsförmedlingens rapporter står också en stor del av de långtidsarbetslösa så långt ifrån arbetsmarknaden att de inte skulle komma i arbete ens om det var högkonjunktur, därför att de saknar de grundläggande kunskaper man behöver ha för att bli anställd på den svenska arbetsmarknaden. Vår uppgift är att försöka lösa detta.

Anförande nr 5

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det är tydligt att vi har en gemensam analys av utgångsläget, nämligen att arbetslösheten är alldeles för hög och att det finns många människor som inget hellre vill än att få komma in på arbetsmarknaden men som i dag står långt ifrån den.

Per Rosencrantz säger att vi ska ta rygg på regeringen, men vad gör regeringen för att rusta de personer som står långt från arbetsmarknaden så att de kan komma i arbete? Jo, i år minskar man anslagen till arbetsmarknadspolitiken med nästan 4,5 miljarder kronor, arbetsmarknadsprogrammen får närmare 1 miljard mindre, utrymmet för nystarts- och etableringsjobb samt lönegarantin halveras och Arbetsförmedlingen får fortsatt nedskärningar.

Dessutom har regeringen avvecklat studiestartsstödet, som är en morot för att få människor att påbörja en utbildning så att de blir anställbara på den svenska arbetsmarknaden, som har höga krav. Det är ett sätt att få folk att komma i studier så att de så småningom kan komma in på arbetsmarknaden.

Precis som Per Rosencrantz själv säger kan inte de personer som är långtidsarbetslösa bara kliva in och ta ett jobb, utan de måste först rustas för svensk arbetsmarknad. Det

Yttranden 2026-01-26

är precis de insatserna vi gör här i Stockholm genom att stärka vuxenutbildningen, stärka yrkesutbildningarna och stärka sfi:s koppling till yrkesutbildning.

Där kommer vi tillbaka till Pers spaning om språket, som mycket riktigt är en av nycklarna till att klara en yrkesutbildning och sedan bli gångbar på svensk arbetsmarknad. Men även här väljer regeringen att snäva in möjligheterna att läsa sfi. Man begränsar möjligheterna i stället för att utvidga dem och skapa fler morötter och mer motivation. Tvärtom sätter man skarpa tidsgränser som riskerar att stänga ännu fler människor ute från den svenska arbetsmarknaden.

Vi gör samma analys, men medan jag talar om en aktiv arbetsmarknadspolitik som rustar människor för Sveriges och Stockholms arbetsmarknad säger Per att vi ska ta rygga på den regering som har sett till att vi har 100 000 fler arbetslösa i det här landet.

Anförande nr 6

P e r R o s e n c r a n t z (M): Jag tycker att det har varit en bra debatt. Jag tänkte avsluta med två saker.

När det gäller sfi har Moderaterna och delar av den övriga oppositionen gett det nuvarande styret visst beröm för omläggningen av sfi. Där tycker jag att det är viktigt att påpeka att det sker en del bra saker i Stockholm, bland annat att vi försöker koncentrera det till undervisning i klassrummet. Vi har också färre enheter så att vi kan säkerställa kvaliteten, och vi har tagit bort betygsbonusarna.

Problemet i Sverige och Stockholm är att personer som inte har tillgodogjort sig sfi blir godkända ändå och går vidare till utbildning. Där snabbvalideras människor, och sedan kan de inte utföra arbetet. Kanske måste de då börja om från början.

Om jag erkänner det här tycker jag att Emilia Bjuggren kan titta på de förslag som finns. Målet bör ju vara att vi får en så fungerande sfi som möjligt, och där är tidsgränser ganska viktiga. Det ställer krav på både utföraren av utbildningen och den som går utbildningen att faktiskt slutföra den, så att människor inte rullas runt i en evig sfi-process. Vi måste få människor att lära sig språket. Även om det är Moderaterna med samarbetsparti som har föreslagit det här kanske det ändå kan vara en bra politik.

Här kommer vi inte att tycka lika. För Moderaternas del är arbetsmarknadspolitik inte samma sak som AMS-politik. Det är alltså inte den som lägger mest pengar på en av Sveriges mest dysfunktionella myndigheter – Arbetsförmedlingen – eller den som lägger mest pengar på arbetsmarknadsnämnden som har den bästa politiken för att få människor i arbete och skapa fler jobb i Sverige, utan det handlar om strukturpolitik – att vårt socialförsäkringssystem ska uppmuntra att man kommer i arbete, att det är just en försäkring och inte en livstidsförsörjning, att vi har ett skattesystem som uppmuntrar att man anstränger sig och att vi har villkor för näringslivet som gör att fler företag växer och vill anställa. Det är den politiken vi fokuserar på.

Det bästa som staten, och kommunen, kan göra är att se till att de som går i skolan faktiskt tillgodogör sig de färdigheter som behövs på arbetsmarknaden. Man måste

Yttranden 2026-01-26

prioritera. Vi har tagit pengar från arbetsmarknadsnämnden i vår budget, men vi lägger dem på kärnan i välfärden, bland annat grundskolan.

Anförande nr 7

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag vill börja där Per Rosencrantz slutade. Det handlar om strukturer och om att se till att företag kan växa och anställa och om att vi har tillväxt i det här landet. Grundproblemet är att vi inte har en regering som skapar möjligheter för företagen att växa och för tillväxten att öka.

Tvärtom för man, i brinnande lågkonjunktur, en ideologisk kamp mot den gröna omställningen, som är vår tillväxtpotential. Att se till att vi är världsledande i den gröna omställningen skapar jobb i Sverige, men tyvärr har vi en regering som motverkar den utvecklingen.

Jag vill tacka dig, Per Rosencrantz, för att du erkänner att omläggningen av vår vuxenutbildning har varit viktig och välkommen. Vi har mycket riktigt tagit tillbaka delar av sfi och vuxenutbildningen i egen regi, inte som ett ideologiskt experiment utan för att, precis som Per Rosencrantz beskrev, se till att de elever som väljer att läsa i vuxenutbildningen och som tar studielån för att bli anställbara verkligen får den utbildning som behövs för att de ska kunna komma ut på svensk arbetsmarknad. Det är inte ett arbete som vi har kommit i mål med, men det är påbörjat och jätteviktigt.

Avslutningsvis, när det gäller frågan om att människor ska anstränga sig och om att det är skattelättnader för enskilda som kommer att göra att människor anstränger sig lite till för att komma i arbete, vill jag påminna om att vi då är tillbaka där vi började. Är det så att människor saknar drivkraft att försörja sig själva, sin familj och sina barn? Nej, så är det inte.

Man kan fråga den ensamstående mamman som har sökt hundratals jobb utan att ens bli kallad till intervju, den ungdom som lever i en del av vår ytterstad där tre av fyra vänner går arbetslösa och som känner hopplöshet inför framtiden eller den byggnadsarbetare som fick lämna jobbet när byggkrisen blev ett faktum. Det är inte så att människor inte anstränger sig och inte vill bidra till att barnen får en stabil uppväxt, utan det är ett strukturellt problem. Där måste vi se till att tillväxten ökar så att fler företag kan anställa.

Vi måste också hjälpa människor att bli rustade för den arbetsmarknad som finns i dag och som förhoppningsvis ska växa när vi får en regering i det här landet som prioriterar just tillväxt.

Yttranden 2026-01-26

§ 2 Interpellation av Andréa Hedin (M) till skolborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om utmaningarna med betygsättning

Anförande nr 8

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 9

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Föräldrars engagemang i sina barns kunskapsutveckling är något som verkligen ska värnas. Det är välkommet att föräldrar vill att deras barn ska klara skolan och att de har en nära dialog med lärare, men det engagemanget får aldrig slå över till att bli en press på lärare att sätta högre betyg än vad elevens kunskaper faktiskt motsvarar.

Betygsättning är trots allt myndighetsutövning, och det behöver ske rättssäkert. Detta gäller oavsett om det handlar om ett bygglovsärende, en biståndsbedömning, en domstolsprocess eller ett betyg som ska sättas. Det här är viktigt eftersom högre lärosäten, arbetsgivare och framför allt eleverna själva ska kunna känna tillit till att de betyg de får motsvarar deras kunskaper.

Det var när Sveriges Lärare förra våren vittnade om att 25 procent av lärarna upplever påtryckningar från rektorer om att inte sätta F och att nästan 60 procent har låtit dessa påtryckningar påverka betygsättningen som jag skrev den här interpellationen. Det är trots allt alarmerande siffror. Tänk om var fjärde nämndeman skulle pressas att undvika en fällande dom eller om 60 procent av de medicinska diagnoserna skulle sättas till följd av påtryckningar – då hade vi fått se stora rubriker.

Skolborgarrådet svarade att man har rutiner för att förhindra påtryckningar, att lärare alltid ska hänvisa till rektorerna och att det stödmaterial som man beslutade om i december 2024 är implementerat. Jag är inte lika övertygad om att en sådan bred implementering faktiskt finns i vår stad, även om grundskoleavdelningen säger att den inte får signaler om att otillbörlig påverkan sker.

Jag tycker att det här är något som utbildningsnämnden borde titta närmare på, exempelvis i samband med en tertiärrapport. Det vore intressant att få skolborgarrådets kommentar om det. Då vi nu har som utgångspunkt att påtryckningarna på lärare alltid kommer utifrån, det vill säga från föräldrar, vore det intressant att höra vad som händer om påtryckningarna i stället kommer från rektorn. Hur ser planen ut för att hantera det?

Anförande nr 10

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack, Andréa Hedin, för frågorna!

Sverige har i dag ett skolsystem som gör att vårdnadshavare och elever i allt större utsträckning ser sig själva som kunder på en marknad. Det kundtänket gör tyvärr att en del vårdnadshavare upplever sig ha rätt att kräva högre betyg än vad elevernas kunskaper motiverar. Det riskerar att skapa en otroligt hård arbetssituation för de lärare

Yttranden 2026-01-26

som drabbas av ökade krav, press och påtryckningar. Det är hemska vittnesmål vi får ta del av.

Man kan inte se barns utbildning som en vara på en marknad, och vi accepterar inte den typen av påtryckningar i våra skolor. Jag kan konstatera att vi inte ser några tecken på betygsinflation i våra skolor i dag. Vi har haft ett par fall där det har funnits problem, och vi har jobbat hårt för att komma till rätta med det på de två skolor som det tycktes hända på. Vi jobbar också aktivt med att stötta både rektorer och lärare i att säkerställa en likvärdig och rättssäker betygsättning och också stå emot påtryckningar från föräldrar.

Jag har full tillit till att våra lärare och skolledningar i de kommunala skolorna står upp för sina professionella bedömningar och sin yrkesintegritet. Däremot saknar jag samma tillit till en del av de koncernstyrelser och riskkapitalbolag som äger en betydande andel av friskolorna i vår stad. Undersökning efter undersökning har visat att koncernskolor i högre grad ser betygen som ett konkurrensmedel och ett sätt att locka till sig elever, genom att helt enkelt konkurrera med goda betyg. Vi vet också, utifrån Skolinspektionens undersökningar, att en hög andel friskolor sätter glädjebetyg.

Om Moderaterna och Andréa Hedin på riktigt vill göra upp med de drivkrafter som leder till betygsinflation och som dessutom på sina håll skapar betydligt sämre utbildningskvalitet borde hon ställa samma frågor till sin regering. Det är hög tid att även regeringen börjar lyssna på landets lärare och medborgare i stället för att fortsätta att gynna dem som tycker att det är viktigt att kunna göra vinst på skattemedel genom skolverksamhet.

Anförande nr 11

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Nu ska vi alltså prata om kvaliteten i stadens skolor, det vill säga det som vi här inne ansvarar för. Men det är klart att skolborgarrådet hittar en väg att prata om friskolor i stället, precis som att föräldrars engagemang för sina barns kunskapsutveckling kollektivt skulle dö om det bara fanns friskolor. Jag tror inte att det ser ut så.

Jag tror också att om man ska kunna höja skolresultaten i Stockholm på riktigt, se till att elever får rätt insats i rätt tid och jobba med kvalitetsförbättringar måste man kunna landa i och böttna i att det allra mesta som händer i stadens drygt 140 grundskolor påverkas rätt lite av vad några andra skolor gör någon annanstans. Om man hela tiden är upptagen med att fundera över alla andra kanske det är ett delsvar på varför kunskapsresultaten i den här staden går åt fel håll.

Jag vill också uppehålla mig vid att skolborgarrådet säger att det inte finns några signaler om otillbörlig påverkan, det vill säga en helt annan uppgift än den som Sveriges Lärare vittnar om. Vad är källan på det? Har vi tittat närmare på detta? Har vi ställt någon fråga till skolorna? Eller är det bara en känsla som finns på utbildningsförvaltningen?

Yttranden 2026-01-26

Jag reagerar också på att skolborgarrådet inte bemöter min fråga om hur man hanterar eventuella påtryckningar från rektorer. Jag är helt övertygad om att det kan förekomma, men det diskuteras faktiskt inte.

Avslutningsvis kvarstår faktum att Stockholms stad som huvudman utmärker sig i statistiken jämfört med exempelvis friskolor. Vi sätter faktiskt högre slutbetyg än vad elever generellt presterar på nationella prov. Om svaret på det inte är press från föräldrar vore det jätteintressant att få höra skolborgarrådets teori om vad det faktiskt beror på, inte minst eftersom vi fick veta i utbildningsnämnden att man såg det här problemet för närmare två år sedan. Man skulle i vissa delar av vår stad titta lite mer fördjupat på vad det kan bero på, men vi fick aldrig någon information tillbaka om det.

Anförande nr 12

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det är klart att betygsättning inte är en enkel process. Vi jobbar hela tiden med att säkerställa att man gör korrekta uppföljningar och analyser, utvecklar kollegiala samarbeten och gör sambedomningar för att säkerställa en likvärdig betygsättning. Jag menar inte att det inte förekommer försök att påverka betygen i de kommunala skolorna. Det jag menar och står för är att vi har rutiner för att förhindra att detta ger effekt på betygsättningen.

Det går inte att prata om den här viktiga frågan och låtsas som att elefanten i rummet inte finns. Skolinspektionen och även Sveriges Lärare gör uppföljningar av det här, och det vi ser i undersökning efter undersökning är att det i stor utsträckning är fristående skolor som sätter glädjebetyg. Om detta beror på påverkan från föräldrar, skollledning eller koncernstyrelse kan säkert variera, men att hela marknadsmekanismen och vinstintresset är en del av problemet tycks vara uppenbart för alla, inklusive moderata väljare, men inte för Moderaterna och Sverigedemokraterna. De tycker att det här är en fråga som vi bara ska ignorera och låtsas som att den inte finns.

Jag vill som sagt understryka att vi inte ser några tendenser till betygsinflation i stadens skolor. Vi har under det senaste decenniet fått två nedslag, och där har vi jobbat aktivt och hårt för att komma tillbaka till en rättssäker betygsbedömning.

Kan vi ha fler uppföljningar av det här i nämnden? Absolut! Det finns inga argument mot det, förutom den lilla detaljen att vi inte har problemet. Däremot, när det gäller att få dragningar om hur vi jobbar för att säkerställa att vi inte har den betygsinflation som vi ser i en del vinstdrivande skolor, är det självklart att utbildningsnämnden kan få all information som önskas om den frågan.

Jag förstår att Andréa Hedin helst inte vill prata om elefanten i rummet, men om vi vill komma åt betygsfusk och glädjebetygen måste vi göra upp med den trasiga skolmarknad som är ett faktum i Sverige i dag.

Anförande nr 13

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Skolborgarrådet kan ju inte vara genuint förvånad över att jag helst pratar om det som vi i den här salen är valda att prata om.

Yttranden 2026-01-26

Jag har gärna ett seminarium om friskolorna, men det är ju inte det vi är valda att prata om. Vi i den här salen är valda för att vi ska fokusera på våra skolor i Stockholm och hur de ska bli bättre.

Jag tycker att det blir intressant när skolborgarrådet säger att man gärna ska titta närmare på den här frågan. Jag uppskattar det svaret. Men det blir ju bakvänt när man säger: Vi tittar gärna på det här, men det behövs inte därför att vi vet att problemet inte finns. Hur vet skolborgarrådet att det inte finns när man faktiskt inte tittar på det? Bara för att vi inte får mejl från vårdnadshavare i den här frågan kan vi ju inte vara säkra på att enskilda lärare inte upplever påtryckningar. Faktum kvarstår, som sagt, att vi som huvudman utmärker oss i statistiken genom att ha en relativt stor andel elever som får högre betyg än vad de presterar på nationella prov.

Det kan vara en jobbig insikt att få veta detta samtidigt som skolresultaten i Stockholm sjunker, men när det gäller attraktivitet är det helt centralt att en av Sveriges största huvudmän, alltså vi i Stockholm, sätter korrekta betyg. Vi har ett ansvar i myndighetsutövningen så att föräldrar och elever kan lita på att de betyg eleverna får motsvaras av korrekta kunskaper. Det är attraktivitet på riktigt. Det är viktigt också för att högskolor och universitet ska veta att elever som kommer från Stockholms stad har adekvata kunskaper.

Om vi inte tror att det sker påtryckningar från föräldrar borde intresset vara ännu större för att gå till botten med att det finns en diskrepans vid betygsättningen i den här staden. Saknas det verktyg, saknas det gemensamma bedömningsmallar eller är det något annat problem? Eller, som jag tog upp i mitt första anförande: Finns det en intern press i staden som inte alls kommer utifrån utan som kommer uppiifrån? Då behöver man ha en plan för att hantera det.

Anförande nr 14

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag är helt ense med Andréa Hedin om att skolans syfte är att eleverna ska få riktig kunskapsutveckling. Det som gör skolan riktigt attraktiv är när det finns en hög lärartäthet och en hög andel behöriga lärare och när eleverna får den kunskapsutveckling som läroplanen kräver. Vi ser också, inte minst bland högutbildade föräldrar, att detta är anledningen till att de i hög utsträckning söker sig till våra kommunala skolor.

Att vi, enligt Andréa Hedins definition, inte har haft tillräckligt många dragningar i utbildningsnämnden betyder inte att vi inte tittar på frågan. Vi har en omfattande uppföljning av betygsättningen i våra skolor. Vi ser inga tecken på betygsinflation i de kommunala skolorna i Stockholm, och våra skolor arbetar aktivt på hela nivån med att säkerställa rättssäkra och likvärdiga betyg.

Stockholms skolor jobbar också med att informera vårdnadshavare om hur betygsättningen går till, i samband med föräldramöten och dylikt, just för att minska risken att föräldrar tar chansen att sätta tryck på lärare. Det är alltså en fråga som står högt upp på dagordningen, men det är också ett samhällsproblem. Detta samhällsproblem kommer vi dock inte åt på de kommunala skolorna i Stockholm, utan

Yttranden 2026-01-26

det kommer vi åt genom att göra upp med den marknadsskola som skapar drivkrafter att sätta glädjebetyg på skolor som ser undervisning som ett sätt att göra vinst i stället för ett sätt att garantera den kunskapsutveckling som alla barn och ungdomar i våra skolor har rätt till.

Yttranden 2026-01-26

§ 3 Interpellation av Per Rosencrantz (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren (S) om Socialdemokraternas integrationspolitik

Anförande nr 15

Borgarrådet Bjuggren (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 16

Per Rosencrantz (M): Fru ordförande! Det här riskerar att bli lite tjatigt, men en viktig fråga som många väljare funderar på är: Vad vill egentligen Socialdemokraterna med integrationspolitiken?

Många partier har påtalat att svensk integrationspolitik har fungerat dåligt och att vi har problem med utanförskap och parallellsamhällen. Socialdemokraterna har varit ovilliga att lyfta den debatten, men på senare år har det skett ett skifte. De har tagit tjuren vid hornen, kan man säga.

På partistämman i våras antog partikongressen en ny politik som handlar om att blanda befolkningen, som man säger. I interpellationen ställs ett antal frågor till styret i Stockholm om vad man egentligen menar med detta. Utifrån det svar som borgarrådet skrivit kan vi bara konstatera av att man egentligen inte vill svara på frågorna.

Det är ganska naturligt. Var femte person i Sverige i dag är född utomlands. På 80-talet var det 7 procent. Om man ska blanda befolkningen för att få den mix som en tilltänkt socialdemokratisk statsrådsberedning anser vara lämplig innebär det massförflyttning av människor, förtätning av våra villaområden och betydande ofrihet för många medborgare. Detta försöker man slå sig fri från.

Jag följer Emilia Bjuggren i sociala medier, något som jag uppmuntrar alla att göra. Det är ett mycket bra Instagramkonto, måste jag säga, ur professionell synvinkel. Där finns en väldigt fin film om Tensta som vi kanske kommer tillbaka till lite senare. Jag såg också en bild av dig, Emilia, och Lawen Redar där ni pratar om det här. Lawen Redar är ju arkitekten bakom att blanda befolkningen, och då känner jag att mina frågor är ännu mer relevanta. Jag tar därför upp dem här.

Vilka konkreta åtgärder avser majoriteten att vidta för att blanda befolkningen i Stockholm? Hur bedömer borgarrådet att dessa åtgärder förhåller sig till individens rätt att själv välja bostadsområde, skola och livsmiljö? Och avser majoriteten att möjliggöra förtätning av villaområden i syfte att uppnå denna socialdemokratiska befolkningsblandning?

Anförande nr 17

Borgarrådet Bjuggren (S): Tack för frågorna, Per Rosencrantz!

Jag håller med dig om att det här är en välkommen debatt, för vi har verkligen samhällsproblem som vi behöver ta tag i. Det handlar om att alla människor i hela vår stad ska leva i ett tryggt, blomstrande och öppet samhälle. Oavsett var i staden man

Yttranden 2026-01-26

bor ska man kunna gå hem tryggt från tunnelbanan på kvällen. Man ska veta att man kan röra sig i hela staden och ta del av dess fantastiska utbud av natur, kultur och inte minst arbetsmarknad.

Jag tycker att Stockholms stad är ett bra exempel på vad vi menar med att vi ska stärka alla områden. Under den här mandatperioden har vi jobbat konsekvent med våra fokusområden, där vi stärker alla olika delar av vårt samhälle: skola, förskola, bostadsbyggande, arbetsmarknad, trygghet, fritid och kultur. Vi ser att detta ger resultat: I Stockholms stad ökar den upplevda tryggheten, ungdomsarbetslösheten i våra ytterstadsområden går ned, vi har färre öppna drogsener i dag och fler bostadsplaner är på gång även i ytterstaden.

Det handlar också om att bygga en stad där människor kan välja var de vill bo. Om vi har områden där det inte finns en enda hyresrätt kommer inte människor med olika bakgrund och olika yrken att kunna bo i hela staden. Stockholm har alltid varit en stad där vi bor blandat. Det är just genom att stänga den möjligheten som man ser till att människors valfrihet minskar. Så ja, vi ska genomföra konkreta åtgärder.

Eftersom Per Rosencrantz lyfte upp mitt samarbete med Lawen Redar säger jag helt enkelt som Lawen Redar brukar säga: Vad är Moderaternas alternativ? Vill Moderaterna se parallellsamhällen i vår stad? Det är ju det som är alternativet till att bygga samman staden, stärka samhällsgemenskapen och se till att människor med olika bakgrund möts och får samma chans att vara en del av vår fantastiska stad. Ett Sverige eller Stockholm där parallellsamhällen byggs vill vi inte se.

Anförande nr 18

P e r R o s e n c r a n t z (M): Jag har tre saker jag vill säga.

Det första är att tryggheten ökar i Stockholm, men inte tack vare S-styret utan tack vare justitieminister Gunnar Strömmer.

Det andra är att vi hör här vad politiken handlar om. I vissa områden i Stockholm har vi villabebyggelse eller småhus, och där ska vi bygga hyresrätter – kommunala hyresrätter via allmännyttan. Jag är vice ordförande i ett kommunalt bostadsbolag. Vi bygger, och jag tror att kommunfullmäktige snart ska fatta beslut om ett ärende. Jag vet att det kommer att byggas hyresrätter i Bromma. Hyrorna sätts kanske inte av politiker, men det kan nog landa i närmare 25 000–30 000 för en trea. Nya hyresrätter är en dyr boendeform, men politiken kan inte styra de hyrorna. Jag förstår faktiskt inte hur planen för detta ska fungera.

Det tredje, som vi kom in på lite grann i den tidigare interpellationsdebatten, är att det inte bara om handlar förslagen utan om analysen. Jag nämnde den fina filmen om Tensta. Det menar jag inte ironiskt, utan den är bra. Men slutpoängen, som det står i interpellationssvaret, är: "Eftersatta områden är en produkt av den skuld som vuxit fram i kölvattnet av en bristfällig politik. En politik som dominerats av nedskärningar i välfärden, minskat bostadsbyggande och en total marknadisering av offentlig sektor."

Yttranden 2026-01-26

Det är ju inte sant. Det finns få områden i mänsklighetens historia som har en så omfattande välfärd som våra förorter i Stockholm. Vi är en av världens rikaste städer. Vi har det mest omfattande skattesystemet och det mest utbyggda välfärdssystemet. Vi har också, som vi har pratat om när det gäller skolan, socioekonomiskt styrda skolmedel. De resurser som vi lägger på dessa områden är jättestora.

Det är inte därför vi har problem, utan problemen beror på misslyckad migrationspolitik. Så länge Socialdemokraterna inte kan ta detta i sin mun kommer man aldrig att kunna skriva ut rätt medicin. Man måste ha rätt verklighetsbeskrivning.

Anförande nr 19

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det är många olika trådar i den här debatten nu, men vi kan börja med migrationspolitiken. I princip alla partier i Sveriges riksdag är i dag överens om att vi behöver ha en stram migrationspolitik under överskådlig tid. Däremot skiljer sig synen på människor diametralt åt – om de människor som bor i vårt land i dag är en del av vår samhällsgemenskap eller om vi ska dela upp grupper i vi och dom och peka ut folk beroende på ursprung.

Jag hoppas att Per Rosencrantz fortfarande håller med mig om att vi inte ska göra skillnad på människor beroende på deras bakgrund. Om man växer upp i Stockholm och är född i vår stad ska man ha samma rätt att drömma stora drömmar om sin framtid, oavsett om man bor i Tensta, Hägersten eller Vasastaden.

Att bygga en blandad stad handlar absolut om integrationspolitik, men det handlar också om att Stockholm ska fungera genom hela livet. Om man bor i Tensta eller Aspudden och skiljer sig ska man kunna bo kvar i området med sina barn, även om man väljer att leva i separata bostäder. Om man har bott hela sitt liv i sin villa i Mälarhöjden men inte längre orkar ta hand om sitt hus, är det då inte rimligt att man kan flytta till en tillgänglig bostad utan att behöva lämna sitt bostadsområde?

Det stämmer att nybyggda hyresrätter är dyra. Det är en skuld efter att Moderaterna sålde ut i princip hela vårt bestånd av hyresrätter med rimliga hyror. Om vi någonsin igen ska ha hyresrätter med rimlig hyra i den här staden måste vi bygga dem någon gång. De blir dyra i dag, men morgondagens billiga hyresrätter är de som vi bygger i dag.

Om Moderaternas stämmobeslut om marknadshyror går igenom kommer vi att få 94-procentiga hyreshöjningar inne i Stockholm. Det kallar jag tvångsförflyttning – marknadshyror i Stockholm kommer att innebära att människor tvångsförflyttas.

Slutligen: Vi återkommer hela tiden till det där med tvångsblandning. Det som jag och Socialdemokraterna säger är att det ska skapas möjligheter för fler människor att välja var de vill bo. Det ska inte krävas att man har miljoner på banken för att man ska kunna välja var i vår stad man vill bo. Vad är ni så rädda för, Per Rosencrantz? Varför är ni rädda för att få en undersköterska eller för den delen en polis till granne?

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 20

P e r R o s e n c r a n t z (M): Vi bygger väldigt dyra bostäder nu för att få billiga bostäder i framtiden, om 30–40 år. Då antar jag att det kommer att vara 30–40 års kötid till dem. Det blir alltså våra barnbarn, som vi har ställt i kö direkt, som kommer att kunna få de där billiga bostäderna. Jag förstår inte hur det ska underlätta integrationen i dag.

Min kritik mot att blanda befolkningen och bygga många hyresrätter är egentligen tudelad. En del är att det är ett luftslott. Man har identifierat ett stort samhällsproblem och påstår att man har en enkel lösning. Jag förutsätter att lösningen på statlig nivå egentligen är att man ska ha extrema byggsubventioner riktade till allmännyttan och att man hoppas att EU ska ändra sina regleringar för statsstöd så att man får genomföra detta. Men det vill man inte säga.

Det man säger låter bra, men jag har påpekat att det inte är så bostadsmarknaden fungerar. Det jag är rädd för är helt enkelt att man ska bygga sönder de fina områden som vi har i Stockholm i dag. Det handlar inte om de människor som kommer dit utan om de byggnader som uppförs. Bostäderna är dessutom så dyra att de inte underlättar integration. Målet måste ju vara att inte fokusera på att flytta människor utan att människor ska kunna växa på den plats där de bor.

Sedan vill jag understryka att Moderaternas migrationspolitik och integrationspolitik utgår från alla människors lika värde. Vi är ett parti där det viktiga inte är varifrån du kommer utan vart du är på väg. Just därför måste man bry sig, och det är därför vi kämpar mot hedersvåldet. Samma rättigheter ska gälla oavsett var i Stockholm man bor. Det är därför vi säger nej till könsuppdelade badtider. Samma för alla ska gälla.

Mina barn som bor på Östermalm och andra barn som bor i Tensta ska ha samma möjligheter och rättigheter. Alla är lika. Detta kan vi bara upprätthålla om vi har ordning på systemet. Annars skapas parallellsamhällen. Även om alla är lika inför lagen är det inte så i praktiken där – uppväxtmiljön ser inte ut så. Så blir det om man låter klansamhällen, hedersstrukturer och värderingar som inte hör hemma i vårt samhälle och vårt Stockholm slå rot. Då krävs en strikt migrationspolitik, en skarp integrationspolitik och ett skattesystem och ett bidragssystem som uppmuntrar att man anstränger sig.

Anförande nr 21

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag är glad, Per Rosencrantz, att du fångade bollen och underströk vikten av alla människors lika värde, för det är inte självklart i vår stad eller i vårt land i dag att man ser på människor på det sättet. Tvärtom ser vi en retorik som ställer grupper mot varandra, där aktivklubbar växer och där människor är rädda för att utsättas för hot eller våld på grund av sitt ursprung. Jag tror att det i den tid vi lever i är viktigare än någonsin att vi blir fler som aktivt står upp för människors lika rätt och värde.

När det gäller kritiken i sak mot vårt projekt att bygga en stad som håller ihop, att satsa på våra fokusområden, att se till att hela staden är levande och trygg och att bygga

Yttranden 2026-01-26

bostäder i olika delar av staden med olika upplåtelseformer så att stockholmarna under sitt liv kan flytta till större eller mindre, till bostadsrätt eller hyresrätt.

Om huvudkritiken är att vi gör för lite, för långsamt kan alternativet aldrig vara att vi inte ska göra någonting, men om huvudkritiken tvärtom är att vi gör för mycket och att det skrämmar är mitt svar fortfarande: Vi måste ta steg för steg, för vi kan inte acceptera parallellsamhällen. Tvärtom ska vi steg för steg fortsätta att utveckla våra fokusområden så att de blir trygga, blomstrande stadsdelar, precis som de i mångt och mycket redan är. Men de har inte fått samma chans som staden i övrigt. Vi ska fortsätta att bygga blandat i hela vår stad så att människor kan flytta i livets olika skeden, också mellan stadsdelar om man så önskar.

Det har varit en spretig men viktig debatt. Jag tackar för frågorna. Jag är helt säker på att vi kommer att återkomma. Hur mycket Moderaterna än vill anspela på tvångsblandning kommer vi inte att komma ifrån debatten om de tvångsförflyttningar som vi kommer att få om Moderaternas förslag om marknadshyror går igenom i det här landet. Då kan vi prata om tvångsförflyttning av människor från deras bostäder.

Yttranden 2026-01-26

§ 7 Frågestund

Fråga nr 1. Snöröjning

Anförande nr 22

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Det är vinter i Stockholm, vilket föga förvånande även i år har inneburit snö. Trots att Stockholm är Nordens största stad stod det snabbt klart att vi inte har varit rustade för nordiskt vinterväder. Ambulansen kom inte fram under utryckning, äldre tog sig inte ut och människor i grundläggande samhällsservice som hemtjänst, sophämtning och post kunde inte utföra sina uppgifter på ett bra sätt. Tusentals bussavgångar ställdes in.

Det är med andra ord inte konstigt att det kom in drygt 21 000 klagomål till trafikkontoret på bara några dagar. Men på trafikkontoret, den förvaltning som trafikborgarrådet ansvarar för, har hanteringen av snökaoset varit ganska uppseendeväckande. I dag har det uppmärksammats i medierna att 10 000 av stockholmarnas klagomål stängdes av och ignorerades rakt av. Personalen uppmanades att inte svara i telefon, samtidigt som det var så illa att personal från trafikkontoret körde fast i snön när snöröjningen skulle inspekteras.

Lars Strömgren! Varför tas inte stockholmarnas kritik på allvar?

Anförande nr 23

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! De senaste veckorna har varit tuffa för väldigt många stockholmare. Det har varit en orange snövarning, och det har snöat så mycket under de gångna veckorna som det inte har gjort på tio år. Senast vi hade en orange snövarning var 2022.

Jag vill vara ärlig med att snöröjningen inte har fungerat tillräckligt bra, och det har särskilt gällt söderort. Trafikkontorets lägesbild har varit att entreprenörerna på många ställen har brustit. Det har kontoret åtgärdat genom att kalla in personal som var ledig. Man har ökat kontrollerna. Man har tillsatt mer resurser, och man har hela tiden jobbat för att kontrollera, följa upp och i förlängningen utkräva skadestånd av de entreprenörer som inte har uppfyllt de krav som ställs i avtalen.

Under denna extrema snöperiod har det kommit in många anmälningar till trafikkontoret. Trafikkontoret har jobbat effektivt och intensivt med att hantera dem. Men man kan se detta i perspektivet att det har kommit in 38 000 ärenden under perioden och jämföra med tidigare år, då det har kommit in ungefär hälften. Man har försökt svara på så många som möjligt av synpunkterna. Vissa har man bedömt gälla snöröjning, och man har därför i nuläget lagt dem åt sidan för att säkerställa att man får ut insatser som kan göra något åt situationen.

Det har tillsatts mer resurser, det har följts upp och vi har sett att det pö om pö har skett en förbättring. Men det har som sagt varit tuffa veckor, och de har ställt mycket av det vi har inom vårt arbete på prov.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 24

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag förstår att stockholmarna känner både ilska och frustration när stadens mest grundläggande ansvar inte fungerar. Vi måste klara av den här typen av oväder. Det är inte konstigt att snön faller över Stockholm varje vinter.

Det har också uppstått ilska när du, Lars Strömgren, har påstått att du har varit någonstans där du inte har varit. Det lämnar en bitter eftersmak. Det folk skriker efter är att man visar insikt och säger: Så här illa har det faktiskt varit, och vi gör någonting åt det! Det är därför jag reagerar nu. Vi har lagt fram förslag om att dömda till samhällstjänst ska ut och skotta. Det har ni helt avfärdat. I stället har nu tiotusentals fått dra sitt strå till stacken själva när snöröjningen inte har fungerat. Nu känner de att deras anmälningar inte ens har tagits på allvar.

Vi som sitter i trafiknämnden måste nu få en genomgående redovisning av de klagomål som har kommit in. Alla anmälningar måste redovisas på ett transparent sätt. Kan du gå i god för att det kommer att göras på ett tydligt och strukturellt sätt?

Anförande nr 25

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Som jag sa: Jag erkänner att det här inte har varit en bra hantering av synpunkter. Det är uppenbart att vi behöver stärka beredskapen under den här typen av perioder på servicecenter och Tyck till. Det är självklart att stockholmarna ska kunna få återkoppling på sina synpunkter, men i det här specifika fallet har man bedömt att många av de synpunkter som har kommit in har rört just snöröjning. Man har då lagt dem åt sidan, men de har inte raderats på något sätt. Jag föreställer mig – och jag kommer att säga detta till kontoret – att vi när vi är tillbaka till ett normalläge ska se om vi kan gå igenom synpunkterna och dra slutsatser av dem. Om det handlar om att påpeka var det inte är skottat har det tagits om hand sedan dess, så vi får se vilka av synpunkterna som fortfarande går att åtgärda.

Det är självklart att det här inte är en bra hantering och att vi ska tillsätta mer resurser för att ge stockholmarna återkoppling när de rapporterar i vår app.

Anförande nr 26

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag tar det som en försäkran om att detta kommer att redovisas tillbaka till trafiknämnden på ett transparent sätt. Moderaterna har försökt att vara konstruktiva under processen när det gäller hur snöröjningen kan förbättras. Styrningen och ansvarsfördelningen behöver förbättras. Det behövs mer sopsaltning av gatuvägnätet. Använd de drygt 100 miljoner extra som trafikkontoret har fått till följd av ökade parkeringsavgifter för just bättre snöröjning! Revidera prioriteringsordningen för plogandet så att vi kommer fram på de viktigaste gatorna i Stockholm!

Det är också därför vi kallar till ett krismöte, som kommer att hållas nu på onsdag, om snöröjningen. Men jag undrar om ni förstår att det faktiskt är kris, och just förtroendekris. Det är därför det är så illa med de uppgifter som har kommit fram. Du

Yttranden 2026-01-26

säger att synpunkterna har lagts åt sidan, men folk vill ju ha handling och agerande utifrån sina klagomål! Man vill se att det följs upp här och nu.

Kommer synpunkterna att redovisas till nämnden? Står vi redo inför kommande snöoväder? Och till vad kommer pengarna från de viten som ni kommer att få in att gå?

Anförande nr 27

Borgarrådet *S t r ö m g r e n* (MP): Det kommer snö varje år, brukar man säga. Men det är inte alltid det kommer så mycket snö varje år. Det här året har det kommit extremt mycket snö; så mycket snö har det inte kommit på de senaste tio åren.

Vi behöver jobba med insatser och åtgärder på omedelbar sikt, på medellång sikt och på längre sikt. På omedelbar sikt har vi från kontorets sida satt in extra resurser för kontroller. Vi har gått in och engagerat oss i hur de olika entreprenörerna sköter sitt arbete. Vi har beställt extra utlastning av snö och extra isrivning för att komma till rätta med det omedelbara läget.

På längre sikt har vi konstaterat – det gjorde vi redan 2024 – att avtalen behöver ses över. Vi kommer nu när avtalen förnyas successivt att gå över till ett avtal som gäller ett större geografiskt område, där vi också kan ställa krav på hur entreprenörerna organiserar sig för att kunna vara beredda på den här typen av snöfall.

Fråga nr 2. Motarbetar borgarrådet de mindre byggbolagen nu när byggandet minskat?

Anförande nr 28

M a t s J o h n s s o n (SD): Ordförande! Tack, Jan Valeskog, för att du är här! Vi bygger jättemycket i Stockholm; det har inte byggts så mycket sedan miljonprogrammets dagar. Men nu är det en kris eller svacka i internationell ekonomi, vilket gör att det blir mindre byggande och projekt som inte kommer igång. Stora företag kan lätt flytta utomlands eller ta jobb i andra städer, bygga i Göteborg och så vidare. Men små företag är bundna till Stockholm, och det behövs små företag som stöd för de stora företagen. Om de går under kommer det att bli mycket svårt att kunna återskapa det kraftiga byggande som vi har haft.

Men det finns jobb, och det finns intresse! Det finns bostadsrättsföreningar som vill bygga balkonger, glasa in balkonger och inreda vindar. Det finns jättemycket jobb. Men man säger alltid nej härifrån, och det är det som är problemet. Kontoret säger nej, och det är ofta en formsak. Sedan gäller det politikerna. Oppositionen är generös, och vi brukar tänka att folk kan få bestämma själva. Men det tycker inte vänstern.

Anförande nr 29

Borgarrådet *V a l e s k o g* (S): De små byggföretagen är jätteviktiga. Jag tror att vi har ett 70-tal aktiva i Stockholm, och de små är absolut viktiga för att kunna få jobb.

Yttranden 2026-01-26

Det gäller frågor som inglasning av balkonger eller andra mindre jobb. Sedan har vi regler för att detta inte ska strida mot lagstiftning eller annat. När det handlar om balkonger provas det mot bygglov enligt vår policy. Vi har flera policyer som vi tycker är väldigt bra, och jag skulle vilja säga att det är tvärtom: Vi vill gärna ha små företag.

Jag är dock lite förvånad över att det är Sverigedemokraterna som ställer den här frågan. Om man räknar ihop den här mandatperioden och den förra har ni sagt nej till 70–80 procent av alla bostäder. Det drabbar de små företagen. Det är tiotusentals människor som inte skulle ha fått någon bostad om Sverigedemokraternas politik hade gällt förra mandatperioden och den här mandatperioden. Tusentals byggjobbare skulle ha fått lämna sina jobb om er politik hade gällt de här mandatperioderna. Jag roade mig med att räkna ihop ärendena vi hade i förra veckan. Då hade vi 2 048 lägenheter som var uppe för prövning. Ni sa nej till 2 046 av dessa lägenheter. Det blev alltså två kvar, och det kanske var dessa två som småföretagarna skulle få. Jag vet inte hur ni tänker.

När det gäller ert renommé och ert sätt att agera på nämnden och i fullmäktige kring nästan alla våra projekt handlar det om att stockholmarna inte kommer att få några bostäder. Poliserna får inga bostäder, och inte sjuksköterskorna heller. Det är därför lite rörande att höra här att ni värnar småföretagen. De får alltså två lägenheter att bygga från förra nämnden, om ni hade fått bestämma.

Anförande nr 30

M a t s J o h n s s o n (SD): Först och främst har du fel. Att vi vill säga nej till de 2 048 bostäder som du har räknat betyder inte att vi inte vill att de ska byggas. Men de ska inte byggas *där*. Man måste lyssna på medborgarna. På alla de platser där vi har sagt nej finns en stark medborgaropinion mot att det ska byggas. Vi måste hitta nya platser att bygga på. Ska man bygga mycket måste man bygga i nya områden så att man inte skadar människor som redan bor där man vill bygga.

Utöver det kan jag säga att jag är glad att du säger att du vill skydda de små företagen. Vi har faktiskt som politiker en möjlighet att rösta ja trots att kontoret tycker att formsaken är fel. Balkonger förstör inte husen. Under borgerligt styre i Stockholm är det mycket generösare än under socialistiskt styre, och det blir inte en fulare stad under borgerligt styre. Tvärtom blir det vackrare och mycket mer liv i husen.

Anförande nr 31

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Våra balkongpolicyer är väldigt tydliga. Det är oftast tämligen lätt att få tillstånd att bygga in mot gården, men det blir naturligtvis svårare att bygga mot gatan om det handlar om klassade fastigheter och känsliga områden. Den policyn har vi hållit på oavsett majoritet, skulle jag vilja hävda. Det är nog på marginalen det finns någon skillnad på detta. Vi håller fast vid policyn, och vill man tycka något annat får man nog ändra den policyn. Jag bedömer dock att SD är ganska ensamt om den saken.

Yttranden 2026-01-26

Det är lätt att säga var man inte vill bygga, för ni vill ju inte bygga någonstans. Säg var ni vill bygga! Ni vill ju inte ens bygga på Bromma flygplats, vad jag vet, där det inte finns någon trafik. Bromma är en spökflygplats, så jag hoppas att ni har ändrat uppfattning där. Ni har ju inga ställen att peka på för vare sig stora eller små byggföretag. Det är snarare en stor arbetslöshet som ni har pekat på; det är vad er politik skulle resultera i.

Anförande nr 32

M a t s J o h n s s o n (SD): Jag fångar upp frågan om Bromma. Jodå, vi vill mycket gärna bygga på Bromma. Det är nära stan, där finns plan mark och så vidare. Problemet är bara det att Stockholm behöver en flygplats som fungerar. Arlanda klarar inte av detta, och därför måste vi ha en flygplats till. Någon gång i framtiden, när Arlanda är en fungerande och utbyggd flygplats skulle man kunna tänka sig att bygga på Bromma.

På sätt och vis är det ganska bra att man dröjer med det, för som man bygger just nu blir det ingen vacker stad. Om man skjuter detta på framtiden kanske vi har ändrat stilen då och bygger mycket vackrare. Därmed är det bättre att vänta, men det kommer. Det finns mängder av platser i Stockholm där vi vill bygga. Vi har pekat ut ett antal stora områden. Slakthusområdet, till exempel, går utmärkt att bygga på. Det handlar om att man inte ska bygga där det finns grannar som skadas. Deras bostäder sjunker i värde, och om de har tagit lån sitter de i ekonomisk kris. Det blir trångt, och folk får utsikten förstörd. Det blir insyn och så vidare. Det är detta det handlar om.

Anförande nr 33

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Vi ska naturligtvis bygga på många ställen. Vi har 40 procent gröna ytor om man räknar med vattenområdena. Tar man bort dem blir det ännu mer gröna ytor. Men framför allt ska vi bygga på hårdgjorda ytor, och där är Bromma ett bra exempel. Där går ingen trafik. Staden får 5 000 kronor per år i ersättning för det fuktiga fåtal passagerare som flyger därifrån. Det är förfärligt att staten skickar in flera hundra miljoner för att hålla flygplatsen uppe, och Stockholms stad subventionerar likaledes med flera hundra miljoner per år om man räknar marknadsmässigt. Det är svagt att ingenting händer. Men jag är helt säker på att det efter valet kommer att hända något ganska snabbt, oavsett vilka som styr, för det är naturligtvis en vanvettig politik att ha några enstaka flygplan per dag på en sådan här plats, som i storlek motsvarar nästan hela Kungsholmen.

Upp till bevis! Visa var ni vill bygga! Slakthusområdet räcker inte som exempel. Ni säger nej till det mesta, och det drabbar stockholmarna.

Fråga nr 3. Hur ska eleverna lära sig om de inte vågar fråga?

Anförande nr 34

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Först vill jag berömma den fantastiska solbränna som stadsbyggnadsborgarrådet har! Egypten, får vi veta här att den kommer ifrån, och det var ju det vi undrade.

Yttranden 2026-01-26

Jag går nu över till min fråga om skolan. Vi fick nyligen en rapport till utbildningsnämnden som handlar om trygghet och studiero. Rapporten visar att väldigt många elever inte vågar ställa frågor när de inte förstår. I årskurs 3 är det 88 procent som vågar fråga. Sedan sjunker det i årskurs 9 till 72 procent. Tittar man specifikt på flickor ser man att det bara är 66 procent som vågar fråga. Ska man kunna lära sig saker som man inte förstår måste man såklart våga fråga.

Vi har nu nästan passerat hela den här mandatperioden. Vilka åtgärder borde ha vidtagits för att det inte ska behöva se ut så här efter snart fyra år?

Anförande nr 35

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack för frågan, Jan Jönsson! I årets grundskoleundersökning ser vi totalt sett en ökning av andelen elever som känner sig trygga i våra skolor. Den generella trenden är alltså väldigt glädjande. Exempelvis är det 10 procentenheter fler på mellanstadiet som upplever att de är trygga i skolan.

Dock ser vi mycket riktigt att tjejer fortsatt känner sig mindre trygga än pojkar. Tyvärr finns det också en negativ trend när det gäller att våga räcka upp handen på lektionerna. Det är såklart något som oroar, och vi behöver analysera vad det beror på. Den generella trenden är positiv. Varför viker den då ned i den specifika frågan om att våga räcka upp handen?

Vi ser att fler flickor generellt håller med om påståendet att deras lärare vill att det ska gå bra för dem i skolan. Varför säger jag det? Jo, det tyder förhoppningsvis på att de i alla fall inte är rädda för läraren. Vi gissar det av svaret. Det kanske har att göra med att man inte vill göra fel framför kompisarna eller att det finns en attityd kring att visa sig duktig. Det vet vi inte, utan det här behöver nu följas upp på skolorna i dialog med eleverna. Vad är det som gör att det är färre som räcker upp handen?

Det är viktigt att vi gör den här undersökningen för att just fånga upp vad det är vi specifikt behöver titta vidare på. Hade vi bara haft den övergripande bilden kanske vi hade konstaterat att det faktum att vi har fler lärare i våra klassrum, det faktum att vi stärker elevhälsan och det faktum att vi ser till att stärka rastaktiviteterna har gjort våra elever tryggare – toppen! Men nu hittar vi också specifika utvecklingsinsatser där vi behöver jobba vidare för att stärka det hela och till exempel se till att alla vågar räcka upp handen när de vill fråga något på lektionerna.

Anförande nr 36

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Inte minst ämnet matematik är ett ämne där man, om man inte förstår, verkligen behöver våga räcka upp handen. Många elever upplever att just matematik är knepigt. Dessutom vet vi att man behöver ha ett sådant klimat i klassrummet just i matematikundervisningen att eleverna vågar pröva och vågar säga fel. Det är nämligen det som är det bästa sättet att lära sig hur man ska lösa problem.

Jag återkommer lite till det som var min inledande fråga. Det har nu ändå snart gått fyra år av mandatperioden. Vi har sett bekymmersamma siffror kring studiero i allmänhet. Även om tryggheten, precis som du säger, just nu går upp är detta en

Yttranden 2026-01-26

problematik som inte förbättras. Vad hade behövt göras under de här fyra åren för att det inte skulle behöva se ut så här?

Anförande nr 37

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag tror att vi kan konstatera att om vi inte hade gjort de insatser som har gjorts i skolan under den här mandatperioden hade dagens läge varit betydligt tuffare. Vi har i det läge då vi har haft en regering som har skurit ned på välfärden valt att prioritera välfärden i Stockholm. Det har också gjort att vi har ökat lärartätheten i våra skolor. Trots att vi i dag har färre elever i klassrummen har vi fler lärare i våra klassrum. Vi har förstärkt antalet speciallärare för att se till att fler barn som har särskilda behov också får extra stöd. Vi har mindre undervisningsgrupper både ute på skolorna, regional och centralt. Vi har dessutom kunnat stärka elevhälsan. Nu bygger vi också ut antalet skolpsykologer som kan komma och stötta elevhälsan ute på skolorna just för att säkerställa att det finns tillgång till skolpsykologer på alla skolor.

Som sagt: Arbetet är långtifrån klart. Men det är klart att den generella positiva trenden med tryggheten är en viktig del i arbetet.

Anförande nr 38

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Jag har fortfarande lite svårt att höra vad det konkreta skulle kunna vara. Därför kommer jag nu att i stället för att titta tillbaka på mandatperioden fråga vad som behöver göras framåt. Nu har ett antal åtgärder beskrivits. Det har satsats en del på elevhälsa och annat som vi instämmer i vikten av. Vi tycker att det är väldigt bra, och vi hade gärna gjort ännu mer.

Men vad behöver göras framåt för att vi ska få klimatet på skolorna att bli sådant att framför allt flickorna vågar ställa frågor? Det är faktiskt bara några år sedan som just Socialdemokraterna på nationell nivå presenterade en rapport där man sa att skolan i dag är alltför mycket av en pojkskola. Det här visar ju nästan det motsatta: I en annan aspekt är det tjejerna som tappar möjligheter i skolan. Hur ser du på det här framåt?

Anförande nr 39

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag har med en dāres envishet hävdatt att vi inte har någon "flickskola" i det här landet, utan att det bara slår olika mot pojkar och flickor. Precis som att flickor i lägre grad känner sig trygga eller vågar räkna upp handen drabbas flickor också i större utsträckning av psykisk ohälsa, stress och ångest kopplat till prestationskraven i skolan.

Det är klart att vi har stora utmaningar, och de är lite olika sett till pojkar och flickor. Men jag är helt övertygad om att det inte finns någon symbolpolitisk quickfix för problemet. Även om det är bra att vi har mobilförbud på de flesta av våra skolor tror jag inte att man löser skolans problem genom att införa mobilförbud. Jag tror, precis som jag sa, att det gäller att hålla i det arbete som vi gör. Vi behöver öka lärartätheten, se till att vi har behöriga lärare, se till att det finns specialpedagoger, se till att elevhälsan är på plats och tillgänglig i alla skolor och se till att det finns organiserade

Yttranden 2026-01-26

rastaktiviteter. Det handlar om hela skolan och om att säkerställa kunskapsuppdraget för alla elever.

Fråga nr 4. Miljöarbetet med snöröjning

Anförande nr 40

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande och stockholmare! Det finns mycket man kan säga om bristen på snöröjning och borgarrådets agerande i frågan. Men nu vill jag prata mer om miljöhanteringen av den snö som vi röjer. Den dumpas helt ofiltrerad och orenad rakt ner i Riddarfjärden.

Det är rejält märkligt att vi i Stockholm dumpar en massa smutsig snö från vägar, ibland med miljöfarligt avfall, i vårt finaste vatten. Stockholm är bland de sista städerna i norra Europa som fortfarande gör på det här viset. Stockholm har tidigare haft dispens att tippa snö i vatten fram till april i år. Nu har vänsterstyret med Miljöpartiets trafikborgarråd Lars Strömgren i spetsen förlängt dispensen och vill fortsätta att dumpa den smutsiga snön i vårt vatten. Är detta verkligen miljömässigt försvarbart, Lars?

Anförande nr 41

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Jag håller med om att snötippningen inte borde ske. Snö räknas som avfall enligt miljöbalken, och snön förorenar vatten och gör att våra sjöar mår sämre. Det påverkar också vinterbadande, och det är ju något som vi vill uppmuntra och öka i den här staden.

Vi har därför jobbat väldigt hårt med att försöka förhindra det här, åtgärda problemet och hitta andra lösningar. I slutet av 2024 hade vi äntligen fattat beslut om att genomföra ett pilotprojekt med ett flytande snösmältningsverk i Bällsta. Det skulle använda sig av samma teknik som man har använt i Helsingfors. Testet skulle ha börjat i slutet av 2025, men det gick tyvärr inte att genomföra eftersom det företag som skulle göra det här gick i konkurs. Vi har också haft kontakt med både Oslo och Helsingfors, och Helsingfors har nu beslutat att avsluta den typ av snösmältning som de har haft tidigare för att det går åt väldigt mycket energi i snösmältningsverken. Det blir också höga bullernivåer i anslutning till dem.

Det är därför vi är väldigt glada och stolta över att vi har lyckats få till en annan lösning. Vi har nämligen fattat beslut om att skapa ett snösmältningsverk med spillvärme från fjärrvärmenätet. Det är naturligtvis mycket mer energieffektivt än att tillföra helt ny energi. Det pågår ett test av det här just nu på plats i Högdalen.

Anförande nr 42

J o n a s N a d d e b o (C): Tack så mycket för svaret! Och tack för att du åtminstone inte är stolt över att ni nu har valt att förlänga dispensen, för miljömässigt är det helt ohållbart att fortsätta dumpa snö från vägtrafiken. Lite beroende på varifrån

Yttranden 2026-01-26

snön kommer och hur länge den har legat kan den innehålla många olika grader av metaller, kemikalier, mikroplaster, salt och sand.

I förorenad snö kan halter av metaller som kobolt, koppar och krom vara starkt förhöjda. Bara vid Norrmälarstrand beräknas snöavfallet under en genomsnittlig vinter bidra med 2,4–8 kilo koppar eller 0,8–2,6 kilo bly. Riddarfjärden har redan i dag problem med sin ekologiska status och kemiska status.

Jag funderar verkligen på den dispens som man har fått. Det är faktiskt inte bara ett frikort, utan det finns också nio villkor. Är du säker på att de här nio villkoren verkligen uppföljs i Stockholm?

Anförande nr 43

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Som jag sa tidigare har vi jobbat hårt för att hitta en lösning på det här, som vi ser som ett problem. Vi har inte lyckats lösa det hittills. Vi försökte med den lösning som man har i Helsingfors, men det gick inte.

Nu är vi väldigt stolta. Vi har försökt, även under förra mandatperioden när vi styrde ihop, att få till någonting för att minska den här typen av snötippning, och nu har vi äntligen en pilot på plats. Det är jag väldigt glad för. Den kommer att pågå fram till mitten av april i år. Den ska undersöka hur stor kapacitet anläggningen har för just snösmältning och analysera föroreningarna på ett lite mer separerat sätt.

Jag ser fram emot att följa utfallet och resultatet. Målet är naturligtvis, om det här faller väl ut, att kunna skala upp det rejält så att snötippningen ska upphöra. Fjärrvärmeledningarna inne i city har stor kapacitet, och den vill vi använda oss av.

Anförande nr 44

J o n a s N a d d e b o (C): Nu ägnade du 60 sekunder, Lars, åt att inte svara på frågan om villkoren. Är du säker på att vi uppfyller de nio villkor som dispensen faktiskt kräver? Våra indikationer är att Stockholm inte följer de villkor som finns. Till exempel sker dumpning trots att villkoren säger att det endast är vid stora snöfall som man får dumpa snö. Det måste också vara nyfallen snö; den får inte ha legat för länge. Den snö som är mest förorenad ska egentligen ligga och lagras på land innan den släpps ut. De här tre punkterna är jag nästan helt säker på att Stockholms stad inte följer, särskilt eftersom det är snö från innerstaden som dumpas bland annat i Riddarfjärden.

Miljöpartiet har haft ansvar för både miljö- och trafikpolitiken i den här staden i snart tolv år. Menar du som borgarråd att vi uppfyller de nio kriterierna för att vi ska kunna använda dispensen, eller slirar vi här? Svara nu på frågan!

Anförande nr 45

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Jag vet att vi har andra ställen att lägga snön på runt om i staden. Jag vet också att vi undviker att tippa snön i Mälaren så långt det bara går. När det är så stora snömängder att man inte kan skjuta dem åt

Yttranden 2026-01-26

sidan eller inte kan lösa det med traditionell snöröjning utan man måste lasta ut snö har vi fått en dispens. Den har man sökt utifrån de riktlinjer och krav som finns.

Det här är ju ingenting vi vill, utan vi är naturligtvis väldigt glada att piloten har kommit till stånd. Det bästa vore om det kunde skalas upp, om det visar sig vara ett sätt att använda den spillvärme som finns i fjärrvärmesystemet och det skulle kunna bli ett sätt för oss att gå före våra nordiska grannstäder och utveckla en metod som också kan exporteras.

Som jag sa i början av mitt anförande är det här ingenting vi gör gärna. Vi har letat efter alternativ, och vi är nu glada för att vi kan testa den här alternativa lösningen till snötippning, nämligen ett smältverk.

Fråga nr 5. Nobelcenter

Anförande nr 46

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för ordet! För snart två veckor sedan presenterades ritningarna och skisserna på planerna för det nya Nobelcentret, denna gång vid Slussen. Vi kristdemokrater blev tillsammans med många stockholmare upprörda när vi fick se bilderna på hur det föreslås komma att se ut. Vi tyckte framför allt att det här är ett förlorat tillfälle på en sådan viktig och central plats mitt i Stockholm.

Under de två veckor som har gått har tusentals stockholmare engagerat sig i protesterna mot förslaget, och tusentals namnunderskrifter har samlats in. Även om folk kan ha olika åsikter kring hur det borde se ut förenas alla i en gemensam utgångspunkt, nämligen att det är för fult.

Varför alltid denna socialdemokratiska iver att slå upp stora fyrkantiga klossar mitt i våra känsligaste stadsmiljöer? Varför lärde ni er inte någonting senast vi behandlade frågan om Nobelcentret? Gör om, gör rätt!

Anförande nr 47

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag ska börja med att säga att vi kommer att ta ställning till frågan om bygglov när vi får upp den på bordet och i vår nämnd. Då får vi se hur kontoren resonerar, men grunden är – vilket är bra att säga inledningsvis – att det ska stämma överens med detaljplanen.

Det är nästan hårresande att höra det här från Kristdemokraterna. Här har vi ett parti med en minister som också har varit ute i den här debatten. Förra gången det begav sig var jag i hög grad inblandad. Då handlade det om Blasieholmen, och ministern ville ha en rund byggnad där. När han inte fick en rund byggnad var han emot det hela. Sedan var han emot hela resan. Det må så vara; det är fine. Men det som hände sedan, när ni styrde förra gången, var att ni bestämde er för att det skulle ligga på den här platsen med gällande detaljplan. Det är en detaljplan som säger just 19 000 kvadratmeter och att det skulle se ut på ett visst sätt. Det är en detaljplan som begränsar hur man får göra. På Blasieholmen hade man betydligt större möjligheter än på den

Yttranden 2026-01-26

här tomten. Den flytt ni kristdemokrater beslutade om kostade stockholmarna nästan en halv miljard kronor.

När man nu sedan ska bygga och följer detaljplanen, som man ska göra, utnyttjar man 13 000 kvadratmeter i stället för 19 000. Det är massor med publika ytor som inte syns på den klassiska bild som finns. Man har faktiskt löst – det tycker i alla fall jag – frågan som var mest problematisk av alla, nämligen cykelbanorna, på ett genialiskt sätt.

Då kommer Kristdemokraterna, som har sett till att byggnaden flyttas till den här platsen och ska se ut på ett visst sätt, med synpunkter. Man kan inte bygga en klassisk byggnad med tinnar och torn, som ni har pratat om, på den här platsen. Det har ni från början sett till att man inte kan göra, för detaljplanen säger så. Något större hyckleri från ett politiskt parti tror jag att jag sällan har sett i en politisk fråga som denna.

Anförande nr 48

Nike Örbrink (KD): Tack för ordet! Jag har lite svårt att ta Socialdemokraternas och Valeskogs engagemang för att det skulle se ut på något annat sätt än det som är förslaget på allvar, i synnerhet med tanke på att ni i allra högsta grad var drivande i att vi skulle få Nobelcentret på plats på Blasieholmen den senaste gången. Då var det också en stor fyrkantig skokartong, dock guldig den gången.

Det tog inte många minuter från det att planerna presenterades den här gången innan ditt finansborgarråd, Karin Wanngård, gick ut och hyllade detta och tyckte att det var en jättebra idé. Du får gärna förklara för mig vad du tycker och vad Socialdemokraterna tycker. Vi behöver väl inte vänta tills beslutet eventuellt dyker upp i nämnd. Jag kan för Kristdemokraternas del redan nu säga att vi tycker att det är för fult. Det är ett förlorat tillfälle att bygga någonting vackert och trevligt på den här platsen.

Vad tycker Socialdemokraterna om detta? Tycker du att det är trevligt? Tycker du att det är fint? Vill du ha det så här?

Anförande nr 49

Borgarrådet Valeskog (S): Socialdemokraterna är, precis som alla andra partier, helt styrda av vad Kristdemokraterna bestämde 2018 om hur det ska se ut och av vad detaljplanen säger om hur byggnaden får se ut. Man får inte ha vågigt tak, och man får inte ha tinnar och torn, som ni vill. Man får inte bygga klassiskt. Det är fantasier! Vi är låsta av gällande detaljplan.

För den här förändringen fick skattebetalarna betala en halv miljard kronor. Nu har vi investerare som är beredda att betala 2,5 miljarder för att få till det här. Skulle ni få med er en majoritet i fullmäktige mot detta, som ni själva har beslutat ska ske, och få fler partier att ändra uppfattning, skulle investerarna absolut dra undan dessa 2,5 miljarder. Det skulle bli 3 miljarder som bara går upp i rök helt i onödan – när vi har chansen att få en fantastiskt bra plats!

Yttranden 2026-01-26

Vi vill naturligtvis se i ärendet vad våra tjänstemän säger och tycker om det här. Men så länge det är i enlighet med en detaljplan kan inte ens Kristdemokraterna säga nej utan att det blir ett spektakel. Och det är det ni håller på med. Det är ett spektakel.

Anförande nr 50

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för ordet! Du kan inte stå här, Jan Valeskog, och anklaga mig för att stå i vägen för att bygga mer med klassisk arkitektur i Stockholm. När jag föreslog en arkitekturzon för att man skulle få göra detta anklagade du mig för stalinism i den här talarstolen. Jag har därför ganska svårt att ta er på allvar när ni påstår att ni på något sätt har ett engagemang för att någonting i den här staden ska se ut på något annat sätt än så som just det här bygget är föreslaget att se ut.

Jag noterar att du inte en enda gång hittills har kunnat svara på frågan om vad ert parti tycker om detta. Tycker ni att det ser trevligt ut? Vi har ju all möjlighet att rösta om det här – inte mitt parti i och för sig, för vi har ersättningsplats i stadsbyggnadsnämnden.

Jag vill avsluta med två konkreta frågor. För det första: Hur ser du på medborgarnas potentiella ökade möjligheter och delaktighet i att få säga sitt om detta? Skulle ni kunna tänka er att rösta om en sådan här sak? För det andra: Kan du lova att beslutet kommer upp på stadsbyggnadsnämndens bord för beslut? Eller kommer du, som med moskén i Skärholmen, att låta opolitiska tjänstemän fatta besluten på delegation?

Anförande nr 51

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Frågor av allmänt intresse ska självklart upp i nämnden. Jag tycker att ni borde ta er själva på allvar. Det är ni som har bestämt att det inte kan vara klassisk arkitektur och att det inte kan vara ett vågigt tak eller vilket materialval som helst. Det är ni som har bestämt förutsättningarna.

Nu sitter vi här och tittar på det som Kristdemokraterna har bestämt, och då måste vi rätta oss efter det. Annars får vi göra en ny detaljplan. Det är det som är ett sådant hyckleri! Vi har vetat hela vägen vad detta skulle innebära. Vi har lagt en halv miljard av skattebetalarnas pengar på flytten från Blasieholmen. Och så kommer du och har en annan åsikt nu! Det är inte trovärdigt för fem öre.

Jag uppmanar alla att studera förslaget närmare. Jag har pratat med ganska många, och de flesta har inte gjort det. Jag tycker att man ska göra det, för en bild räcker inte. Det är grundläggande. Jag har som sagt förväntningar på att folk, ju mer de får lära sig om detta, precis som nämndens politiker i stadsbyggnadsnämnden kommer att få göra, förstår att man först när man får upp förslaget kan ta ställning till det på ett bra sätt.

Yttranden 2026-01-26

Fråga nr 6. Kista

Anförande nr 52

Borgarrådet Fjellner (M): Fru ordförande! Först vill jag passa på att tacka för den inbjudan till det krismöte om Kista som vi har begärt som precis just damp ned i min mejlbox. Det är hög tid.

Kista har under lång tid varit en motor för tillväxt, innovation och jobb inte bara i Stockholm, utan i hela Sverige. Men i dag befinner sig Kista i en allvarlig kris. Var tredje lokal står tom, och var femte företagare påstår sig vilja lämna Kista. Den enskilt vanligaste motiveringen är otryggheten. Vissa arbetsgivare har till och med tvingats anlita väktare som följer personalen till kollektivtrafiken på kvällstid.

Vad säger då Stockholms socialdemokratiska styre? Jo, för exakt en månad sedan deklarerade ni i Svenska Dagbladet att utvecklingen i Kista har vänt. Är detta seriöst? Bara under förra året ökade vakansgraden i Kista med över 40 procent. Sedan ert utspel om att det har vänt har nästan 1 200 anställda på Ericsson varslats om uppsägning.

Min fråga till dig, Karin Wanngård, är: Befinner sig Kista i kris eller inte? Om man inte erkänner problemen – hur ska man då kunna lösa dem?

Anförande nr 53

Borgarrådet Wanngård (S): Ordförande och fullmäktige! Tack så mycket, borgarrådet Fjellner, för frågan! Det handlar om att med hög medvetenhet faktiskt ta ansvar och vara aktiv i arbetet i och kring Kista. Det är någonting som jag har tagit tag i som finansborgarråd, och det är en utveckling som vi aktivt följer och påverkar där vi kan.

Vad har vi då gjort? Vi har varit med och initierat platsaktivering på Jan Stenbecks torg. Svenska Fotbollförbundet vill etablera en träningsanläggning i Kista. Vi ser företag som växer i Kista. Vi ser att Kista är världsledande när det kommer till innovation och utveckling inom de företag som är aktiva där.

Men samtidigt, som du har hört mig säga tidigare om Kista och som jag kan säga igen, är vi långtifrån klara. Mycket mer behöver göras. En sak som är viktig i den här frågan, är att vi socialdemokrater tillsammans med er moderater kan kroka arm och faktiskt prata gott om Kista. För varje utspel som borgarrådet Fjellner gör där du klankar ned på Kista minskar möjligheten till ytterligare inhyrningar. Det vore väldigt tacksamt om du kunde gå till din egen regering och säga: Vad roligt! Etablera en statlig myndighet i Kista! Kan vi inte arbeta tillsammans för att få hit en EU-myndighet som kan etableras i Kista?

Det är mycket riktigt som du säger: Det finns kontorslokaler i Kista. Det vi nu måste arbeta för är fler etableringar till Kista.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 54

Borgarrådet Fjellner (M): Jag hör ändå en något annorlunda ton än i de tidigare debatter vi har haft här. Normalt sett brukar ni anklaga mig och alla som påtalar problemen i Kista, som återberättar vad Kistaborna och företagen där säger, för att svartmåla.

Det är ändå rätt sorgligt. Nu talar du om att vi ska få statliga myndigheter och EU-myndigheter att flytta till Kista, ungefär som ett kommunalråd i någon norrländsk kommun som säger: Vi behöver lite statliga myndigheter här. Och detta vill du fylla Stockholms och Sveriges Silicon Valley med! Det är inte det som driver tillväxt, det är inte det som skapar innovation och det är inte det som skapar framtidstro.

Jag tror egentligen att ert förhållningssätt till Kista är ett större problem än de utmaningar stadsdelen möter. Att ni inte tar tag i problemen och erkänner dem är ett svek. Det är ett svek mot dem som bor där, det är ett svek mot företagen och det är ett svek mot Kista. Ni har ett ansvar. Ni har ett ansvar för den utveckling som pågår och framför allt ett ansvar för att ni har vägrat se problemen under de tre år ni har styrt.

Anförande nr 55

Borgarrådet Wängård (S): Ordförande och fullmäktige! Det jag hör nu i talarstolen är att det finns ett informationsunderskott. Det får jag bara beklaga. Allt det som händer i Kista har tydligen inte nått borgarrådet Fjellner. Därför har jag tagit mig friheten att bjuda in till ett diskussionsmöte kring Kista så att man får kunskap om vad som händer i Kista.

Det händer väldigt mycket i Kista. Bland annat bygger vi många fler bostäder där. Kista äng, som nu många har flyttat in i, är ett exempel. Vi ser nya bostäder i närheten av Jan Stenbecks torg. Men vi skulle behöva mer dynamik i Kista; jag påstår ingenting annat. Vi behöver mer rörelse på kvällar och helger. Precis som du är inne på, Fjellner, kan man fråga sig vad den upplevda otryggheten grundar sig i. Mycket beror på att det blir tomt på kvällar och helger.

Anförande nr 56

Borgarrådet Fjellner (M): Att informationen om all den fantastiska utveckling som du lyfter, pekar på och hoppas på inte har nått borgarrådet Fjellner är en liten sak. Det stora problemet är att den inte har nått dem som bor i Kista. Den har inte nått företagen där, och framför allt inte de företag som fortfarande säger att de vill flyttar därifrån.

Men om vi nu tillsammans erkänner allvaret och erkänner att det är kris, och om du nu är beredd att kalla till det krismöte som vi önskar, ska jag säga att det är toppen. Jag tror, precis som du antyder att du gör, att det egentligen är viktigt att vi krokarm i frågan. Det är viktigt att vi funderar tillsammans på hur vi, över partigränser och över mandatperioder, långsiktigt kan jobba med Kista.

Jag kommer till det möte som du just har kallat till med en tydlig agenda. Jag kommer med krav på en tydlig trygghetsoffensiv med flera ordningsvakter och kameror, bättre

Yttranden 2026-01-26

förutsättningar för företag och stärkt företagsklimat. Jag kommer med krav på att man ska våga satsa på flyget till och från Stockholm och på mer platssamverkan. Men framför allt tror jag att jag kommer med ett krav på att vi ska ha ett styre som erkänner problemen i stället för att skönmåla.

Anförande nr 57

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Vi hade inte lagt ned den här kraften och energin och resurserna på att utveckla Kista om det inte vore så att vi vet att vi måste kraftsamla kring Kista. En viktig del av detta är just de företag som etableras i Kista, men också kompletterat med att vi nu bygger bostäder där. Det här blir en annan typ av stadsmiljö. När Svenska Fotbollförbundet sedan är på plats ser vi hur det kan ge ringar på vattnet till ungdomarna i och kring Kista för att vara aktiva exempelvis i fotbollsrorelsen.

Vi gör alltså mycket i Kista. Jag ser fram emot att möta dig och övriga gruppleddare som också är inbjudna till mötet för att diskutera Kista och delge information om vad som faktiskt händer där. I Kistafrågan måste vi kroka arm, dels för Stockholms framtid, dels för Sveriges tillväxt.

Fråga nr 7. Kommer borgarrådet att fortsätta skövla bort Nytorps gärde?

Anförande nr 58

S e r g e j S a l n i k o v (SD): I torsdags följde många Skarpnäcksbor noga det beslut som skulle fattas i stadsbyggnadsnämnden rörande exploateringen av Nytorps gärde. Det är en för många ödesavgörande fråga som skulle innebära en väsentlig försämring av livskvaliteten och hälsan och en fullständig bortskövling av ett väldigt uppskattat rekreativsområde. Beslutet har bordlagts, så lite hopp finns kvar. Däremot beslutade majoriteten samma dag i exploateringsnämnden att fortsätta exploateringen av Nytorps gärde, vilket tyvärr är ett oroande tecken.

Jag vill därför fråga dig, Jan Valeskog: Kommer du fortsätta att skövla bort Nytorps gärde?

Anförande nr 59

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det är bra att veta att den här markanvisningen skedde under förra mandatperioden. Detta är ett väldigt viktigt projekt för Nytorps gärde och för dem som bor där. Den här parken eller gärdet, som man ska kalla det för, är 18 hektar stort. Det är ganska betydande, och det blir ungefär 4 hektar mindre efter exploateringen.

Det blir en rejäl upprustning och nya aktivitetsytor. Vi får en helt ny, fullstor idrottshall. Vi får ett upprustat bad, som verkligen behövs. Vi får en förskola med ett fantastiskt läge inom parken. Vi får garage för att få bort bilarna från gatorna. Vi ska hantera översvänningsfrågor, som kommer att bli växande problem i sådana här

Yttranden 2026-01-26

områden i och med klimatförändringarna. Det här kommer att bli ett stort lyft för dem som bor där.

Vi har självklart den normala demokratiska processen med samråd och med beslut som ska fattas i både exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Att en del har bordlagts är inte alls ovanligt eftersom det finns ett antal sådana frågor som man alltid vill få svar på. Man behöver ju veta exakt vad som kommer att hända med dagvatten och trafik och en del kulturhistoriska frågor också. Det här är ett viktigt projekt, och det kommer att bli väldigt bra också för dem som bor där.

Jag vet, och jag kan ha respekt för, att man kan ha olika uppfattningar och att man inte vill ha stök och bök när det byggs saker i närheten. Det brukar vara så i varje projekt, och jag har förstått att det är därför Sverigedemokraterna exempelvis sa nej till 2 046 av 2 048 bostäder på förra nämnden. Det är något liknande vid varenda nämnd. Stockholm skulle verkligen inte kunna överleva särskilt länge med er i styret.

Jag utgår naturligtvis från att vi kan anta detta så snart som möjligt.

Anförande nr 60

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Det är ganska uppenbart att den absoluta majoriteten av lokalborna är starkt emot projektet. Man har redan en gång i tiden, någon gång på 90-talet, försökt bygga på Nytorps gärde, men man fick backa från grund av ett enormt missnöje från folket. Kampen mot bygget av Nytorps gärde har pågått under lång tid, och lokalborna har genomfört namnsamlingar och samlat in upp till 20 000 underskrifter för att stoppa bygget.

Man har gång på gång försökt komma i kontakt med de ansvariga politikerna. Vissa har man lyckats få tag i och andra inte. Den som har varit mest kontaktresistent i det här fallet är du, Jan Valeskog. Du verkar fullständigt vägra att träffa berörda lokalbor, och du tar dig inte ens tid att svara på deras mejl. Varför vägrar du att lyssna på folket, Jan Valeskog?

Anförande nr 61

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Vi träffar alla som vill träffa oss. Däremot behöver vi inte en rundvisning på plats, som har varit aktuellt, för vi har redan varit där många gånger. Vi träffar dock jättegärna lokalborna och diskuterar frågan i Stadshuset, exempelvis. Så gör vi i varje projekt.

Jag vill understryka att det här är en stor park. Det kommer att bli fantastiskt! 18 hektar – det är en väldigt stor park i Stockholm. Det kommer att bli ett väldigt lyft tillsammans med de andra anläggningarna, som de boende kommer att ha stor nytta av. Det blir en fullstor idrottshall, bad, förskola, garage och en fin miljö över huvud taget i och med den upprustning som kommer att ske. Det tycker jag är väldigt bra.

Det är synd att Sverigedemokraterna står där ni står i den här frågan. Och ni står likadant i varenda fråga; ni är emot projekt. Ni har sex motioner där ni vill säga nej till alla andra projekt i Stockholm. Det är väldigt tragiskt för stockholmarna.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 62

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Jag ser att det står ganska tydligt att folket är emot exploateringen av Nytorps gärde. Folk vill inte se fula, överprisade hyresrätter i stället för vacker natur och en uppskattad mötesplats.

Jag tycker någonstans att det är ganska skamligt att du i egenskap av ett borgarråd som lyfter närmare 150 000 kronor i månaden vägrar att åka ut och träffa dessa människor och vägrar att över huvud taget svara på deras mejl. Många av dessa väljare har faktiskt röstat på Socialdemokraterna. Förmodligen var det ett misstag, och jag hoppas att de inte upprepar det. Men det finns lite tid kvar, Jan Valeskog. Du kan fortfarande, i stället för att ligga på stranden i Egypten, åka ut till Nytorps gärde, träffa lokalborna, svara på deras mejl och stoppa exploateringen av Nytorps gärde. Gör det, Jan Valeskog!

Anförande nr 63

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag var faktiskt på ett fantastiskt museum i Kairo, som jag kan uppmana även sverigedemokrater att åka till. Då kanske ni skulle lära er en hel del om arkitektur och annat.

Vi svarar självklart på alla mejl som kommer, även om det inte sker med vändande post, för det är ganska svårt. Vi träffar dessutom alla som vill. Det är inga problem; det gör vi alltid. Men vi kanske inte hinner med att åka ut till alla platser, särskilt när vi redan har varit där ett antal gånger. Det är ingenting att snacka om.

Däremot är det fortfarande så att vi behöver bygga bostäder, och på den här platsen blir det ungefär 600 bostäder. Vi behöver kunna låta forskollärare, lärare, poliser och sjuksköterskor få bostäder i Stockholm. Men ni har stoppat i princip vartenda projekt. Inga fler skulle kunna flytta till Stockholm med er politik. Och, som jag sa tidigare: Tusentals byggarbetare skulle bli arbetslösa. Er politik är som sagt en dödgrävarpolitik för Stockholm. Det gäller det här projektet, och det gäller i princip alla projekt.

Yttranden 2026-01-26

§ 9 Mötet öppnas

Anförande nr 64

O r d f ö r a n d e n : Då är vi redo att inleda det formella beslutssammanträdet, vilket jag förklarar för öppnat. Jag vill uttrycka hela presidiets önskan om att ni har haft rekreerande helger över jul, nyår och trettondagen. Nu är vi igång igen för fullt.

Vi har ju länge visat sympati för vår enda vänort Kiev. Parallellt med att finansborgarrådet har skickat ett brev till sin kollega i Grönlands huvudstad Nuuk har vi i kväll också velat manifesteras den odelade och, tror jag, unisona sympati som vi känner för våra vänner på Grönland genom att ha den grönländska flaggan här, som en påminnelse om vår vänskap med huvudstaden Nuuk.

Vi påpekar ju ofta att kommuner enligt svensk lag inte ägnar sig åt utrikespolitik. Det är en viktig rågång, men vi kan som fullmäktige uttrycka våra starka sympatier för våra kollegor i den grönländska huvudstaden.

Yttranden 2026-01-26

§ 14 Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025–2027

Anförande nr 65

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Ordförande! Jag hoppas att många i den här salen har fått många fina vykort hem under juledigheten. Jag säger så också för att jag tror att jag, oavsett hur fina vykort ni har fått, har stadens allra vackraste vykort med mig hit. Jag tänkte visa upp det – så här ser det ut.

På framsidan står det: Knack knack! Någon hemma? Och på baksidan står det: Hej – i mitt fall skulle det stå Arvid – Stockholms stad har ett ansvar för att unga upp till 20 år som har gått ut grundskolan men inte gått klart gymnasiet hittar något att göra. Det kallas för kommunens aktivitetsansvar, KAA. Vi har sökt dig för att stämma av om du går i skolan. Om du inte gör det vill vi erbjuda stöd mot studier, praktik eller arbete. Vi har inte fått tag i dig, så vi planerar nu att komma förbi hemma hos dig vid den här tidpunkten. Hör gärna av dig innan, så knackar vi inte på hemma hos dig.

När man säger KAA tänker en del på en orm i *Djungelboken*. Men som ni hör när jag läser det här kortet är KAA nog något av det absolut finaste vi har i den här staden. Det är uppdraget att inte ge upp om någon av våra unga. Det är uppdraget att ringa, mejla, sms:a och till sist knacka på hos varje ung som riskerar att hoppa av eller har hoppat av gymnasiet och erbjuda det absolut bästa stöd vi har.

Vi gör detta för att vi vet att ett av de viktigaste skydd man kan ha mot att hamna i arbetslöshet eller utanförskap är att klara skolan. Det är ett viktigt skydd mot att dras in i kriminalitet. Därför är jag stolt över den nya strategi som vi antar, med ännu tydligare fokus på att samla stadens resurser kring den unga som behöver det.

Även om det här är det finaste kort vi har hoppas jag att allt färre framöver kommer att få ett sådant kort hem i sin brevlåda. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 66

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Vi i Centerpartiet ser väldigt positivt på ambitionen att stärka kommunens aktivitetsansvar. För oss är detta i grunden en frihetsfråga. Ett starkt samhälle byggs inte genom fler stuprör och mer detaljstyrning utan genom att människor får möjligheten och förtroendet att forma sina egna liv.

Unga som står utanför studier och arbete får aldrig bli en restpost i systemet. De måste fångas upp tidigt, mötas med tillit och ges verktyg att själva ta nästa steg. Det handlar inte om att någon ska fastna i åtgärder för åtgärdernas skull utan om att öppna dörrar till studier, jobb och egen försörjning.

Vi vill vara tydliga med att kommunen inte kan och inte ska göra allt själv. Civilsamhället och det lokala näringslivet måste ha en större och tydligare roll när det gäller aktivitetsansvaret. Det är ofta där relationerna finns, engagemanget är långsiktigt

Yttranden 2026-01-26

och unga faktiskt känner sig sedda. IOP-samarbeten kan vara ett bra verktyg för att ta vara på den kraften. När offentlig sektor, idéburna aktörer och företag jobbar tillsammans får vi bättre resultat än när var och en arbetar för sig.

Digitaliseringen är ett annat område där vi som stad behöver bli modigare. Rätt digitala lösningar kan göra stödet mer tillgängligt, mer flexibelt och mer relevant. Alla unga passar inte in i våra traditionella strukturer. Då måste strukturerna anpassas, inte människorna. Staden behöver bli bättre på att möta unga där de är och på deras villkor.

Vi instämmer i handlingsplanens fokus på individanpassning och samverkan mellan skola och socialtjänst. Det är helt avgörande för att vi ska kunna bygga en välfärd som fungerar i praktiken.

Men vi vill också betona att arbetet måste börja tidigare. När skolfrånvaron eller oron uppstår måste samhället agera snabbare och mer samordnat. En skola som ser varje elev, i nära samverkan med sociala insatser, är grunden för att ingen ska hamna utanför.

Vi välkomnar också att hedersrelaterat våld och förtryck lyfts fram. Rätten att bestämma över sitt eget liv är grundläggande. Ingen ung människa ska behöva leva under kontroll, hot och begränsningar. Här måste staden vara tydlig, närvarande och handlingskraftig.

Sammanfattningsvis: Handlingsplanen innehåller många viktiga steg i rätt riktning. Men för att ge varje ung stockholmare verklig framtidstro krävs att aktivitetsansvaret bygger på tillit till individen, på samverkan i stället för ensamansvar och på smart användning av teknik – och på en stark tro på människors frihet och förmåga. Jag yrkar därför bifall till Centerpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 67

M a r i a L j u s l i n (V): Herr ordförande! I dag står vi inför stora samhällsutmaningar: Både utanförskap bland unga, skolavhopp och psykisk ohälsa riskerar att sätta käppar i hjulet för en trygg och jämlik framtid. Därför är det så glädjande att Stockholms stad nu tar ett stort steg och antar den reviderade handlingsplanen för kommunens aktivitetsansvar. Det är ett viktigt steg för att aktivt jobba med unga som inte gått klart gymnasiet eller befinner sig i riskzonen för avhopp. Planen innebär att kommunen åtar sig att se till att fler unga kan börja eller återuppta sin utbildning. Den är en viktig del i ett långsiktigt arbete för ett mer sammanhållet och jämlikt Stockholm.

En av styrkorna i handlingsplanen är den tydliga inriktningen mot tidiga insatser för att motverka skolavhopp, både i gymnasiet och, genom utvidgad samverkan, redan i grundskolan. Det innebär att vi jobbar uppsökande och ser till att ingen person faller mellan stolarna, innan problemen hunnit växa sig större.

I planen betonas möjligheten till individuellt anpassade insatser där unga erbjuds stöd utifrån sina egna behov och förutsättningar. Det kan handla om studier,

Yttranden 2026-01-26

yrkesvägledning, coachning eller möjlighet att hitta meningsfull sysselsättning i den takt som passar den enskilda.

En annan viktig del är det stärkta samarbetet mellan arbetsmarknadsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och stadsdelarna. Det gör att stödet blir mer träffsäkert och heltäckande, särskilt för unga som kanske inte själva kan ta första steget till en kontakt.

Ingen ungdom ska lämnas efter, helt enkelt. Bifall kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 68

P e r R o s e n c r a n t z (M): Herr ordförande! Ja, KAA är ett mycket bra skäl att betala skatt. Det är en väldigt bra insats som görs – det är ungefär 900 ungdomar i Stockholm som får hjälp via detta. Många av dem går faktiskt vidare till studier och annat.

Det är också, tycker jag, ett bra exempel på något man ofta pratar om. I debatten låtsas många som att vi inte har några sociala skyddsnät eller insatser i Sverige för att minska till exempel utanförskap och ungdomsbrottslighet. Men detta är en lagstadgad rättighet och något som finns i alla kommuner – bara ett av många exempel på den enorma socialstat som vi har byggt upp och som vi ska värna.

Med detta sagt om de mycket positiva sidorna vill vi ju helst, som jag tycker att Arvid från Socialdemokraterna lyfte fram, att ingen ska hamna här. Första steget är att man blir kvar i skolan. Här ser vi tyvärr tydligt att antalet skolavhopp under S-styret har ökat. Över 1 000 elever missar halva eller hela läsåret. Det är ett stort misslyckande som man bör adressera.

Det andra som vi skriver i vårt särskilda uttalande är att vi har en särskild problematik kopplad till hedersvåld, vilket kanske resulterar i ett dubbelt utanförskap och gör det ännu svårare att nå eleverna. Det borde ha adresserats i den här handlingsplanen.

Vi får alltså alla jobba vidare för att stärka KAA och försöka hjälpa så många ungdomar som möjligt i vår stad.

Anförande nr 69

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag tycker, Per, att det är glädjande att det är så stor enighet bakom den här strategin. Jag tycker att det är bra och viktigt. Samtidigt är det lite slående att vi, när vi pratar strategi och säger att alla unga ska få bästa tänkbara stöd, är eniga i den här salen. Men när det handlar om att ge verksamheten förutsättningar att göra det arbetet skiljer vi oss väldigt åt när det gäller hur mycket resurser vi ska ge.

Jag tycker att det på ett sätt hade varit rimligare om ni i era reservationer skrivit om alla de neddragningar ni vill göra på just detta område. År efter år under den här majoriteten har vi gjort satsningar på att stärka det så att fler personer ska kunna jobba

Yttranden 2026-01-26

med att nå dessa unga – fler, bättre insatser. Jag vet att nio av tio unga kommer tillbaka till skolan när vi når dem, som vi nu gör tidigare. Men detta har ni dragit ned på i varje budget, så vi skulle ha haft mindre pengar till det.

Varför, Per, säger ni att ni står bakom detta, när ni egentligen, år efter år, vill dra ned på just det här arbetet?

Anförande nr 70

P e r R o s e n c r a n t z (M): Nu tycker jag att du gör lite som vanligt i de här debatterna när det gäller att vi har generella neddragningar på arbetsmarknadsnämnden. Det är ungefär som att ett flygbolag skulle spara pengar och någon kritiker skulle säga: Men det kan ni inte göra, för nu tar ni bort motorn. Men det är väl inte där man börjar? Det finns ju andra delar. Vi har över 1 000 anställda och 1 miljard i budget. Det finns andra delar att skära i. Det där är lite av en luftpastej, som du brukar kasta mot den här sidan.

Ansvar för skattepengar handlar om att fokusera på det viktiga, bland annat mer resurser till skolan – så kanske fler elever faktiskt stannar kvar i skolan.

Anförande nr 71

M a g n u s R u n s t e n (MP): Herr ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till handlingsplanen för det kommunala aktivitetsansvaret. Detta är verkligen en kärnfråga som vi jobbar med i välfärden: att jobba uppsökande mot ungdomar som haft svårigheter att klara av skolgången, att inte ge upp om någon och att jobba målmedvetet med det uppsökande arbetet. Jag tycker att detta är ett område där vi i staden kan vara väldigt stolta över det arbete vi bedriver. Jag tror att handlingsplanen kommer att göra stor nytta, särskilt i tider som den vi lever i nu, när vi ser att arbetslösheten är på en väldigt hög nivå och ännu högre bland just ungdomar. Om man klarar gymnasiet eller inte är kanske den faktor som är mest avgörande för hur det går på arbetsmarknaden sedan.

Med detta sagt vill jag instämma i det som tidigare talare från vår rödgröna sida sagt och yrka bifall till det här ärendet.

Anförande nr 72

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag ville passa på att begära ordet eftersom Per Rosencrantz avslutade replikskiftet nyss med att prata om att vi gör en luftpastej och att det skulle vara de generella effektiviseringarna – högern och framför allt Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna tävlar om vem som kan göra de största – som gjorde att man refuserade det här arbetet och inte ville ha det. När det gäller den generella effektiviseringen stämmer det. Den gör samtliga på högersidan.

Men det jag vände mig emot här var det som sades om de specifika satsningar, rena pengapåsar, som vi har tillfört, bland annat för att utveckla studiesteget. Studiesteget är en satsning som handlar om att vi tidigare ska nå dem som riskerar att hoppa av. De

Yttranden 2026-01-26

ska få bästa möjliga insats. Vi ser till att det finns en-till-en-undervisning, om man behöver det. Vi ser till att man får psykolog och kurator och följer med hela vägen till dess att man kommer tillbaka till skolbänken. Vi har gjort rena pengapåsesatsningar på detta, i två budgetar. Båda gångerna har Moderaterna tagit bort de satsningarna i sitt budgetförslag. Det handlar inte om en generell effektivisering, utan det är en specifik neddragning eller refusering av satsningar på det här området.

Ett annat sådant område är Stockholmsjobben. Vi ser till att detta område fungerar, och en del av det är att vi också har satsat på våra Stockholmsjobb så att fler unga får möjlighet att hjälpa till – söka upp andra unga och vara en del av arbetet. Det är ett annat specifikt område där Moderaterna inte bara har refuserat våra satsningar utan dessutom har föreslagit större effektiviseringar än de som ligger. På samma sätt är ungdomsanställningar ett område som man har valt att dra ned på specifikt.

Det här är alltså inga luftpastejer. Det rör sig inte om några generella effektiviseringar, och det tror jag att man behöver förstå när man tittar på storleken. Jag tror att det var 160 miljoner kronor som Moderaterna ville spara på arbetsmarknadsinsatser i år. En del av det är generellt, men det allra mesta är specifikt utplockade satsningar som handlar om att vi ska se till att unga i den här staden som håller på att tappa fästet i skolan och hoppa av eller redan har hoppat av får det stöd de behöver för att komma tillbaka. Det är detta jag pratar om. Det hade kanske behövt synas så att man inte bara säger att vi är överens om strategin och om att göra detta men samtidigt tar bort pengarna.

Anförande nr 73

P e r R o s e n c r a n t z (M): Ni har, Arvid, ett förslag i er budget som ni lägger fram. Vi har prioriterat andra saker i vår budget. Vi har inte gjort någon neddragning på KAA, utan vi har i stället satsat 100 miljoner mer på skolan så att fler faktiskt slutför utbildningen och inte blir hemmasittare.

Jag vill återkomma till ordet luftpastej. Jag vill säga till herr ordföranden – det fanns synpunkter här i kammaren – att det finns i Svenska Akademiens ordlista. Det är en gammal idrottsmetafor, kan man säga, som betyder att man skjuter högt över mål. Det är alltså inget låtsasord, utan det är något man kan säga. Det är viktigt att använda korrekta ord i talarstolen.

Anförande nr 74

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Ordförande och Per! Jag känner till ordet luftpastej – jag tror att det var därför jag reagerade. Det är lite av ett kraftuttryck i det här sammanhanget, att säga att de anklagelser som jag riktar mot er budget skulle vara en luftpastej. Det är inte bara så att ni refuserar de satsningar som vi har gjort, utan ni väljer också att aktivt ta bort andra satsningar som vi har gjort tidigare år – det som vi har byggt upp och som ger oss möjligheter att driva saker på det här området. Det är alltså inte alls någon luftpastej. Om jag hade läst min ordlista på sistone hade jag kanske kommit på ett fyndigt svar med något annat passande ord för vad det faktiskt handlar om.

Yttranden 2026-01-26

Verkligheten för de verksamheter som ni väljer att ta bort pengarna från – att refusera satsningar som gör att vi kan nå fler tidigare – är att de inte kan göra det arbetet. Vi ser att vi nu når fler unga och att fler unga kan komma tillbaka tack vare de insatser vi gör. Facit är att de inte hade kunnat göra det med er budget. Vi säger att vi nu ska ha ett samordnat stöd och att stadens alla olika verksamheter ska gå in starkare tillsammans. Med er budget hade de inte klarat det, för de hade inte fått de resurserna.

Anförande nr 75

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Jag hade inte tänkt delta i den här debatten, men efter att ha lyssnat både på min kollega och på Arvid tänker jag att jag ändå måste berätta om ett möte jag var på i höstas. Jag blev kontaktad av en vårdnadshavare som var utom sig för att sonen i familjen fallit mellan alla stolar. Han hade varit hemmasittare till och från sedan femte klass. Nu gick han andra året på gymnasiet, och under förra året var han i skolan tre dagar. Familjen upplevde inte att de fick hjälp eller resurser eller att någon i skolan riktigt visste vad man skulle göra. Det är ju väldigt ovanligt att man som politiker är med på den typen av möten, i alla fall för min egen del. Men jag valde att vara flugan på väggen.

Under det här mötet med familjen, rektor och läraren blev det tydligt att skolan inte har fler resurser att sätta in eftersom elevhälsan på den kommunala gymnasieskolan, är alldeles för svag och läraren har en så stor klass att det inte är möjligt att kontakta den här eleven varje dag. De insatser som har gjorts av socialtjänsten pågår bara under korta perioder. Man träffar den här eleven under några dagar och hjälper honom till skolan, och sedan är stödet slut.

Vad sa man då? Vad svarade man familjen? Jo, trots att den här killen fortfarande vill gå på gymnasiet sa man att man måste skriva ut honom ur gymnasiet för att han ska kunna få stöd genom KAA. Lösningen för en kille som vill gå klart gymnasiet men av olika personliga skäl inte kommer iväg kan ju inte vara att bli utskriven från gymnasiet. Hur ska han hitta tillbaka?

Det är precis av den anledningen som min partikollega argumenterar som han gör och som vi lägger resurser på skola och socialtjänst; det måste vara det primära. Sedan finns det elever som av olika anledningar inte kan gå klart gymnasiet – som inte vill det. Då ska vi ha en riktigt vass KAA-verksamhet så att man inte blir kvar hemma utan kommer vidare in på arbetsmarknaden. Där är vi överens. Men det är två helt olika frågor. Därför prioriterar Moderaterna skola och socialtjänst i vår budget.

Anförande nr 76

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Jag tror att vi är flera politiker i den här salen som har fått den typen av vittnesmål om vilken skillnad någon av våra insatser kan göra. Jag fick det när jag besökte Skogskyrkogården, där tre månaders insats för hemmasittare gjorde att väldigt många unga kom ut i arbetslivet. En pappa ringde till chefen där och sa: Vad har ni gjort med min son? Han har suttit hemma i flera år. Nu har han varit på insats hos er i tre månader, och han har fått ett helt nytt liv – kommit ut, träffat nya vänner, börjat gymma. Nu har han en plan och en vision för sin framtid.

Yttranden 2026-01-26

Det är precis därför vi gör det som du pratar om: tidigare och fler insatser. Vi har Skolsociala team plus i alla stadsdelar och för lägre åldrar. Det är därför vi i den här strategin säger att vi ska nå dem tidigare, innan de hoppar av. Och det är därför jag säger att det faktum att ni har valt att inte lägga pengar på riktade insatser, bland annat studiesteget, är ett svek mot de unga som behöver det stödet.

Anförande nr 77

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Det beror på att vi är helt övertygade om att det alltid kommer att vara lättare att fånga upp en elev som är i skolan än en som har blivit hemmasittare. Det börjar långt tidigare, redan i grundskolan. Det handlar om vem som reagerar när jag inte är på plats. Vem fångar upp min familj? Vem stöttar de här familjerna, som ofta går sönder? Därför ska stödet finnas i skolan och i socialtjänsten. Sedan ska vi ha ett riktigt vasst KAA för de ungdomar som av någon anledning ändå inte har klarat av skolan. Då är vykortet väldigt välkommet.

Yttranden 2026-01-26

§ 15 Maxtaxa 2026 – nya avgiftsnivåer för Stockholms stads verksamheter inom förskola, fritidshem och omsorg på oönskad arbetstid, oavsett regiform

Anförande nr 78

Åsa Nilsson Söderström (L): Liberalerna har inget annat förslag till beslut än majoriteten. Men jag vill informera om att regeringen har beslutat att sänka maxtaxan i juli i år. Självklart kommer man också att höja statsbidraget till kommunerna för att kompensera för inkomstbortfallet. Jag tänkte att det kunde behöva nämnas i denna sal, för allt som oftast får vi höra att regeringen inte bidrar tillräckligt.

Vi liberaler menar att maxtaxan är helt central för att alla familjer, oavsett inkomst, ska kunna ha sina barn på förskolan. Förskolan är i sin tur helt central för barns språkutveckling och för en bra start i livet. Två eller tre hundralappar extra per månad kommer att göra stor skillnad för dem som har det tajt ekonomiskt. För oss liberaler är det självklart att ingen familj ska behöva tacka nej till förskola för att plånboken inte räcker till.

Därför är det en självklar prioritering för oss att stärka barnfamiljernas ekonomi. Det är bra politik för barnen, för familjerna och för Sveriges ekonomi.

Yttranden 2026-01-26

§ 16 Tilläggsavtal till markanvisningsavtal för del av fastigheten Sättra 2:1, med särskild avgäld under tio år, med K2A Knaust & Andersson Fastigheter

Anförande nr 79

A n d e r s E d i n (SD): Herr ordförande! Sverigedemokraterna är kritiska till projektets inriktning och den avtalskonstruktion som nu föreslås. Förtätningen sker delvis på bekostnad av grönområden och strider mot den helhetsplanering som har präglat Sättras utformning sedan stadsdelen byggdes. För oss är boendekvalitet, tillgång till gröna miljöer och långsiktig stadsplanering centrala värden som inte ska urholkas genom successiv förtätning utan tydliga mervärden för de boende.

Vi är även tveksamma till den ekonomiska princip som tillämpas i ärendet. För att göra projektet genomförbart tar staden på sig ansvaret för kostsamma ledningsomläggningar och skyfallsåtgärder på den blivande kvartersmarken. Dessa kostnader ska enligt förslaget kompenseras genom en särskild förhöjd tomträttsavgäld under de närmaste tio åren. Avgäldens storlek sägs motsvara stadens utgifter, men den exakta nivån ska fastställas först i ett senare skede. Det innebär att kommunfullmäktige förväntas godkänna ett avtal där viktiga ekonomiska förutsättningar ännu inte är fullt beslutade.

Mot denna bakgrund yrkar vi bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 80

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag såg reservationen från Sverigedemokraternas sida – det handlade om grönmarksintrång. Vi har lite svårt att förstå det. Det rör sig om en ytparkeringsplats, och sedan är det gräsmatta, i princip. Det ligger i ett väldigt bra, kollektivtrafikhärläge. Det handlar om 220 bostäder i ett mycket bra läge, som sagt, och med väldigt lite grönmarksintrång – gräsmatta.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Yttranden 2026-01-26

§ 17 Riktlinje för hantering av externa remisser i Stockholms stad

Anförande nr 81

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Jag ska läsa innantill: Stadsledningskontoret anser att ansökan bör avslås. Miljöförvaltningen tillstyrker ansökan. Stadsbyggnadskontoret tillstyrker bygglovets men utöver den prövning som kontoret naturligtvis senare ska göra. Vad tycker borgarrådet? Borgarrådets synpunkter är som följer. Jag tycker att förslaget att uppföra en helikopterflygplats ovanpå ett hotell i centrala Stockholm, på Brunkebergstorg, kan visa på den dynamiska stadens utmaningar. Det kan finnas flera positiva effekter av en sådan inriktning. Exempelvis kan en helikopterflygplats användas till att flyga in besök som annars genererar större trafikomläggningar och avstängningar. Oaktat detta är riskfrågan svårbedömd, och negativa aspekter – såsom buller och säkerhet för alla som dagligen vistas i området – tas i beaktande, varför nyttan riskerar att bli liten i förhållande till den ökade samhällsrisk. Jag föreslår att remissen besvaras med hänvisning till detta.

Det går inte att förstå vad staden tycker om en helikopterflygplats vid Brunkebergstorg. Detta är ett exempel bland flera där vi i staden efteråt, när vi har lämnat remissyrkanden, blir uppringda: Vad tycker ni egentligen? Och så ska någon tjänsteman sitta och tolka – vad tycker egentligen Stockholms stad i det här remissvaret?

Därför har fullmäktige i dag på sitt bord ett förslag om att göra justeringar, det vill säga att vi ska hantera remisser på ett sätt så att det tydligt framgår vad Stockholms stad anser i sitt remissvar. Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 82

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Det finns mycket som är relevant i det som finansborgarrådet säger. Det vi oroar oss för är dock bland annat att vi i förslaget ser en maktförskjutning från facknämnderna till stadsledningskontoret och de av majoriteten styrda rotlarna. Det gäller förstås oavsett om det är en rödgrön eller en blå majoritet, eller vad det än är för majoritet.

Vi ser också risker med att den förvaltningsmässiga integriteten försvagas genom detta förslag och att oppositionens möjligheter att påverka stadens yttranden minskar. Just oppositionens perspektiv kommer inte längre att framgå tydligt i själva remissvaret utan bara i protokollsanteckningar. Det tycker vi är synd, oavsett om vi är i majoritet eller i opposition.

Det som är relevant i det som finansborgarrådet säger är att det inte alltid blir tydligt vad staden tycker. Det hade vi gärna varit med och diskuterat. Vi tycker att detta är något som vi borde ha diskuterat över alla partigrupper eftersom det faktiskt delvis handlar om våra arbetsformer i det här huset. Nu blev vi aldrig inbjudna till några sådana diskussioner, utan det här förslaget kom helt plötsligt. Därför vill vi yrka bifall till den gemensamma reservationen från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet i kommunstyrelsen.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 83

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Herr ordförande! Som landets huvudstad är Stockholm en väldigt viktig remissinstans. Våra yttranden har med rätta tyngd när staten funderar på hur ny lagstiftning ska utformas eller hur lagstiftningen ska tillämpas. Därför delar vi i grunden den ambition som Karin Wanngård gav uttryck för, nämligen att vi från Stockholms stad behöver vara tydliga och professionella och lämna väl förankrade remissvar. Det är viktigt för oss som avsändare, men jag tycker också att det är viktigt för staten som mottagare av remissvaren. Därför är det rätt att se över den nuvarande ordningen för stadens remisser.

Samtidigt ska vi komma ihåg att remisshantering är en rätt grundläggande del av våra demokratiska processer – en av demokratins spelregler. Därför tycker vi, precis som Jan Jönsson gav uttryck för alldeles nyss, att förändringar av remisshantering borde vila på bred politisk samsyn. Det är viktigt för legitimitet, öppenhet och förtroende.

Vi tycker därför att det är olyckligt att styret nu har valt en annan väg, där vi menar att synpunkter från oppositionen – som vi inte avser att vara under så lång tid till, men ändå – får en betydligt mer undanskymd roll än de politiska synpunkterna från majoriteten. Som det nu blir kommer majoritetens svar att framgå av det samlade remissyttrande som skickas in medan oppositionens läggs i en bilaga som få lär hitta.

Detta tror jag gör det svårare att förstå vad som är politiska synpunkter och vad som är förvaltningens professionella, oberoende bedömningar. Vår bestämda uppfattning är att man får välja: Antingen ska de politiska synpunkterna, både majoritetens och oppositionens, tydliggöras och lyftas fram, eller också ska de politiska synpunkterna inte lyftas fram över huvud taget.

Därför tycker vi att detta är något av en politiskt färgad produkt. Vi motsätter oss den nyordning som majoriteten föreslagit. För oss handlar det framför allt om att det är viktigt att vi, när vi framöver gör liknande saker, försöker göra det i samsyn och i samförstånd över blockgränserna.

Anförande nr 84

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Ett: Remissvar är politiska. När regeringen remitterar frågan om vi ska sätta 13-åringar i fängelse eller inte är svaret på den frågan politiskt.

Två: Ni har två gånger blivit inbjudna till möten på kanslichefsnivå. Liberalerna var med en gång. Jag vet inte hur Moderaternas deltagande såg ut. På möte nummer två valde ingen att dyka upp. Jag misstänker att detta hänger ihop med er kritik nu. Men ni var inbjudna till möten.

Anförande nr 85

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Jag kan yrka på samma sak som Jan Jönsson alldeles nyss yrkade på, nämligen den gemensamma reservationen.

Yttranden 2026-01-26

Det är väl ingen hemlighet att vi under den här processen har haft olika syn på detta. Jag är fullt medveten om att remisser är politiska. Men det jag tycker blir olyckligt är att man säger att vi ska skicka in tjänstemännens synpunkter och lägga till borgarrådets synpunkter men sedan inte synliggöra att det finns andra åsikter i Stockholms stad – de ska hamna i en bilaga som egentligen ingen tar del av. Det tycker jag är det olyckliga. Det framförde vi redan från första början, och det framför vi här och nu. Det är inget konstigt med det.

Jag tror att man skulle kunna göra en hel del förbättringar för att göra det tydligare. Jag tycker att det exempel du läste upp i början av den här debatten är talande och visar varför vi återigen välkomnar den här översynen. Men jag står nog fast vid att vi borde antingen se till att den som får våra remisser ser både styrets och oppositionens politiska synpunkter eller nöja oss med tjänstemannasympunkterna.

Anförande nr 86

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack så jättemycket för ordet! Vi delar våra allianskollegors ingång i denna fråga, det vill säga att det är bra att det görs en översyn. Som Christofer Fjellner precis påpekade brukar folk lyssna när Stockholm säger något och också peka på de åsikter och inspel som vi för fram.

För alla som inte regelbundet sitter och jobbar med remisser, som många av oss som är i det här huset på heltid kanske gör, kan jag berätta att det vi för fram ofta blir något som det sedan hänvisas till. Man säger till exempel: Stockholm har de här åsikterna om det som regeringen går fram med, eller liknande.

Jag är i grund och botten av uppfattningen att det mest intressanta i svaren faktiskt inte är det vi som politiska partier tycker utan framför allt det våra tjänstemän ute på förvaltningarna tycker – deras bild av förslag som läggs fram. Om politiken nu ändå ska ha en roll i detta, vilket jag i grund och botten också tycker är relevant att vi har, tycker jag att det är ganska rimligt att oppositionens och majoritetens syn väger ungefär lika tungt eller i alla fall kan få samma utrymme och vara lika lätta att ta del av.

Jag är därför också, liksom mina kollegor, orolig för det vi ser nu, det vill säga att de styrande partiernas åsikt lyfts fram ännu tydligare, lite på bekostnad av de opolitiska tjänstemännen ute på förvaltningarna, medan oppositionen göms undan, oavsett vilka som sitter i majoritet respektive opposition.

Jag vill också instämma i det som har lyfts fram, nämligen att vi inte riktigt tycker att förankringen har fungerat så som den borde i och med att detta är något som berör alla partier i kommunfullmäktige. Vår kanslichef har varit på båda de här mötena och har lyft fram dessa inspel, men det är alldeles uppenbart att man inte har lyssnat på dem – och sedan dyker det här förslaget helt plötsligt upp. Därför yrkar även jag på den gemensamma reservationen från Liberalerna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 87

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande och fullmäktige! Jag vill inte förlänga debatten, men Centerpartiet instämmer också självklart i den reservation som vi har lämnat i ärendet. Vi tycker att det såklart är bra med en översyn, men balansen mellan oppositionens och majoritetens synpunkter blir för skev i det här fallet. Det blir otydligt, och det finns risk för att transparensen minskar. Det är bra att man har försökt förankra detta, men vi tycker ändå att vi hade behövt komma överens i en sådan här ganska viktig fråga. Framför allt i en stad där majoritet och opposition skiftar så ofta som den gör i Stockholm är det viktigt att man både i majoritet och i opposition kan vara med och föra fram sina synpunkter.

Det är olyckligt, men jag yrkar i alla fall bifall till den gemensamma reservationen.

Anförande nr 88

L i n n é a V i n g e (SD): Ordförande! Jag har inte för avsikt att förlänga den här debatten ytterligare, utan jag instämmer i stort i det som redan har framförts av övriga oppositionen. Därför vill jag yrka bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

Yttranden 2026-01-26

§ 18 Ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun gällande alkoholförbud i delar av kvarteret Spelbomskan, Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde

Anförande nr 89

Borgarrådet O j a n n e (S): Herr ordförande! Detta handlar om ett alkoholförbud som vi inför på ett ställe som fram till ganska nyligen var klassat som en öppen drogscen och där det enligt polisen fortfarande finns en problematik med missbruk. Man önskar sig större befogenheter att ingripa och har därför bett oss att gå fram med ett förbud mot alkohol på de här platserna för att både ordningsvakter och polis lättare ska kunna avvisa personer som stör ordningen – för att bidra till ett tryggare Stockholm, helt enkelt.

Anförande nr 90

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Jag vill börja med att säga att vi i Centerpartiet självklart tar otryggheten på största allvar. Men att anta ett sådant här generellt alkoholförbud riskerar att bli en snabb symbolåtgärd snarare än en lösning på problemen. Erfarenheten från andra platser i Stockholm visar att alkoholförbud bara flyttar problemen i stället för att lösa dem. Missbrukarna försvinner inte för att man förbjuder dem.

Vi i Centerpartiet tycker att detta är ett uttryck för vänsterstyrets moralism och förbudsiver. Man väljer att förbjuda beteenden i det offentliga rummet i stället för att ta itu med de svårare men nödvändiga sociala insatserna.

Jag vill nämna ett viktigt observandum som borgarrådet också lyfte här: Observatorielunden är inte längre klassad som en öppen drogscen. Det visar att riktade insatser faktiskt kan fungera utan att vi behöver ha generella förbud.

Vi är tveksamma till att begränsa hela allmänheten för att komma åt ett fåtal personer som kanske begår brott eller stör ordningen. Vi anser att totalförbud aldrig ska vara ett slentrianmässigt förstahandsval. Ska inte en möhippa kunna ha en champagnepicknick? Trygghet skapas också av liv och rörelse, av människor som vistas i parker och på platser. Förbud kan i värsta fall göra en plats både ödsligare och mer otrygg.

Centerpartiet vill se en kraftsamling med fler ordningsvakter och poliser, mer närvaro från socialtjänsten och riktade insatser för personer med tungt missbruk, i samarbete med vården och civilsamhället. När politiker börjar reglera vardagsbeteenden för ordningens skull riskerar vi verkligen ett sluttande plan och att individens frihet inskränks alltmer. Staden ska ingripa mot ordningsstörningar men inte misstänkliggöra alla genom generella förbud.

Det är ingen nyhet att vi i Centerpartiet tycker så här, och vi vet att polisen redan har de verktyg som de behöver för att ingripa mot oroligheter och otrygghet. Bifall till vår reservation i kommunstyrelsen!

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 91

Borgarrådet O j a n n e (S): Herr ordförande! Jag tycker kanske att det inte är helt med sanningen överensstämmande att detta skulle vara en idé från vänsterstyret, med tanke på att alla partier utom Centerpartiet står bakom den här regleringen, efter önskemål från den statliga myndigheten, polisen.

Jag vill också poängtera vad ett alkoholförbud innebär. Vi har en väldigt bra dialog med både ordningsvakter och polisen. Det är inte en möhippa eller en picknick man ingriper mot. Man ingriper när det handlar om en otrygghetsfaktor på platsen, när man ser att det brukas alkohol på ett sätt som stör ordningen. Då går man in och ber personerna i fråga att avlägsna sig.

Jag håller med om att det är det socialt förebyggande arbetet som på lång sikt skapar en tryggare stad. Det är så vi i den här majoriteten har jobbat sedan vi kom till makten.

När Jonas Naddebo satt i styret här i staden fanns det 31 öppna drogsener i Stockholm. Nu finns det 21, och jag är helt övertygad om att vi kommer att kunna få ned den siffran ytterligare lite grann inför valet. Hemlösheten har minskat med nästan 400 personer. Det är för att vi har flyttat pengar från repressiva till socialt förebyggande åtgärder som mycket av detta har kunnat åstadkommas.

Det finns absolut en poäng i det som Jonas säger om att ett förbud kan flytta problem. Det är vi medvetna om. Men vi vet också att ett problem blir svagare för varje gång vi får det att flytta på sig. Det är en strategi man också kan jobba med – att hela tiden störa en verksamhet, en narkotikaförsäljning eller en plats där det brukas alkohol för att på så sätt försvaga problemet och att hela tiden vara där med ett fältförlagt socialt arbete för att motivera människor att ta emot hjälp och stöd.

Så återigen: Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 92

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Ja du, Alexander, vi är lite oense i den här frågan. Det är viktigt att säkerställa att vi skapar tryggare platser i vår stad. Men enligt Centerpartiets mening åstadkoms det inte genom generella alkoholförbud. Jag tror inte heller att det är de generella alkoholförbuden som har minskat antalet öppna drogsener. Jag tror inte att det är verktyget, och det tror inte du heller; du beskriver ju att det är helt andra åtgärder som måste vidtas.

Jag är övertygad om att alla vi ordningsamma människor tolkar de här alkoholförbuden som att de gäller på riktigt och inte bara den gång då man kanske dricker en skvätt för mycket. Jag tycker att detta sänder signaler om vad vi vill ha för stad. I våra parker ska man inte få ha picknick eller möhippa och ta sig ett glas vin oavsett tid på dygnet, utan där gäller förbud. Det är detta vi riskerar med de här förbuden. Parkerna riskerar att bli platser som människor inte söker sig till. Ser du inte den här problematiken, Alexander?

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 93

Borgarrådet O j a n n e (S): Jag håller med om att det inte är *en* åtgärd som gör att vi får ökad trygghet på våra gator och torg och att vi får tryggare parker och centrumanläggningar, utan det är en palett av åtgärder. Man behöver ha dels repressiva åtgärder som kameraövervakning och ordningsvakter, dels ett fältförlagt socialt arbete och en massa annat, till exempel ett alkoholförbud. Det är många olika åtgärder som behöver vidtas. Jag tror att vi är helt överens om att det inte är *en* åtgärd som behövs. Men det här är en åtgärd som behövs på den här platsen för att det ska bli bättre.

Vi ser också att platser som har varit kopplade till öppna drogscener inte blir bra över en natt för att de försvinner från polisens lista. Det är inte riktigt så illa att de fortfarande klassas som öppna drogscener, men mycket av den sociala problematik som funnits på platsen finns fortfarande kvar. Vi kan inte släppa ett område bara för att det har försvunnit från listan, utan vi måste hela tiden hålla i vårt trygghetsarbete.

Yttranden 2026-01-26

§ 19 Ändringar i allmänna lokala ordningsföreskrifter i Stockholms kommun gällande förbud mot att bruka lustgas som berusningsmedel på offentliga platser

Anförande nr 94

Borgarrådet O j a n n e (S): Herr ordförande! Detta är ett tämligen odramatiskt ärende. Det finns säkert en del som undrar över motiveringen – har inte regeringen gått fram med ett förbud mot försäljning? Jo, det har man, och det är ett väldigt bra förslag. Det är kanske den gång då jag har varit mest överens med regeringen under hela den här mandatperioden – när man förbjöd försäljning av lustgas i berusningssyfte. Det har gjort att vi ser betydligt färre som brukar lustgas i våra offentliga miljöer nu än tidigare.

Vi ser också att det finns en privatimport av lustgas. Det är fortfarande inte förbjudet att bruka lustgas i berusningssyfte. Det är väl det som lite har varit dilemmat när det gäller hur man ska hantera detta.

Vi har sett att en del kommuner har försökt förbjuda lustgas i hela kommunen. De har förlorat hos länsstyrelsen och fått de besluten indragna. Men Malmö stad gjorde en bra grej. De förbjöd användning i berusningssyfte i tätbebyggt område, och det har hållit. Så vi gör helt enkelt samma sak: Vi inför ett förbud mot att bruka lustgas i tätbebyggda områden. Det handlar om Stockholm, så det är inte mycket som inte täcks av detta.

Vi tror att detta kommer att leda till en tryggare stad, till att färre fastnar i missbruk, till mindre nedskräpning och säkert också till något annat bra.

Yttranden 2026-01-26

§ 20 Skolbiblioteksplan för förskolor och skolor i Stockholms stad

Anförande nr 95

L i n n é a V i n g e (SD): Ordförande! Sverigedemokraterna är väldigt positiva till ambitionen att öka tillgången till bibliotek i våra skolor och förskolor för att på så vis bidra till ökad läslust hos stadens elever. Men samtidigt behöver skolans uppdrag vara tydligt, och skolans huvudansvar ska vara att säkerställa att alla barn lär sig svenska ordentligt. Mot bakgrund av att svenskkunskaperna bland barn och unga sjunker är det därför anmärkningsvärt att man i skolbiblioteksplanen vill prioritera läsning på modersmål.

Rektorernas fokus ska vara att leda verksamheten så att eleverna når goda resultat och utvecklar de språk som krävs för att fullt ut kunna delta i det svenska samhället. Det kan vara helt avgörande för de barn som inte får med sig svenska hemifrån. För dem är skolan ofta den enda plats där svenskan kan få utvecklas fullt ut, och bristande språkkunskaper leder till sämre skolresultat, minskade framtidsmöjligheter och till ökat utanförskap. Då är den enskilt viktigaste åtgärden för att förebygga utanförskap och stärka de här barnens framtid att säkerställa att de lär sig svenska ordentligt.

Mot bakgrund av det vill jag yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 96

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Ordförande, fullmäktige! Jag delar ditt perspektiv att det är viktigt att våra elever lär sig svenska i våra skolor. Det jag funderar på är hur du tänker att man ska lära sig svenska om man inte får jobba med sitt eget modersmål. Jag har aldrig riktigt begripit ert förhållningssätt till det här.

Jag har själv bott i andra länder och vet hur det är att inte kunna ett språk. Jag begriper faktiskt inte hur det ska gå till att försöka lära sig ett språk om man inte kan få lära sig det utifrån sitt eget språk, så jag är nyfiken på hur du kommer att svara. Hur ska det gå till att förstå ett nytt språk om man inte får hjälp av det språk man pratar hemma? Ett språk består ju av så många nyanser, allt från ordspråk till vad det har för syfte, och det behöver man ju ha ett modersmål för att förstå. Jag frågar därför ärligt hur du tänker att detta ska gå till.

Anförande nr 97

L i n n é a V i n g e (SD): All tillgänglig forskning visar att det är svenska man behöver lära sig för att klara sig bra i Sverige. Sedan finns det absolut forskning som talar för att modersmålsundervisning kan ha en viss positiv effekt på inläringen av svenska, men då krävs ett minimum på fyra timmar i veckan. Som tidigare skolborgarråd vet väl du, Isabel, att genomsnittet på stadens skolor i dag är 40 minuter i veckan. Om man ska nå upp till den forskning som du och vänsterstyret jämt och ständigt hänvisar till fattas det alltså 1 miljard på hemspråksundervisning i stadens budget.

Yttranden 2026-01-26

Samtidigt som våra egna rapporter visar att vi har förskolepersonal med så pass dåliga kunskaper i svenska att det beskrivs som utmanande att följa läroplanen väljer ni alltså att prioritera hobbyverksamhet på arabiska. Det är fruktansvärt ansvarslost mot stadens elever.

Anförande nr 98

L i s a C a r l b o m (MP): Ordförande! I en tid när demokratin är under attack, när regeringen drar ned på mediestödet, när politiker vill stänga ned sagostunder med dragqueens och när man drar ned på modersmålsundervisningen står vi i den handlingskraftiga rödgröna majoriteten upp för alla barns rätt till läsning och information. Som Malala Yousafzai har sagt: Låt oss ta upp våra böcker och våra pennor – de är våra mest kraftfulla vapen!

Med den nya skolbiblioteksplanen ökar vi likvärdigheten i Stockholms stad när det gäller tillgång till skolbibliotek, från förskolan och ända upp till gymnasieskolan. Att kunna läsa, skriva och ta del av information är grundläggande mänskliga rättigheter. När barn och unga lär sig att förstå och värdera information stärks deras möjligheter att delta i samhället och att stå emot desinformation.

Kunskap är demokratins fundament, och biblioteken är en av dess viktigaste institutioner. I och med den nya skolbiblioteksplanen ska förskolan bland annat arbeta aktivt och inkluderande med alla de språk som barnen har. Vi ska säkerställa att pedagogerna arbetar språkutvecklande, och vi ska uppmuntra föräldrarna att läsa tillsammans med sina barn. Vi ska också ta vara på den rikedom som tvåspråkighet innebär och därför skapa förutsättningar för förskolorna att stärka de nationella minoritetsspråken och stödja flerspråkighet hos barn med ett annat modersmål än svenska.

I skolan ska skolbiblioteken bidra till att elever lär sig att söka och aktivt granska information, till exempel genom undervisning i källkritik, nätetik och bibliotekskunskap. Detta blir ett vaccin mot den desinformation som just nu flödar i sociala medier. De ska även inspirera elever till att läsa på fritiden, rusta dem inför framtida studier och förbereda eleverna inför gymnasiearbetet.

Skolbiblioteken tillgängliggör kultur och kulturarv, vilket stärker barnens förmåga att bättre förstå både sig själva och andra människors värderingar. Skolbiblioteken ska också särskilt prioritera elever med funktionsnedsättning, elever med ett annat modersmål än svenska och elever från de nationella minoriteterna. Skolbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och ha en fysiskt och kognitivt tillgänglig miljö. De ska tillgodose och främja läsning på modersmål samt synliggöra flerspråkighet och de nationella minoritetsspråken. Så skapar vi ett hållbart, inkluderande och mångkulturellt samhälle för alla.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 99

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Ett väl fungerande skolbibliotek stärker undervisningen och ger elever tillgång till relevant material. Det erbjuder också en plats för återhämtning, bildning och fördjupning i det man håller på med. Det vet vi allihopa som sitter i den här salen; vi är ju många som har varit lite nördiga och kanske hängt mer på biblioteket än vad andra har gjort. Det är också en plats för stillhet och tillfälle att ha de där små hemliga samtalen som man hade.

Framför allt är skolbibliotek inte bara ett rum med böcker – det är en pedagogisk verksamhet, och utan utbildade skolbibliotekarier riskerar vi att gå miste om hela den potential som läroplanen faktiskt pekar ut. Forskningen är nämligen tydlig: Studier, både internationellt och här i Sverige, visar att utbildade skolbibliotekarier ger bättre resultat i läsning, skrivning, språkkunskaper och inte minst i källkritik, i dessa dagar. En studie från Linköping visar exempelvis högre resultat i källkritik på de nationella proven i skolor som har professionella bibliotek. Det är ingen slump. Skolbibliotekarien möter ju elever varje dag, inte minst de elever som har läs- och skrivsvårigheter, och bidrar då till att bygga både kunskap och självförtroende.

Mot den bakgrunden föreslog vi i Liberalerna att staden skulle säkerställa att andelen fackutbildade skolbibliotekarier skulle öka, med ett tydligt mål om 100 procent på sikt. Tyvärr delar inte majoriteten den uppfattningen, och därför är den biblioteksplan som nu läggs fram inte tillräcklig. Vi menar att en professionell bemanning måste vara norm. Då detta inte är möjligt skulle man kunna hitta samverkanslösningar mellan skolor och mellan våra egna stadsbibliotek. Ambitionen måste dock vara tydlig.

Vi vill också lyfta skolbibliotekens betydelse för integration. Språk, läsning och berättande är avgörande, särskilt för barn som har ett annat modersmål än svenska.

Slutligen behöver vi tydliga indikatorer för bemanning, tillgänglighet och läsfrämjande arbete, annars riskerar planen att bli just en papperstiger.

Bifall till Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 100

M a t s J o h n s s o n (SD): Jag instämmer i mycket av det du säger, Isabel. Du ställde en ärlig fråga till Linnéa Vinge, och jag skulle vilja ge ett ärligt och forskningsbaserat svar.

Man hänvisar ofta till forskning och säger att forskningen visar att man ska kunna sitt hemspråk för att kunna lära sig det nya språket. Men det är inte säkert att det är helt korrekt. Den största studie som någonsin har gjorts gjordes i Schweiz, där man ju har flera språk. Den studien har varit så stor att man har kunnat sortera bort sociala faktorer. Där var det väldigt tydligt att det som ger det bästa resultatet i skolan är om man lär sig det främmande språket, alltså det nya språket, i skolan och familjen får ta hand om hemspråket. Möjligtvis kan man på fritiden hjälpa till med hemspråket, men

Yttranden 2026-01-26

skolans uppgift, enligt dem, var alltså att undervisa på det huvudspråk som används i regionen.

Anförande nr 101

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Stort tack för att du försöker ge mig ett svar, för jag begriper det inte – det här gör det lite begripligare. Du tycker att man borde göra det på sin fritid och inte på skoltid. Vi är dock överens om hemspråkets betydelse för att kunna ta till sig ett nytt språk, och det var lite det jag var ute efter.

I den här salen är vi ju väldigt måna om att vi ska gynna alla barn, kanske framför allt de barn som har större svårigheter att studera hemma. Som tidigare skolborgarråd är jag väldigt insatt i hur svårt det har varit för många elever att göra läxor. Vi har försökt hitta andra sätt att kunna göra läxorna, och jag tänker att inte heller det här skulle gynna dem.

Jag tror att det bästa sättet att lära sig ett språk är att kunna sitt eget språk först. Jag begriper fortfarande inte riktigt hur det ska kunna gå till att lära sig ett nytt språk om man inte får hjälp av det språk man redan kan och pratar hemma. Därför tror jag faktiskt att ni är fel ute när ni pratar om hur det här ska gå till. Du och jag är dock överens, och det är jag tacksam för.

Anförande nr 102

A l m a C a r l s s o n (S): Ordförande, fullmäktige! Att tidigt väcka barns läslust är en av de största tjänsterna vi kan göra dem. Förutom att vara en källa till glädje är läsning också ett ovärderligt verktyg i förskolans och skolans kompensatoriska uppdrag. I kontakt med böcker utvecklar barn sitt språk, bygger sitt ordförråd och lär sig att uttrycka sig. Jag minns med stor värme de fantastiska skolbibliotekarier som jag har haft genom åren, och jag följer fortfarande deras arbete på Instagram. Jag vet hur otroligt viktigt det kan vara att möta en engagerad och entusiastisk skolbibliotekarie som kan ge personliga boktips för att främja det enskilda barnets möjligheter att ta sig an svårare och svårare böcker.

När läskunnigheten sjunker bland barn i Sverige och i tider som dessa är det särskilt viktigt att barn möts av trygg, kompetent och engagerad personal i stadens skolbibliotek. Mot den bakgrunden är jag glad över att vi i dag antar en ny skolbiblioteksplan med skarpare krav på bemanning och utbildad personal.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 103

T i n a K r a t z (V): Ordförande, fullmäktige! Bibliotek är fantastiska rum som verkligen hör hemma i skolan. Det är mer än böckerna på hyllorna – det är ett rum och en verksamhet som arbetar för ökat läsande och för att ge eleverna kompetens när det gäller medier, informationssökande och även källkritik. Här finns rum för utforskande studier och djupa tankar såväl som för poesi och vilda fantasier. Med böcker finns en möjlighet att utforska rymden både vetenskapligt och som en effektiv resa ut i en

Yttranden 2026-01-26

möjlig eller omöjlig framtid, att utforska historiska händelser och tänka nytt för att utvidga möjligheterna.

Det är mycket man kan få genom ett bibliotek. Våra skolbibliotek såväl som den verksamhet som vi har på förskolorna har också ett viktigt demokratiskt ansvar. De är och ska vara en motkraft mot den desinformation och de attacker som sker mot demokratin i dag. Här behöver vi stärka våra bibliotek ännu mer, och därför är det bra att vi nu tar en uppdaterad handlingsplan med förtydligat ansvar för skolorna att stärka våra bibliotek ännu mer.

Skolbiblioteken ska vara en plats för kunskap, lärande och reflektion och en resurs för skolans elever och lärare. För att detta ska ske krävs att de är bemannade av utbildade skolbibliotekarier, gärna den variant som har en pedagogisk grundutbildning. Det går bra. Jag har en vän som jobbar med det, och hennes entusiasm över sitt jobb är verkligen spännande att följa. I den utredning som har legat till grund för den uppdaterade handlingsplanen framgår det tydligt att vi behöver arbeta vidare för att nå fram till att biblioteken blir den pedagogiska funktion som de har potential att vara.

Ett bemannat skolbibliotek bidrar direkt till skolans måluppfyllelse, till det kompensatoriska arbetet för likvärdigheten och till en ökad läsförståelse, något som hela samhället vinner på. En viktig del i det är att det finns böcker på flera språk. Alla barns utveckling av sitt eget språk, eller sina språk om de har lyckan att ha flera, är viktig. Genom att utveckla och stärka sitt modersmål förbättras även deras utveckling av det svenska språket liksom läsutvecklingen och läsinläringen. Att lära sig läsa och skriva på sitt eget språk underlättar alltså lärandet att läsa och skriva på det lilla, lilla svenska språket. Det finns också forskning som visar att om eleverna använder alla sina språkliga resurser stärker det kunskapsinhämtandet och framgången i skolan.

Vi har nått en bra bit på vägen i våra skolor och förskolor, men det finns mer att göra. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-01-26

§ 21 Motion om en permanent plats för Sveriges museum om Förintelsen

Anförande nr 104

Borgarrådet **W e d i n** (M): Ordförande! I morgon är det den internationella minnesdagen för Förintelsens offer och 81 år sedan förintelselägre Auschwitz-Birkenau befriades 1945. Antisemitismen tillhör tyvärr inte bara vår historia, utan den gör sig alltför påmind i våra dagar. Det är till och med så att antisemitismen växer i Stockholm, vilket är en oerhört obehaglig utveckling. Vi ser det även runt om i världen: För bara några veckor sedan dödades många i ett fruktansvärt terroråd på Bondi Beach i Sydney under chanukkas första kväll – det yttersta beviset på att antisemitismen måste bekämpas och att ljuset måste vinna. Om detta tror jag faktiskt att vi är helt överens i den här salen.

Judiska stockholmare vågar inte bära kippa eller davidstjärnor på öppen gata. Hatord och hot viner på våra gator, och samtidigt håller vi på att förlora de sista rösterna från just Förintelsens överlevande. Stockholm har en skyldighet att agera med mer än bara ord för att skydda judiskt liv i Stockholm och minnas Förintelsen. Som en del i detta lade vi från Moderaterna och Liberalerna fram vår motion om en permanent och värdig plats för Sveriges museum om Förintelsen, och det var därför med både lättnad och glädje som vi kunde konstatera att majoriteten har anslutit sig till vår linje och att vi är överens om att huset ska ha sitt permanenta hem i Tullhuset på Blasieholmen.

Tullhuset är inte valt av en slump. Strax intill låg under 30- och 40-talet Nazitysklands ambassad. Mittemot arbetade Raoul Wallenberg, och ett stenkast bort ligger Stockholms stora synagoga. Att placera museet just här är att låta ljuset segrar över mörkret på en plats som bär de tyngsta skuggorna från historien.

Därför är jag väldigt glad över att vi verkar vara överens om detta över blocken. Det är ett fint bevis på hur vi hedrar 250 år av judiskt liv och möjliggör det för många fler. Judisk historia ska ha en självklar plats i Stockholm, så låt oss jobba på med detta så fort det bara går. Ut med kontoren från Tullhuset; jag tycker att det har diskuterats för mycket om den här byggnaden ska vara kontor. Det är rimligt att nu få in just ett museum och en öppen verksamhet på den här platsen. Låt oss därför gemensamt arbeta för att förverkliga detta snabbt!

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 105

K r i s t i n a L u t z (M): Ordförande, ledamöter, åhörare! Motioner kommer ju upp efter ett par år, och nu har det löst sig. Jag vill börja med att tacka både majoriteten och alla andra som har varit väldigt engagerade i detta för att vi faktiskt kom till en lösning, för det här är oerhört viktigt.

Den 22 december var kanske min gladaste dag förra året. Då kom nämligen mitt syskonbarn hit från USA. Han är jude; min amerikanska familj är judar. Det var den sista dagen av chanukka, så han kom med ljuset den 22, och så vände det och blev ljusare. Jag har inte sett honom på tre år. Han är lite som jag och läser mycket nyheter,

Yttranden 2026-01-26

och när vi satt på Arlanda Express på vägen in till stan förstod jag att han hade läst väldigt mycket om antisemitismen i Sverige och var lite orolig för om han skulle kunna ha din davidsstjärna på sig och hur öppen han skulle vara med att han är jude. Han tycker lika mycket om att fira jul som jag tycker om att fira chanukka, så vi byter med varandra, och har vi riktigt tur infaller de samtidigt och så firar vi i två veckor. Det är hur roligt som helst, och så går man upp fyra kilo!

När min amerikansk-judiska familj oroar sig för att komma till Sverige för att de har läst om att antisemitismen sprider sig, då gör det ont i mitt hjärta. Dennis Wedin sa väldigt mycket. 250 år av judiskt liv i Sverige är någonting som jag har drivit mycket i kulturnämnden och arkivet under de tolv år som jag har suttit där. Nu finns det ytterst få överlevare kvar, och berättelser är så oerhört viktigt. Därför vill jag att den här platsen ska bli en plats för berättelser så att berättelserna aldrig tystar. Arkivet jobbar mycket med Stockholms berättelser, och jag hoppas verkligen att det här museet ska vara en plats där man fortsätter att lyssna och där rösterna aldrig tystnar. Berättelserna ska berättas om och om igen.

I morgon den 27 januari hoppas jag att många av oss ses på Förintelsens minnesdag. Berättelserna får aldrig tystna, och vi alla har ett väldigt stort ansvar i detta. Jag vill inte att någon ska vara orolig för att komma till Stockholm eller till Sverige eller vara rädd för att visa sin religiösa tillhörighet, om den är judisk eller muslimsk eller någonting annat. Jag hoppas att vi alla kan hjälpas åt med det.

Anförande nr 106

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Ordförande, fullmäktige! Den här lappen har jag haft i min låda här i fullmäktigesalen ganska länge. Den har åkt fram och tillbaka, och jag var tvungen att läsa igenom vad jag skrev för ett tag sedan. Som sagt, demokratin mal på här i staden. Jag tycker så mycket om det, så det gör inte mig någonting att det tar lite tid.

Antisemitismen växer åter i Sverige, och Stockholm måste möta detta med kraft. Det har vi gjort under lång tid i staden, och det fortsätter vi tack och lov att göra, oberoende av partifärg och vilka som sitter i majoritet här i staden. När Socialdemokraterna tog över styret 2022 strök man ordet antisemitism ur sin första budget. Jag tror att det var slarv, eller så märkte man inte vad man höll på med. Efter viss kritik från oss backade man, vilket är välkommet. Ord måste dock följas av handling. När antisemitiska ramsor skanderas på våra gator måste vi vara tydliga: Judiskt liv är en självklar del av Stockholm.

Därför gläder det mig att majoriteten ställer sig positiv till vår motion, även om det på ett märkligt sätt nästan låter som om det är deras egen. Det är ju onekligen vi på vår sida som väckte den här motionen. Det spelar ingen roll; är det någon fråga där vi inte ska hålla på med prestige är det den här.

Sveriges museum om Förintelsen, som i dag finns i tillfälliga lokaler på Torsgatan, kommer att spela en avgörande roll. Museet bevarar och för vidare minnet av

Yttranden 2026-01-26

Förintelsen i en tid när desinformation och odemokratiska krafter råder. Därför är det kanske viktigare än någonsin.

Att museet finns i Stockholm stärker också stadens roll som kulturell och demokratisk huvudstad, och det ska vi värna väldigt hårt. Vi ska inte ge oss in i utrikespolitiken, men jag tycker att inte minst utspelet om Grönland visar att vi faktiskt spelar en roll. Förra året markerade vi 250 år av judiskt liv i Sverige. Därför var det viktigt att ge detta museum en hemvist i vår huvudstad. Samtidigt måste vi fortsätta med vårt interna arbete genom MR-programmet, handlingsplan mot rasism och skolans kunskapshöjande insatser.

Mot den bakgrunden välkomnar jag att majoriteten nu stöder en permanent placering i Tullhuset på Blasieholmen, en värdig och fin plats för ett museum som världen behöver.

Anförande nr 107

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag kommer att säga det här även sedan: Jag känner en stolthet över att vara politiker i Stockholm just för att det här engagemanget finns. Det finns så otroligt tydligt hos er i oppositionen, så tack för att ni har lagt det här förslaget och tack för att ni hela tiden driver på i de här frågorna!

Sedan tänkte jag bara göra en jätteliten sakupplysning. Alla borgarråd i majoriteten besökte museet i maj 2024, och då tog de upp just den här frågan. Egentligen är det alltså museet som har väckt frågan, och ni har varit med och drivit på. Vi fick den till oss där i maj 2024. Ibland tar det lite tid att lösa ut saker, och så har ni också lyft frågan. Därför vill jag också säga tack till museet som tog kontakt med oss och lyfte frågan att vi kunde bidra.

Anförande nr 108

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Tack, Åsa! Vi är som sagt helt överens i den här frågan. När Emilia var uppe och pratade om skolfrågor tänkte jag på att Stockholm är lite unikt i att vi oavsett majoritet bara drar på och fortsätter och utvecklar. När jag var skolborgarråd höll jag ju på med den här kartläggningen av antisemitismen i skolan, och även det är ett steg som ni har tagit vidare. Då blir man stolt över att vara stockholmare – tack för det!

Anförande nr 109

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande! Precis som tidigare talare har lyft fram lever vi i tider när antisemitismen inte minskar utan ökar. Vi har till och med judar i Sverige som ställer sig frågan om de vågar bo kvar i vårt land. Det är en skam att det är på det sättet. Det här är en utveckling som vi alla politiker behöver ta ansvar för att vända. Alla judar ska vara trygga i Sverige. Ingen ska behöva fundera på om man vågar bo kvar här eller om man vågar besöka sin familj.

Att minnas Förintelsen och bekämpa den samtida antisemitismen och antiziganismen som finns här och nu, inte bara i vår historia, har sällan känts så viktigt. Därför är det

Yttranden 2026-01-26

ett viktigt steg framåt att vi nu ser till att Sveriges museum om Förintelsen kommer att få permanenta lokaler i det gamla Tullhuset på Blasieholmen. Det är en högt prioriterad fråga för staden, både i majoriteten och oppositionen. Alla borgarråd tillsammans har, som sagt, också tidigare besökt museet och lyssnat till vad de har velat lyfta fram.

Sveriges museum om Förintelsen inrättades 2022 av den dåvarande rödgröna regeringen för att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen. År 2023 flyttade de in i temporära lokaler, och 2025 hittade vi en permanent lösning framåt. Blasieholmen är en symboliskt viktig plats nära stora synagogan och Raoul Wallenbergs plats. Även museet själva har beskrivit den här platsen som idealisk.

Jag vill återigen säga att jag som Stockholmspolitiker är väldigt stolt över att det finns och har funnits ett så stort engagemang hos majoriteten och oppositionen när det gäller att få en lösning på den här frågan. Det är avgörande i kampen mot antisemitismen och antiziganismen och för att vi aldrig någonsin ska glömma det som skedde under Förintelsen att vi är många politiker och partier som prioriterar de här frågorna, och det ska vi fortsätta att göra.

Tack för att jag får vara politiker i just Stockholm tillsammans med er! Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 110

L i n n B e s s n e r (C): Ordförande, åhörare, stockholmare! Vi ser i dag en växande antisemitism i Sverige och Stockholm. Vi i Centerpartiet kan aldrig acceptera att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism eller antisemitism. Att öka arbetet mot rasism, antisemitism, homofobi och andra former av hat eller hot bör vara en av grunderna i samtliga verksamheter i staden. Vidare är det viktigt att utbilda människor om olika former av förtryck. En viktig del i det är att alltid hålla kvar minnet av Förintelsen: Om detta må vi berätta.

Här finns mycket arbete att göra, både inom staden och i samverkan med andra. Centerpartiet är glada åt att Sveriges museum om Förintelsen nu ska få en permanent plats.

Anförande nr 111

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag ska fatta mig ganska kort. Precis som Kristina Lutz nämnde har det runnit en del vatten under broarna sedan er motion skrevs, men det gläder mig enormt mycket att vi nu ger Tullhuset ett innehåll och att detta innehåll har landat i Sveriges museum om Förintelsen. Det är liksom en dubbelvinst: dels att det händer något i det här Tullhuset, dels att det är det här som händer.

Jag kan berätta att det finns ett stort intresse. Jag blir ofta uppvaktad av många som vill göra olika saker, till exempel olika typer av museer och så vidare, i det här Tullhuset. Jag tycker dock att vi har landat helt rätt i att det är just det här museet som ska få ta den platsen. Åsa lyfte ju flera av anledningarna. Extra roligt är det att vi landade i det här beslutet just året som markerar 250 år av judiskt liv i Sverige, det vill

Yttranden 2026-01-26

säga förra året. Jag är väldigt glad över det och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 112

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag sa ju att jag yrkade bifall till motionen, men efter diskussion ändrar jag mig till att yrka bifall till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i kommunstyrelsen. Jag tror att Isabel från Liberalerna håller med mig i detta.

Anförande nr 113

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Jag kan också vittna om att jag har besökt det tillfälliga museet, en fantastiskt bra verksamhet, och det är glädjande att detta nu kommer att få en permanent placering i Stockholm. Jag kämpade också väldigt mycket under vår tid vid makten för att se till att det blir Stockholm som får Förintelsemuseet och inte Malmö. Därför är jag väldigt glad att majoriteten gör detta.

För att protokollet ska bli helt korrekt vill jag yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 114

I s a b e l S m e d b e r g - P a l m q v i s t (L): Jag ska be att få yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Yttranden 2026-01-26

§ 22 Motion om införande av bakgrundskontroller vid upplåtelse av bostäder i allmännyttiga bostadsaktiebolag

Anförande nr 115

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Vi har i dag en väldigt viktig motion framför oss, en motion som har ett preventivt syfte.

Som många av er vet har vi tre stora allmännyttiga bostadsaktiebolag här i Stockholms stad, och de upplåter sina bostäder främst via Bostadsförmedlingen. Oftast kollar Bostadsförmedlingen upp några saker. Bland annat gör man en kreditupplysning, och i vissa fall ringer man även upp referenser. Det som är av stor vikt men som man inte gör är bakgrundskontroller och slagningar i brottsregistret. Just nu kan detta rent praktiskt innebära att en person som tidigare är terrordömd, dömd för våldtäkt eller mord eller med i Islamiska staten kan bli din granne. Personligen vill jag inte ha en sådan granne, och jag tror inte att någon i Stockholm vill det. Därför tycker jag att det är av yttersta vikt att införa bakgrundskontroller vid upplåtelse av bostäder från allmännyttan.

Jag har personlig erfarenhet av att ha fått stå ut med detta. Tidigare bodde jag i Familjebostäders fastighetsbestånd. Vi fick en granne som hade en färsk dom för brott mot knivlagen och narkotikabrott. Gissa vad som hände strax efter – vi fick massvis med inbrott, och det var narkotikaförsäljning och knarkare som sov i porten. Jag tog kontakt med Familjebostäder för att fråga om detta verkligen är normalt och om det ska vara så. Jag fick då höra att det inte är mycket man kan göra och att det finns människor som faktiskt är dömda för grövre saker och ändå får bostäder hos allmännyttan.

Det här tycker jag personligen är ohållbart. Jag skulle inte vilja ha sådana grannar, och jag tror inte att någon i Stockholm vill ha sådana grannar. Därför yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen för en stark och stabil allmännytta.

Anförande nr 116

A i d i n Z a n d i a n (V): Ordförande, ledamöter, stockholmare! Trygghet i våra bostadsområden är helt avgörande för stockholmares trivsel. Det står vi självklart bakom. Men trygghet skapas inte genom att stänga dörrar för människor som behöver en bostad utan genom att bland annat bygga fler hyresrätter, satsa på socialt stöd där det behövs och arbeta förebyggande tillsammans med boende och andra aktörer.

Våra allmännyttiga bolag har redan i dag rutiner för att pröva hyresgästers möjligheter att fullgöra sina åtaganden, inklusive ekonomisk prövning och kontroller av tidigare boendehistorik. En sökande som tidigare blivit avhyst på grund av störningar kan prövas som hyresgäst tidigast tre år efter att det tidigare hyresförhållandet upphört. Det är delvis hårda krav, men det är rättssäkert, GDPR-anpassat och säkrar både individens rättigheter och bolagens ansvar att arbeta för trygga boendemiljöer.

Att införa generella bakgrundskontroller kopplat till brottshistorik och exempelvis göra utdrag ur belastningsregistret riskerar att skapa nya, onödiga hinder på en redan

Yttranden 2026-01-26

pressad bostadsmarknad. Det riskerar också att bli rättsosäkert och leda till längre handläggningstider och ökade kostnader. Det är inte heller förenligt med vår syn på allmännyttan som en avgörande och viktig kraft för att skapa en socialt och ekologiskt hållbar stad som alla människor har råd att bo och leva i.

Vi behöver inga nya kontrollmekanismer som stänger ute människor. Det vi behöver är mer resurser till socialt vräkningsförebyggande arbete, trygghetsskapande åtgärder på plats och investeringar i de områden där människor faktiskt bor och lever.

Det arbetet jobbar vi i majoriteten hårt med, och jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens svar.

Anförande nr 117

S e r g e j S a l n i k o v (SD): Jag förstår inte riktigt hur vi kan få bort otryggheten genom att bygga fler hyresrätter, och det är inte heller vad motionen handlar om.

När det kommer till själva kostnadsfrågan genomför majoriteten av företag som bedriver någon form av konsultarbete detta på två minuter som en del av KSI-arbetet. Det är väldigt billigt och går jättefort. Jag jobbar själv inom revision och gör det dagligen. Det är ingen rocket science, inget nytt. Så det är ingen kostnadsfråga där.

Jag vill passa på att fråga dig, Aidin, som inte vill ha den typen av kontroller här i staden: Tycker du att stockholmare ska kunna få grannar som är terrordömda eller dömda för våldtäkter och mord? Tycker du att det är okej?

Anförande nr 118

A i d i n Z a n d i a n (V): Allmännyttan arbetar i dag långsiktigt med en rad olika trygghetsskapande insatser, liksom uppsökande och brottsförebyggande arbete, både själva och i samarbete med andra aktörer. Exempel på detta är trygghetsvandringar, trygghetsbilar och samarbete med fastighetsägarföreningar. Tillsammans med polisen och Brå arbetar man också med att förhindra öppna drogscener och stävja att obehöriga hänger i trapphus. Utöver det ingår man i regionala brottsförebyggande arbeten med Region Stockholm, polisen, länsstyrelsen, länets övriga kommuner med flera.

Ni, däremot, bryr er inte om trygghet. Det är tydligt. I ert budgetförslag i höstas fanns knappt ordet trygghet med under delen om våra bostadsbolag, inte heller något om förebyggande insatser. Det som det här handlar om för er är att sortera bort människor, en ovilja att ge folk som begått misstag i sina liv en andra chans. I Sverigedemokraternas Stockholm vill man alltså ge livstidsstraff på bostadsmarknaden genom att neka tidigare straffade ett förstahandskontrakt.

Yttranden 2026-01-26

§ 23 Motion om en förbättrad service från stadsbyggnadsnämnden till våra medborgare

Anförande nr 119

A n n i k a E l m l u n d (M): Ordförande! Den här motionen handlar om att servicen från stadsbyggnadskontoret behöver bli bättre. Precis som alla våra myndigheter finansieras den av våra skattepengar, och därför kan man tycka att de på ett bra sätt ska stå för en god service till oss som bor i den här kommunen.

Under den förra mandatperioden drev vi i den grönbå majoriteten ett målmedvetet arbete för att öka nöjd-kund-index. Resultatet av det blev att nämnden mellan 2018 och 2022 ökade sitt NKI från 47 till 58. När den här motionen skrevs för lite mer än ett år sedan kunde vi se ett tapp om hela 7 procentenheter. Det är allvarligt. Vi kan nu se att siffrorna pekar lite uppåt de senaste månaderna, men samtidigt får vi indikationer från invånare och branschorganisationer om omöjligt långa handläggningstider. Särskilt utdragna upplevs de för bygglov här i Stockholm.

Trots att byggsektorn är en motor för samhällsutveckling och sysselsättning möts man av allt större hinder i form av ineffektiva och långsamma bygglovsprocesser. Det här leder inte bara till försenade projekt och ökade kostnader för alla inblandade utan också till en stor osäkerhet för entreprenörer, bostadsrättsföreningar och privatpersoner som vill planera och investera.

Här måste vi politiker hjälpa till för att underlätta beslutsprocessen så att den upplevs som snabbare och enklare. Kontoret måste också bli bättre på att ha en dialog med byggaktörer och andra som kontaktar dem. Vi efterlyser en mer proaktiv och smidig service. Till exempel behöver handläggare vara mer lättillgängliga genom att vara nåbara på telefon eller för besök på plats för att svara och förklara när man har frågor. I synnerhet förslag till avslag på ansökningar behöver på ett tydligt sätt förklaras och motiveras, gärna med förslag på ändringar som behöver göras för att man i stället för avslag ska kunna få bifall. Oavsett ärende ska kontoret ha som mål att ge toppservice till alla sökande, ha en god dialog och framför allt se sig själva som möjliggörare.

Vi efterlyser en modernare serviceorganisation och föreslår att kommunfullmäktige röstar bifall till motionen i dess helhet.

Anförande nr 120

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande, fullmäktige! Vi är nog helt överens om att det är väldigt viktigt att öka NKI genom bygglovsverksamheten, och som vi som sitter i nämnden vet pågår det ett omfattande arbete för att det ska ske.

Över tid kan man konstatera att NKI verkligen har fluktuerat, oavsett vilka som har styrt. I det här fallet har det dock sina förklaringar. Bland annat av organisatoriska skäl har det inte varit optimalt, och redan våren 2025 gjorde man en betydande organisationsjustering för att förbättra kundnöjdheten. Vi ser en förbättring i ärendebalansen även om köerna framför allt till komplicerade bygglovsärenden fortfarande är för långa.

Yttranden 2026-01-26

Ett annat skäl förra året är också att de mer generösa rotavdragen, som kom just förra året, fick en väldig effekt när det gäller antal ansökningar. Jag tror att det var 15–20 procent fler ansökningar, vilket också påverkade tiden. Sedan tycker jag att man ska vara ärlig och säga att det har betydelse vilka anslag man ger till förvaltningen och hur många tjänstemän förvaltningen därmed har råd att anställa. Jag kan berätta att antalet har minskat med 40 personer de senaste åren av konjunkturskäl. Samtidigt hade vi faktiskt haft, om man nu ska ta Moderaterna som exempel, fram till och med förra året besparingar på 20 miljoner, alltså ett 15-tal tjänstemän. Det hade ju inneburit att bygglovshanteringen hade haft ännu mindre resurser, och NKI-betygen hade knappast varit högre med färre tjänstemän. Nu har vi prioriterat i budgeten att kunna möjliggöra fler tjänster, om så är fallet. Men, som jag sa, viktig nog är den här omorganiseringen.

I sak i sak tror jag att vi är helt överens om vikten av att man förbättrar NKI och att man har en effektiv organisation och sådana saker. Kanske vi också kan vara överens om att även anslagen spelar roll.

Anförande nr 121

A n n i k a E l m l u n d (M): Jag tror att vi är överens om att vi behöver sätta den här nämnden på en förändringsresa, från en fruktad byggfogde till en omtyckt serviceorganisation. Det här fungerade jättebra för Skattemyndigheten, men man behöver göra en vägkarta, ha ett mål och sedan får man börja resan.

Det kommer ta några år, men jag föreslår att det är det som behöver göras just nu.

Anförande nr 122

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Vad gäller bygglovsverksamheten satte det här glädjande nog i gång tidigt förra våren, så det är i full gång. Vi ser förbättrade resultat, även om det just under julhelgen alltid blir en tillströmning av ärenden. Det ser lovande ut, och man ska, vilket är ett viktigt budskap från majoriteten, ha de ekonomiska resurser man behöver för att ha tillräckligt många anställda som jobbar med de här frågorna. Det säger man också från förvaltningen sida att man har.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Yttranden 2026-01-26

§ 24 Motion om att förbättra Blasieholmstorg

Anförande nr 123

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Skulle vi fråga random stockholmare om de vet vad Blasieholmstorg är för en plats tror jag faktiskt att många inte har en aning. Tyvärr är Blasieholmstorg en okänd, i bästa fall bortglömd, plats som man passerar i all hast. Inklämd mellan bankpalats, kontorsbyggnader och hotellkomplex har denna centrala plats dock en stor potential att bli en grön, livfull oas.

Bebyggelsen kring torget är välbevarad. Vissa delar är från 1600-talet och ger tillsammans med kullersten, gatubelysningen och de bysantinska häststatyerna ett gemytligt intryck. Dessvärre präglas torget i dagsläget av parkeringsplatser och frekventa ombyggnationer. Jag har försökt cykla förbi där under flera år – det känns som om det aldrig tar slut. Man får cykla rakt in på kullerstenen. Framför allt har torget en total avsaknad av växtlighet och verksamheter som är öppna i gatuplan. Med den blå tunnelbanelinjens förlängning till Nacka och söderort kommer dock Kungsträdgårdens station att få ett dramatiskt uppsving. Det kommer att bli fler resenärer, och platsen kommer att utgöra den första anhalten i innerstaden för resande från sydost.

Vi vill som bekant göra Stockholm till en mer levande stad. Det innebär att vi vill ta vara på alla de platser som redan finns men som i dagsläget är outnyttjade. Vid torget finns ett stort antal arbetsplatser, hotell och besöksmål, vilket gör att det finns ett bra underlag för kaféer, barer och restauranger. Vi skulle också gärna se en fristående uteservering på Blasieholmstorg. Tänk om den här platsen faktiskt skulle kunna utgöra en fortsättning på utelivet från Stureplan och Berzelii park!

För Centerpartiet är det genom att lyfta de här mindre platserna som Blasieholmstorg som vi faktiskt gör hela Stockholm till en ännu mer inbjudande och trivsamt stad. Bifall till vår motion!

Anförande nr 124

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Blasieholmstorg är en fantastisk plats i Stockholm. Den var delvis avstängd för ett tag sedan när Investors huvudkontor byggdes om, och detta gjorde det rätt besvärligt för cyklister som skulle åka Arsenalsgatan från Nybroplan till Kungsträdgården. Man fick åka i en ganska stor båge för att komma förbi den stora avstängningen. Det som under den tiden var lite glädjande i stället var att de två hästarna som står på ömse sidor av torget då var hopflyttade. Förälskade par kunde passa på att ta bilder när de satt på varsin häst och höll varandra i handen. Det är tyvärr inte möjligt längre. Nu är de tillbaka vid sina riktiga platser.

Blasieholmstorg är ett väldigt fint torg, och därför är det positivt och glädjande att det i budgeten för 2025 initierades ett visionsarbete för hela Blasieholmen. Blasieholmen har olika delar som skiftar i karaktär från den ganska väl utformade södra

Yttranden 2026-01-26

Blasieholmshamnen framför Grand Hotel och Nationalmuseum, den lite mer hamnpräglade norra Blasieholmshamnen, där vi tidigare i dag har glatts åt att det kommer ett museum och torget som knyter ihop det stora flödet cyklister på Arsenalsgatan med Grand Hotel och de kontor som finns mer österut på holmen.

Visionsarbetet har inte presenterats i sin helhet, men det pågår ett arbete med att utveckla hela den här delen. Under de gångna åren har det dock skett en hel del saker för att förbättra både för gående och för cyklister och för att lägga grunden för det stora flöde som kommer till den här platsen när tunnelbanan blir klar, det vill säga den blå linjens förlängning. Man valde då naturligtvis att jobba med cykellösningarna på ett stilfullt sätt. Man valde granithällar, man valde storgatsten för att den här miljön ska fortsätta att präglas av en 1700-talskaraktär. Man har också jobbat en del för att få mer aktiviteter. Vi förfogar inte över fastigheterna, så vi kan inte aktivt, mer än att uppmuntra, få de verksamheterna och fasaderna att bli mer levande. Däremot kan vi ha torghandel eller olika typer av annan service, och genom tillstånd har Fabrique den senaste tiden haft en brödbod på hjul.

Arbete pågår alltså, men det kommer att presenteras ännu mer i takt med att visionsarbetet för Blasieholmen blir helt klart. Bifall till kommunstyrelsens svar på motionen.

Anförande nr 125

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Tack så mycket, Lars! Jag vet inte hur du definierar "båge" när det gäller cykelförbifarten. Jag kan informera dig om att det var 90 graders vinklar där man cyklade under den långa tid som bygget pågick. Det var absolut inte bra för cyklister och inte heller för gående, eftersom det var en konfliktdesign. Inga visste var de skulle cykla, inga visste var de skulle gå. Troligen skulle man leda cykeln förbi.

Du tar också upp en annan fråga som är en av mina gamla käpphästar, så jag kan väl ta den på en gång, nämligen beläggningar på cykelbanor. I den här staden har vi uppemot 60 olika beläggningar på cykelbanor. Hur ska turister, synskadade eller ens stockholmare veta när det är cykelbana och inte? Jag tycker att staden borde ta ett mycket större helhetsgrepp när det gäller cykelbanor. Om man har en enhetlig beläggning vet ju folk var de här livsfarliga cyklarna – jag är också cyklist – kommer någonstans.

Anförande nr 126

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Jag håller med om att TA-planen och etableringsytan för Investor var alldeles för stor. Jag påpekade det för trafikkontoret, men den kom till lite innan jag var med i matchen, och de bedömde att de behövde den ytan. Nu är den borta, och det är vi glada för.

Jag håller även med om att det kan vara förvirrande när det är olika material och olika bredder. I Stockholm har vi olika generationer av cykelinfrastruktur, där man liksom har haft olika ideal, vilket har påverkat hur man har byggt. Med *Gata Stockholm* och

Yttranden 2026-01-26

cykelplanen har vi nu tydliga riktlinjer som, beroende på flöden, ska ange hur material och bredder ska vara.

Det här är ett viktigt stråk från Slussen till Nybroplan, och därför finns det ett budgetuppdrag i trafiknämndens budget att se över hur cykelinfrastrukturen ser ut på stråket och hur den kan förbättras och knytas samman. Min föregångare breddade till exempel cykelbanan på Stallgatan för att fler ska kunna använda den delen.

Anförande nr 127

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Frågan om beläggningen på cykelbanan har jag drivit sedan 2010, så vi får väl se. Det har inte kommit speciellt långt; det är fortfarande en enorm bredd av olika beläggningar. Men kanske kommer Lars Strömgren att lösa det nu inför valåret.

Trafikborgarrådet hänvisar i sitt svar på motionen till visionen som ska tas fram om Blasieholmen, och den har vi kunnat ta del av i stadsbyggnadsnämnden. Vi kan då konstatera att den visionen är allt annat än visionär, åtminstone när man tittar på Blasieholmstorg, vilket vi har fokuserat på i vår motion. Det finns beskrivningar av Blasieholmstorg som redan är kända, men konkretion och prioriteringar saknas helt. I borgarrådets svar står det att ytterligare åtgärder inte bedöms föreligga, men det känns väldigt fattigt med visionerna kring den här platsen.

Vi i Centerpartiet vill göra någonting mycket mer än detta. Vår ambition är just att ta ett helhetsgrepp för att verkligen integrera torget som en del av en levande, grön och tillgänglig stad. Vi är övertygade om att det går att utveckla Blasieholmstorg och samtidigt respektera och bevara de historiska värdena, men då måste man ju prata med fastighetsägarna. Man kan inte bara stå i talarstolen och säga som Lars, att vi inte har någon rådighet över fastigheterna. Jag förstår väl att vi inte kan bestämma, men vi kan initiera ett samtal med dem: Går det att varsamt öppna upp lokalerna så att vi kan få ögon som tittar ut mot torget? Går det att hitta platser där man faktiskt kan gå in och ta en fika?

Det saknas alltså ganska mycket i det här motionssvaret, framför allt när det gäller grönska, etablering av fler verksamheter och samarbetet med fastighetsägarna runt torget.

Vårt syfte är att öka närvaron av människor på torget och göra platsen mer attraktiv. Det handlar om att uppmuntra fler kaféer, restauranger och uteserveringar. Motionssvaret berör inte detta över huvud taget, och det är olyckligt och faktiskt kanske lite slapp, dock inte förvånande utan symptomatiskt när det gäller majoritetens vilja att skapa en friare, grönare och roligare stad.

Bifall till Centerpartiets motion!

Yttranden 2026-01-26

§ 25 Motion om att staden behöver ny handlingsplan mot heders- och uppfostringsresor

Anförande nr 128

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Loven är för de flesta barn en välkommen paus från skolans vardag – en tid för vila, en tid för vänner och familj. Men för några barn i vår stad och i vårt land innebär ledighet någonting helt annat, nämligen en risk att mot sin vilja föras ut ur landet på så kallade uppfostringsresor eller med risk att bli bortgift. Det innebär att varje år efter loven när skolorna återigen öppnar i staden finns det stolar i klassrummen som gapar tomma och klasskompisar till de elever som kommer dit som faktiskt saknas. Detta skedde efter sommarlovet, och i torsdags fick vi veta att det även har skett nu efter jullovet. Bara efter jullovet saknas sju elever i vår stad, och vi vet inte var de är.

Det finns rutiner för hur man ska försöka hitta de här barnen och att man ska anmäla till socialtjänsten. Men problemet är att vi är för dåliga att förebygga. De här barnen borde ju aldrig ha förts ut ur landet. Man uppdaterar just nu sina rutiner på Arlanda för att förhindra att barn förs ut ur landet, och man gör olika stickprovskontroller. Men i staden intar vi ett alldeles för tillbakalutat arbetssätt, där vi säger att det är bra som det är och att det finns en handlingsplan. Den är dock inte uppdaterad utan rätt föråldrad, och den räcker uppenbarligen inte eftersom barn fortsätter att föras ut ur landet mot sin vilja. Alla som har jobbat med de här frågorna vet att har någon väl förts ut ur landet, då är det väldigt svårt att hjälpa det barnet tillbaka, och därför borde det vara av absolut största intresse i den här salen att motverka det.

Vi behöver också särskilt titta på de här frågorna utifrån en kontext som handlar om anpassad grund- och gymnasieskola, eftersom vi vet att just dessa elever är extra utsatta. Jag vågar påstå att det saknas i dag.

Mot bakgrund av det tycker jag att vi ska inspireras av andra kommuner som har kommit längre, och därför yrkar jag bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 129

M a g n u s R u n s t e n (MP): Tack, Andrea, för den här motionen! Du lyfter en väldigt viktig fråga. Det här är en vidrig företeelse som vi behöver göra allt vi kan för att förhindra.

Däremot tror jag att du kan se i underlaget att det pågår ett arbete för att uppdatera. Det finns riktlinjer, och det pågår ett arbete med en tvärprofessionell grupp som har alla de olika kompetenser som behövs för att se hur vi kan jobba ännu bättre och mer offensivt med den här frågan. Vi jobbar också med stöd av till exempel Origo mot skolor, så jag skulle vilja påstå att vi är på bollen och jobbar med frågan.

Anförande nr 130

Borgarrådet H e d i n (M): Tack för att du kommer upp, Magnus! Ja, det är bra att man tittar på det här, men det är senfärdigt. Vi såg efter sommaren 2025 att ett stort

Yttranden 2026-01-26

antal elever saknades, och vi såg efter förra sommaren att ett fyrtiotal barn var försvunna. Man hade behövt göra mer. Det finns en handlingsplan, men det är många år sedan den togs fram, och i takt med att regeringen har uppdaterat utreseförbudet och i takt med att andra gör mer behöver staden följa efter.

Jag vet att ert styre nu ger mer pengar exempelvis till Origo, och det är välkommet och bra, men stadens arbetssätt behöver hänga med. Vi behöver jobba riktat på skolor och prata med framför allt elever men också med föräldrar inför lov, exempelvis. De rutinerna finns inte i tillräckligt stor utsträckning.

Anförande nr 131

K r i s t i n J a c o b s s o n (C): Ordförande! Hedersrelaterat våld och förtryck drabbar fortfarande alltför många i vår stad. Det är flickor och pojkar som inte tillåts leva sina liv som de vill, som inte får röra sig som de vill i staden, som inte får älska vem de vill och som inte får utbilda sig till det de önskar. För några av de här barnen kan till och med sommarlovet förvandlas till deras värsta mardröm. Det handlar om de barn som tvingas in i äktenskap, som förs i väg på så kallade uppfostringsresor eller rehabilitering av sexuell läggning.

I Sverige har varje barn rätt till en trygg barndom, och alla barn har rätt att vara sig själva och leva sina liv precis som de vill. Också barn har individuella fri- och rättigheter och har rätt att bli lyssnade på. De har rätt till sin egen vilja och att bli respekterad för den.

Den här motionen från Moderaterna lyfter därför någonting viktigt: Staden behöver göra mer för att sommarlovslediga barn inte förs utomlands mot sin vilja. Som Andréa Hedin sa gör ny lagstiftning det nu möjligt för myndigheter att besluta om utreseförbud för barn som riskerar att utsättas för fara som kan skada deras hälsa och utveckling. Hedersrelaterat våld och förtryck är en sådan företeelse.

I borgarrådets svar är det dock ganska otydligt vad staden gör för att implementera de nya verktyg som den nya lagstiftningen ger och varför man exempelvis inte vill införa en tydlig checklista också för rektorer eller lära av andra. Jag är säker på att det rödgröna styret både vill förhindra resor och snabbare hitta och föra tillbaka de saknade barnen.

Bifall till vår gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 132

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Vi måste med kraft stå upp för alla barns och ungas rätt att bestämma över sitt liv och sin kropp i takt med att de blir äldre och kan fatta sina beslut själv. Därför är det också glädjande att det har skett straffskärpningar på det här området och att det nu finns en egen brottsrubricering för hedersbrott.

Här i Stockholm förstärker vi också resurserna till Origo för att de som jobbar myndighetsövergripande ännu mer ska kunna stötta oss i vårt arbete och också jobba direkt mot målgruppen, det vill säga ungdomar som utsätts för det här brottet. Jag vill

Yttranden 2026-01-26

också vara tydlig med att inga barn i Stockholms skolor faller mellan stolarna. Alla barn som inte kommer tillbaka efter loven eller under terminerna, för det här är inte isolerat till loven, anmäls till socialtjänsten om man inte får kontakt med barnet eller vårdnadshavare. Det finns tydliga rutiner som allas rektorer och skolledare jobbar efter. Vi har också en handlingsplan som håller på att revideras, vilket görs kontinuerligt. Socialtjänsten hanterar både orosärenden om hedersvåld och ärenden som handlar om att barn inte har kommit tillbaka till skolan.

Tyvärr saknar vi insyn i de fristående skolorna i Stockholm, och där tror jag att lagstiftningen skulle kunna skärpas ytterligare för att öka den transparensen. Som Andréa Hedin sa: Det viktigaste skolan kan göra på det här området handlar om det förebyggande arbetet, att se tecknen och anmäla innan brott har skett. Så kan vi hjälpa de elever i våra skolor som riskerar att föras ut ur landet. Vid omedelbar risk säger våra rutiner att man alltid ska ringa 112. Så gör vi allt i vår makt för att hindra att barn råkar ut för de här brotten och i värsta fall de mest fruktansvärda följer.

Jag vill dock förtydliga så att ingen missuppfattar debatten att det stämmer att vi efter jullovet har sju grundskoleelever i Stockholms kommunala skolor som inte har kommit tillbaka till skolan. Vi vet ju inte orsaken till att de inte är i skolbänken. Alla är som sagt anmälda till socialtjänsten, och polisen och socialtjänsten utreder deras situation. Många gånger kommer ett stort antal av de här barnen slutligen tillbaka. Det handlar om förlängd semester, om man får uttrycka det slarvigt, där vårdnadshavare vet att man inte kommer att få ledighet om man ansöker om det och därför inte har anmält frånvaro. Men de barn som inte kommer tillbaka riskerar ett hemskt öde, och därför är det förebyggande arbetet så viktigt.

Anförande nr 133

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Staden har gjort en resa när det kommer till att börja prata mer om skillnaderna mellan skolfrånvaro och elever som faktiskt saknas. Det är bra, men jag tänker att även du, Emilia, har följt arbetet i utbildningsnämnden där vi i oppositionen kontinuerligt frågar, och nu är vi på den nivån att utbildningsförvaltningen efter varje lov är redo med fusklappen, eftersom man vet att vi kommer att ställa frågan hur många det är som saknas. Men det borde också motivera dig, Emilia, att känna att det inte är där vi ska lägga vårt primära krut, utan det handlar om att förhindra de här utresorna.

Min genuina fråga blir därför: Varför har man inte tagit upp handlingsplanen tidigare? När kan vi förvänta oss att det här är ärendet faktiskt kommer upp, nu när man jobbar med det?

Anförande nr 134

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Vi har alltså en handlingsplan där rutinerna hela tiden behöver förstärkas och förändras efter den lagstiftning som förändras. Jag ser att det viktigaste arbetet som skolan gör är det hands-on förebyggande arbetet som vi också ser tecken på blir bättre över tid, eftersom lagstiftningen skärps och man därför har bättre stöd i lagstiftningen.

Yttranden 2026-01-26

Det stämmer att vi numera regelbundet har ögonblicksbilder efter loven, men det är just ögonblicksbilder som förändras över tid och som är lika relevanta oavsett vid vilken tidpunkt vi tittar på dem. Är ett barn försvunnet så är det försvunnet under hela terminen. Vi måste därför se till att våra skolor har rutiner för att verkligen agera i tid. Det är vårt fokus, och därför stärker vi stödet till dem som gör jobbet snarare än att lägga mer tid på att uppfinna en ny handlingsplan.

Anförande nr 135

Borgarrådet Jönsson (L): Ordförande! Även jag vill yrka bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen.

Det är intressant att läsa i remissvaren att flera av stadsdelsnämnderna tycker att det behövs en ny och uppdaterad handlingsplan. Både Skärholmen, Södermalm och flera andra tycker att det behövs. Nu fick vi veta att det pågår ett arbete med att uppdatera stadens rutiner – gott så.

Jag tycker dock att den viktigaste aspekten av den här motionen handlar om det konkreta arbetssätt som Västerås kommun jobbar med och som vi i Stockholm behöver ta intryck av. Även Origo har ju vid flera tillfällen varnat om att Stockholm inte har särskilt bra system, och även om vi nu har bättre kontroll över elever som försvinner i samband med lov pekar de på problemet att när elever byter skola och huvudman uppstår ibland ett glapp som vi i dag inte riktigt har kontroll över. Det är också rutiner som behöver uppdateras och skulle behöva tas in i en sådan här handlingsplan.

Sedan konstaterar jag tyvärr när jag är ute på skolorna att det är många, både skolledningar och elevhälsoteam, som fortfarande tar upp att socialtjänsten inte alltid tar orosanmälningarna om omfattande frånvaro på största allvar utan att det hänvisas tillbaka till skolan att hantera den här problematiken. Det är klart att då riskerar man att elever glider i väg på ett väldigt olyckligt sätt när det gäller just de här hedersrelaterade fallen. Det är därför någonting som vi fortsatt behöver arbeta med, och därför tycker vi från Liberalerna att den här motionen om att göra en ny handlingsplan bör godkännas och genomföras.

Yttranden 2026-01-26

§ 26 Motion om att omfördela stödet som skulle ha betalats ut till Ibn Rushd till Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA)

Anförande nr 136

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Ordförande! För drygt ett år sedan stod jag i den här talarstolen och ifrågasatte varför majoriteten fortsatte att betala ut miljonbelopp till studieförbundet Ibn Rushd trots att många andra kommuner och regioner redan dragit in i nödbromsen och dragit in tidigare anslag. Svaret vi fick under den debatten var ärligt talat rätt undvikande. Man sa sig inte riktigt se problemen, och man ville inte riktigt döma, detta trots att kopplingarna till antidemokratiska och islamistiska rörelser var kända, att hatpredikanter bjudits in och att studiematerial använts som förespråkade barnaga, beskrev homosexualitet som en synd och även spred antisemitism.

Först när Folkbildningsrådet drog in det nationella stödet valde Stockholms stad att agera, detta efter många förvecklingar fram och tillbaka och mycket ändrade positioner. Man ändrade sig dock inte av princip, inte utifrån antisemitismen och de odemokratiska värderingarna, utan på grund av en formalitet, nämligen att vi, vilket framgår av motionssvaret, i våra regler säger att vi inte ger bidrag till studieförbund som inte får pengar av Folkbildningsrådet. Jag tycker inte att det var ledarskap då, och jag tycker det inte nu. Jag tyckte inte att det var principfast då, och jag tycker det inte nu.

Tyvärr är detta ett återkommande problem på många olika områden. Vi har haft många debatter, till exempel om diktaturfestivalen på Järva. Vi har haft debatter om stödet till festivalen Gott snack, vars grundare också kunnat beläggas med att sprida antisemitism. Nu i veckan kommer ett band som normaliserar ryska aggressioner att spela i lokaler som visserligen inte drivs av Stockholms stad men likväl ägs av Stockholms stad. I går, var det väl, fick vi höra att biografen Zita, som får stöd av Stockholms stad, hade anslutit sig till kampanjen BDS, med en karta där Israel var försvunnet, en kampanj som har kritiserats för att vara antisemitisk och för att ägna sig åt uppvigling till diskriminering.

Den här motionen handlar dock i grund och botten inte om vilket Stockholm vi *inte* vill ha utan om det Stockholm vi vill ha. I morgon kommer många av oss här att uppmärksamma Förintelsens minnesdag och att det är 81 år sedan förintelselägret Auschwitz-Birkenau befriades 1945. Trots att många av oss hade hoppats att antisemitismen var förlovd till historiens mörkaste kapitel och inte delar vardagen för svenska judar tycker jag att den tidigare debatten om ett permanent förintelsemuseum förtjänstfullt visade att vi alla ser dessa problem.

Vi i Moderaterna har funderat på hur vi ytterligare kan stödja kampen mot antisemitism, och därför vill vi ge stöd till Svenska kommittén mot antisemitism – pengar som tidigare skulle ha gått till Ibn Rushd. Bifall till Moderaternas motion!

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 137

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Staden gav tidigare bidrag till en specifik verksamhet på Järva som bedrevs av Ibn Rushd, Kvinnornas bildningshus. Det stödet var en del av ett större, sammanlagt stöd som enbart kan sökas av studieförbund som är godkända för statsbidrag av Folkbildningsrådet. Det är så det ser ut; det går alltså inte att flytta just de pengarna till något helt annat. Det vore också extremt olyckligt att i denna tid krympa det totala anslaget som reserverats till studieförbundet. Det vore en dubbelsmocka mot studieförbunden om även Stockholms stad skulle urholka detta stöd.

Den specifika verksamheten på Järva som detta stöd gick till gick alltså inte fortsättningsvis att ge till Ibn Rushd när Folkbildningsrådet drog tillbaka stöden till just Ibn Rushd. Vi ansåg dock att just den verksamheten var en bra verksamhet, som vi dessutom hade kontrollerat i flera omgångar. Den specifika verksamheten på Järva som detta stöd gick till har nu övertagits av Studieförbundet Mälardalen, som ansökt om medel för att ta över just denna verksamhet – Kvinnornas bildningshus. Studieförbundet är partipolitiskt och religiöst obundet och har under många år varit verksamma på Järva.

Jag är väldigt glad över att denna verksamhet kan fortsätta i det format som det var tänkt. Jag är också glad över att vi fortfarande har livskraftiga studieförbund i Stockholm. Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 138

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Tack för svaret, ska jag säga! Jag måste säga att exemplet som du tar upp med Kvinnornas bildningshus är ett gott exempel. Man kan nästan få intrycket att den enda typen av stöd som ni gav till Ibn Rushd var just det. Så var inte riktigt fallet.

Det här är det klassiska kommunalbyråkratiska: Vi hade en påse pengar som skulle gå till bildningsförbund. Nu går de inte till Ibn Rushd, och därför måste de gå till andra folkbildningsförbund och kan inte användas till att stödja Svenska kommittén mot antisemitism. Jag menar nog att om det finns en vilja så finns det en väg. Det borde finnas en väg att ge ett riktat stöd till Svenska kommittén mot antisemitism. Det får de inte av Stockholms stad i dag. Vi samarbetar med dem när de vill göra utbildningar för skolelever, något som är bra, men de bedriver en väldigt viktig verksamhet som jag – vi, tror jag – tycker har blivit allt viktigare.

Vänsterpartiet har haft en lite sårig relation med Svenska kommittén mot antisemitism, men jag tycker att det vore en väldigt fin symbolgest om vi visar att vi inte bara tar den växande antisemitismen på allvar utan också är beredda att stödja dem som står på barrikaderna för att bekämpa den.

Bifall till vår motion!

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 139

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag tycker också att det vore bra att stödja SKMA på många sätt. Jag tycker det är en bra organisation, och jag stöder den organisationen. Jag vet att den organisationen tittar på allt och alla hela tiden. Det är bra!

Jag tycker dock *inte* att vi ska använda pengar som är avsatta till studieförbunden. Jag förstår att Moderaterna och delar av oppositionen gillar att sänka studieförbundens anslag, men jag vill inte delta i det. Tack för ordet!

Anförande nr 140

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Jag vill bara korrigera Torun Boucher när det gäller resurserna till folkbildningsorganisationerna. För Centerpartiets del instämmer jag i vikten av att inte urholka stödet till folkbildningen. Det är till och med så att Centerpartiet dedikerar 5 miljoner av de ökade resurserna som har gått till det fria kulturlivet till studieförbunden, just med anledning av att man på nationell nivå har urholkat stödet till de här organisationerna. De gör ett viktigt jobb och de resurserna ska vi slå vakt om, eftersom de ofta utgör infrastrukturen för många andra föreningar i civilsamhället. Finns inte den där lokalen eller kaffekokaren blir det mycket svårare att vara en civilorganisation. Allting ska ju inte behöva anordnas och inrymmas i kommunens lokaler. Jag vill därför förtydliga att Centerpartiet inte ingår i den gruppen.

Anförande nr 141

Borgarrådet B o u c h e r (V): Stort tack för det, Jonas! Jag vill också påpeka att jag sa ”delar av oppositionen”. Jag vet att ni inte är där.

Yttranden 2026-01-26

§ 27 Motion om flytt av busshållplatsen på Danmarksgatan

Anförande nr 142

A l e k s S a k a l a (M): Ordförande! Tack för svaret – det är sent, och alla är väl trötta, men vi är också trötta på en hel del saker.

Det är uppenbart att det är svårare och svårare att vara Kistabo i dag. Förutom den växande otryggheten och förlorade arbetsplatser med ödsliga kontorsområden som resultat får vi även trafikproblem på köpet. Det kanske låter oviktigt för en del, men för oss lokalbor är det väldigt viktigt. Det har redan förtydligats i motionen vilka problem som uppstår. Det är tydligt för alla boende i Kista att beslutet om placeringen aldrig har grundats på faktisk närvaro i området. Ingen som har sett trafikläget på plats, särskilt under rusning, hade landat i denna lösning. Konsekvenserna är tydliga: köbildning, blockerade filer och försämrade framkomlighet för både bussar och privatbilar. Det råder ingen tvekan om att en flytt av hållplatsen skulle lösa mycket av den oreda som uppstår i dag. Den nuvarande placeringen stoppar upp hela Danmarksgatan och skapar onödiga köer även på gatorna runt omkring. Det försämrade trafikflödet påverkar alla boende, arbetande och besökare varje dag. Det blir flaskhalsar, stillastående trafik och irritation. En flytt av hållplatsen skulle avlasta gatan direkt och ge ett bättre flöde.

I svaret påpekar man också att Region Stockholm inte besvarade sig med att ge ett svar. Det är också oroande. Vi behöver en trafiklösning som fungerar i verkligheten, inte på ritbordet. Flyttas hållplatsen kan trafikflödet normaliseras, köerna minska och hela området bli mer tillgängligt. Det är tydligt för alla boende men otydligt för de styrande. Sist var det biträdande finansborgarrådet Anders Österberg som sa att man minsann löser otryggheten kring bussterminalen i Kista bland annat genom att erbjuda skolbarnen gratis frukost. Hade det inte varit sorgligt hade det varit roligt! Det är inte skolbarnen som skapar problem där utan snarare medelålders missbrukare. Apropå det tidigare nämnda informationsunderskottet finns det en hel del information som inte verkar ha nått stadens ledning.

Bifall till motionen! Flytta busshållplatsen in till terminalen bland andra busshållplatser!

Anförande nr 143

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Jag tackar motionären för att han lyfter den här frågan om busshållplatsen på Danmarksgatan. Som man kan läsa i trafikkontorets remissvar kan kontoret notera att det förekommer att det kör fordon i södergående riktning på Danmarksgatan fastän de egentligen inte ska köra där. Det leder till framkomlighetsproblem för bussar.

Enligt den lagstiftning vi har i Sverige kan kommunen inte bötfälla eller beivra rörlig trafik. När fordon kör där fastän de egentligen inte får det är det en polisiär fråga. Men det kan vara något som påverkar framkomligheten. Det är ju framkomlighet för bussarna som man vill åstadkomma. Vissa upplever att det blir

Yttranden 2026-01-26

framkomlighetsproblem för bilarna när man inte får köra där, och en del kör där utan att de egentligen får det. Då behöver man ställa de olika fordonen i relation till varandra. Hur många kan man transportera i en bil i relation till en buss? Det är inte alltid man tänker på det, men bara en halvfull buss motsvarar en 750 meter lång bilkö.

När man har begränsad yta vill man därför prioritera kollektivtrafiken. Problemet är snarare att bilar som inte ska köra där ändå gör det. Detta problem ser man över. Vi behöver hantera det för att man på riktigt ska få till en förändring när det handlar om saker där fastighetsägarna, regionen, staden och stadsdelarna är involverade. Vi behöver hantera frågan i rätt ordning och med rätt ansvarsfördelning.

Därför är det väldigt positivt att det sedan 2024 finns ett forum – ett sammanhang, en plattform – för samtalen om Kista busstorg. Fastighetsägaren är drivande, och regionen och staden har med olika mellanrum olika typer av arbetsforum för att driva den här frågan framåt. En sak som har upplevts väldigt positivt runt Kista busstorg är när man har samlat alla trafikkontorets och stadsdelens olika delar och funktioner och gjort ett ryck samtidigt. Det gjorde man för inte så länge sedan på Kista busstorg: Vid samma tillfälle städade man upp, tog bort klotter och bytte ut saker som var trasiga. Det upplevdes som en väldigt bra och positiv förändring.

Att regionen inte svarar på remissen är ju beklagligt, men regionen är aktiv och deltar i arbetet kring Kista busstorg. Man ska inte tolka detta som att de inte är engagerade och intresserade av frågan, utan de har andra kontaktytor och gränssnitt där de kan komma med sina synpunkter. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 144

A l e k s S a k a l a (M): Tack för ordet! Jag var tvungen att återkoppla.

Jag växte inte upp i Sverige. Jag växte upp i socialism. Socialismen har tyvärr lärt oss att glädjas åt små saker i livet. När jag åker rakt igenom den här platsen och det inte är köer är jag jätteglad. Är det så att majoriteten vill att vi ska glädjas åt sådana små saker?

Finns det en vilja så finns det en väg, har det sagts. Men ibland är den vägen totalblockerad av felaktiga beslut.

Anförande nr 145

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Jag vill återkomma till att det här är en plats som behöver ses i sitt sammanhang. Man behöver se varifrån trafikflödena kommer. Det gäller både tillgängligheten för de olika trafikslagen och möjligheten att byta mellan olika trafikslag. Det är en komplicerad plats. Man har jobbat under många år med att försöka hitta rätt lösning för Kista busstorg, men det är inte helt lätt utifrån ansvarsuppdelningen och utifrån att det inte finns verksamheter som tittar in mot torget. Det är inte en helt enkel plats att åtgärda på ett enkelt sätt. Men det arbetet sker i den arbetsgrupp som finns med regionen, staden, stadsdelen och fastighetsägaren. Det handlar om att hitta rätt ansvarsfördelning och rätt åtgärd som man gemensamt kan genomföra.

Yttranden 2026-01-26

§ 28 Motion om att avbryta projekteringen av bostäder i Branterna i Mälarhöjden

Anförande nr 146

M a t s J o h n s s o n (SD): Ordförande! Motionen handlar alltså om Branterna. Tidigare i dag, under frågestunden, hörde jag från borgarrådet att det är tragiskt för stockholmarna med våra motioner om stadsbyggnadsfrågor. För ett år sedan hade man ett stormöte i Mälarhöjden om just bebyggelse i Branterna. Jag såg verkligen att det var tragiskt för Mälarhöjdsborna. Det var verkligen ledsna människor, och det var ett massivt motstånd mot detta bygge.

Branterna är alltså klippbranter mitt i Mälarhöjden. Skälet till att området tidigare inte bebyggt är att det är så svårt att bygga där att ingen velat göra det. Därför har de blivit lämnade. Men nu har det plötsligt kommit ett förslag.

Jag har många problem med förslaget i sig. Det är svårt att se att bebyggelsen kan få plats. Den plana marken är mycket smal. Man får spränga mycket mer av klipporna än vad som kan ses i underlagen från byggaren och från staden.

En annan sak är att detta är orörd natur. Det är ett grönområde med höga naturvärden som försvinner. Ofta när man pratar om höga naturvärden är det så att man har hittat en rödlistad art eller liknande. Men detta är något annat, även om det säkert finns rödlistade arter där också. Det är klippbranter och täta skogar. Det är inte många människor som rör sig där, vilket gör att det finns plats för stora djur. Tittar man på en karta över södra Stockholm med omgivning ser man mängder av klippbranter och täta skogar av denna typ. De stora djuren rör sig mellan dessa. Klipper man av ett sådant område förlorar man ett djurflöde som vi inte känner till – möjligtvis är det några forskare som känner till det. Man måste därför vara mycket försiktig med att göra detta. Gör man det klipper man från Bagarmossenområdet och ned mot Mälaren.

Den tredje frågan är det som framfördes på stormötet, som ägde rum nästan på dagen för ett år sedan. Folk var mycket upprörda, och många var mycket ledsna för att man över huvud taget vill bygga där. Folk protesterade mot att deras grönområde försvinner. Då blir det trångt i området, insyn i villorna och så vidare. Det var ett stort motstånd.

På grund av detta vill jag att staden avbryter exploateringen och planarbetet i Branterna. Jag yrkar bifall till vår motion. Dessutom kommer vi att begära votering.

Anförande nr 147

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Vi har nu debatt om sex motioner på raken om att olika projekt ska stoppas, vilket inte är så förvånande, med tanke på tidigare diskussion. Sverigedemokraterna vill stoppa det mesta som byggs. Senast förra veckan ville man stoppa 2 046 av 2 048 lägenheter, så det är ju stilenligt.

Innan vi går in på själva sakfrågan vill jag säga något om hur den här demokratiska processen fungerar; jag slipper sedan upprepa mig i de andra debatterna. Lite förenklat har vi, som de flesta av er vet, en markanvisning med beställning av detaljplan i

Yttranden 2026-01-26

stadsbyggnadsnämnden samt ett start-pm. Senare kommer ett samrådsunderlag, som hanteras som en väldigt viktig punkt. Gällande Branterna hörde vi att Mats var inne på det som skedde förra året beträffande samrådet.

Jag skulle vilja säga tydligt – och det gäller alla ärenden vi håller på med – att vi egentligen inte tar ställning ordentligt förrän vi får samrådsunderlaget på bordet. Det sker ofta väldigt många ändringar, och det bör ske ändringar i många fall. Oftast har tjänstemännen först gjort ändringar med anledning av de synpunkter som vid samrådet kommit in från enskilda, från länsstyrelser, från föreningar, från politiken – det kan vara alla möjliga. Det är här demokratin sitter.

Det är därför lite märkligt att höra att det ska bli votering, när vi i det här fallet inte ens har fått se samrådsredogörelsen, som ska komma till nämnden under året. Vi vet inte vad som har sagts, vilka olika uttalanden som gjorts och vilka olika skriftliga synpunkter som har kommit in. Det är viktigt för politiken att läsa alla dem och inte ta ställning innan. Det är helt odemokratiskt att ta ställning innan man fått se de synpunkterna. Som jag sa sker det ofta förändringar i processen. I enstaka fall stoppas projekt – absolut. Det har också hänt.

Det är det som gäller för det här ärendet. Det var samråd förra våren. Vi beräknar att kunna få underlaget under 2026. Jag vet dock ej när, eftersom man jobbar med detta just nu. Men vi kommer att ta ställning definitivt när vi fått se hela ärendet.

Anförande nr 148

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag hade egentligen inte tänkt gå upp och säga någonting om det här ärendet. Precis som Jan Valeskog sa är det ju brukligt att man i stadsbyggnadsnämnden inväntar alla de skriftliga åsikter som kommer in vid ett samråd i stället för att säga vad man vill redan innan.

När det här gick ut som start-pm var vi dock tydliga med att vi var skeptiska. Vi ville invänta utredningar av de gröna värdena på den här platsen. Jag vill få fört till protokollet att vi nog kommer att landa kritiskt. Jag har också varit och träffat de föreningar som finns på platsen, och vi förstår deras oro.

Men som sagt tycker jag inte att man ska visa exakt vad man tycker i alla specifika fall innan vi har följt den demokratiska processen. Det brukar ju annars vara Sverigedemokraternas åsikt att man ska lyssna till samrådsprocessen. I det här fallet verkar man dock vilja gå före, slå in på något slags populistisk linje och visa var man står innan processen haft sin gång.

Från vår sida kommer vi att avvakta processen, men jag vill få fört till protokollet att vi är ganska kritiska till förslaget om att bygga i Branterna. Vi har också uppmärksammat att det kommer att bli väldigt tätt och nära inpå byggnader. Det finns översvämningsrisker. Det finns en del problem med dagvatten i området. Det finns faktiskt också väldigt stora ekologiska värden på platsen, vilket man behöver väga in i ett sådant här fall.

Yttranden 2026-01-26

Med det ville jag förklara varför vi gör som vi gör på vår sida.

Anförande nr 149

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag säger bara kort att jag hänvisar till vår nämndprocess för det här och att Moderaterna ställer sig kritiska till detta projekt, så jag har fått det fört till protokollet.

Anförande nr 150

M i k a e l V a l i e r F u r t e n b a c h (KD): Fru ordförande! På förekommen anledning och på grund av att andra säger bra och kloka saker vill jag också säga att vi är skeptiska men att även vi vill avvakta och att vi därför kommer att avstå från att rösta nu.

Yttranden 2026-01-26

§ 29 Motion om att minska exploateringsgraden i utvecklingen vid Telefonplan

Anförande nr 151

Mats Johansson (SD): Ordförande och ledamöter! I denna motion tar vi upp Telefonplan. Detta är lika tragiskt som Branterna. För en vecka sedan var det stormöte, där alla partier var representerade. Vi mötte samma starka motstånd från medborgarna i området. Folk var ledsna och arga och sa att ingen lyssnar på dem. Det var i alla fall roligt att alla politiska partier kom för att föra fram sin åsikt om detta.

Visst finns det en process och så vidare. I detta fall har man faktiskt lyssnat på kritiken. När förslaget kom från början rörde det sig ju om en skyskrapestad runt tunnelbanestationen. Det var så starka protester att man sedan drog tillbaka detta. Det kommer att bli en omarbetning. Jag gissar att det blir mindre, men problemet ligger ändå kvar.

Jag tror att det stora problemet egentligen handlar om överdäckningen av tunnelbanan. Man vill överdäcka tunnelbanan i närheten av tunnelbanestationen, och det finns många fördelar med det. Det gör att man kan binda ihop de två delarna av staden. Men det är också så vansinnigt dyrt att man måste ha en hög exploateringsgrad. Medborgarna runt Telefonplan har bildat en arbetsgrupp där de har tagit fram ett alternativt förslag med ungefär hälften så många bostäder. De ungefär 1 000 bostäderna i det ursprungliga förslaget är där nere i under 500. De har strukit bort överdäckningar för att spara pengar och har en bro med en gata över tunnelbanan i stället.

Det finns partier som hävdar att de älskar överdäckningar. Det gör jag också, kan jag säga, för det är vackert. Men man ska inte lura sig, för det är mer fråga om kosmetika. Gör man en överdäckning kan man ändå inte bygga på överdäckningen om den inte är otroligt tjock. Även med denna överdäckning får det dock bara vara tunn jord som gör att man slipper se spåren. Det har man inte vunnit så mycket på.

Mitt förslag är att stadsbyggnadskontoret får i uppdrag att revidera planen i enlighet med det förslag som Telefonplans vänner har lagt fram. Jag yrkar bifall till vår motion.

Anförande nr 152

Cecilia Obergmüller (MP): Herr ordförande, åhörare och fullmäktige! Mats från Sverigedemokraterna påstår att ingen lyssnar. Men alla partierna var företrädare i en debatt under förra veckan. Vår majoritet har dessutom fattat beslut om att omarbeta planen just på grund av att det finns starka synpunkter men också ekonomiska skäl att titta på planerna igen. Det fungerar inte med de här väldigt stora husen och överdäckningarna. Sannolikt behöver man hitta andra lösningar.

Jag har varit ute flera gånger och pratat med medborgare, tittat i området och deltagit i olika typer av debatter och samtal med medborgare. Vi lyssnar och tar in, och vi arbetar med att se till att de här planerna kan genomföras. Det är ett fantastiskt område att bygga i. Det finns jättebra möjligheter att tillföra bra bostäder i ett väldigt centralt

Yttranden 2026-01-26

läge med god kollektivtrafik. Vi har också beslutat att Västbergaskogen ska bevaras som skogsområde, eftersom det saknas andra grönområden i området.

Det finns ingen anledning att väcka den här motionen. Miljöpartiet anser att motionen ska anses besvarad i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 153

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag instämmer i vad Cecilia sa. Det är känt att det är på det här viset. Det framgick förra veckan också. Man har brutit ut några planer som är mer realistiska gällande kvarter 5, 6 och 7, som det heter. Det har kommit information om arbetet i exploateringskontoret och exploateringsnämnden. Man tittar på ett reviderat inriktningsbeslut med lägre exploateringsgrad. Vi får se hur det blir med det arbetet. Vi i majoriteten är helt överens om att det första förslaget till lösning inte var lyckat. Det kan man läsa till sig i olika protokoll om man vill. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-01-26

§ 30 Motion om att rädda Hovings malmgård

Anförande nr 154

M a t s J o h n s s o n (SD): Herr ordförande! En kommentar som även gäller det förra ärendet är att det är en lång process mellan att man väcker en motion och att den sedan ska debatteras; mycket hinner hända. Det var så det var med motionen om Telefonplan, och i viss mån stämmer det även rörande Hovings malmgård.

Det är känt att det förekommit mycket protester i denna fråga, med minst en Facebookgrupp. Man har haft stora protestmöten runt malmgården och så vidare. Vad det handlar om är att byggbolaget Einar Mattsson vill bygga ett äldreboende på gården till malmgården. Konstigt nog vill man bygga runt malmgården och bygga på södra sidan, så att hela gården blir både skyddad och skuggad. Jag vet att de har haft svårt att få igenom det. De har diskuterat med kontoret. Jag vill verkligen tacka kontoret för att de har påtalat att detta är en skyddsvärd byggnad; man kan inte bara förstöra den så här. Därför har Einar Mattsson i alla fall försökt anpassa detta lite.

Vad som hände sedan var inte att staden lyssnade utan att kunden lyssnade. Den som skulle hyra äldreboendet tackade för sig och ville inte ha det längre. Därmed har hela förslaget fallit. Då kan man tro att vi bara kan lägga ned den här motionen. Men det är det inte alls säkert att vi kan. Einar Mattsson har gjort en stor investering i att renovera gården. Det är jättefint på utsidan; jag vet inte hur det ser ut där inne. Det blev mycket dyrt, för även grunden var dålig. Einar Mattsson vill naturligtvis ha avkastning på denna investering, så de kommer att göra ett nytt försök. Därför vill vi gå fram tidigare och se till att malmgården bevaras. Det är det som är vårt förslag. Jag yrkar bifall till vår motion.

Anförande nr 155

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det här är väl ett bra exempel på det jag sa tidigare, nämligen att man ska invänta samrådet för att se vilka synpunkter som kommer in. I detta fall är det bland annat länsstyrelsens synpunkter som har påverkat processen. Det har inte gått till så som Mats Johnsson beskrev – att det här inte skulle ha att göra med stadens syn på ärendet utifrån de synpunkter som kommit in. Vi har klarlagt att det här inte är möjligt. Man har jobbat med förslaget ett bra tag. Judiska Hemmet har med vår hjälp hittat lite andra alternativ som är spännande, men inte på den här platsen, så de har dragit sig ur. Sedan är det upp till fastighetsägaren. Det pågår diskussioner om att de ska göra någonting annat där, men vad de ska göra har jag inte hört någonting om. De diskussionerna förs med stadsbyggnadskontoret.

På det viset är den här motionen lite sen, som det kan bli ibland. Men beskrivningen av hur det gick till kan jag i alla fall dementera; som jag beskrev skedde detta tack vare samrådsprocessen. Därav ett tips till Sverigedemokraterna: Invänta samrådsprocessen, så att man lättare kan föra en politisk diskussion!

Yttranden 2026-01-26

§ 31 Motion om att stoppa bygget av höghus i Åkeslund

Anförande nr 156

M a t s J o h n s s o n (SD): Vi släpper inte taget. Det finns mycket att kämpa för i Stockholm. Här har vi ett fall till. Det finns ett förslag om att man ska bygga längs tunnelbanans spår i Åkeslund mellan Abrahamsberg och Brommaplan. Även i detta fall har det varit många protester från grannarna.

Argumenten emot är många. Ett av dem gäller kulturvärden. Det är småhusområden på södra sidan om tunnelbanan. Det är viktigt att de inte skadas. Sådant kan man hantera när man bygger. Men även här, precis som i Branterna, är det väldigt svårtillgänglig mark. Det intressanta är också att det längs hela spåret, ungefär från Alvik ända till Brommaplan, är i stort sett orörd mark där nästan ingen människa går, då det är både brant och trångt mellan buskarna. Det är därför ett enormt bra spridningsområde för stora djur. Det finns flera sådana områden i Bromma, vilket gör att man kan hitta rådjur precis överallt i hela Bromma villastad. Det är möjligt att villaägarna med sina blommor inte gillar det, men det är vackert att det finns djur på plats.

Det andra gäller grannarna. Grannarna precis intill är mycket upprörda, för de menar att de skymms och får insyn. Det som egentligen är ännu viktigare är grannarna på andra sidan tunnelbanespåret. Där har man byggt ett bostadsområde helt utan grönska. Det ligger precis intill tunnelbanespåret, och på andra sidan har de Drottningholmsvägen. När de här lägenheterna såldes var argumentet att de har grönska på andra sidan spåren. Den grönskan försvinner om man bygger där, och då får de bara sten att titta på. Redan nu är det så mycket buller från tunnelbanan i det bostadsområdet att vissa lägenheter fått tomställas; man kan inte ha tillräckligt låga ljudnivåer där. Om man bygger på andra sidan blir det ännu mer buller, för det kommer att studsas fram och tillbaka. Därmed behöver ännu fler lägenheter tomställas.

Därför yrkar jag bifall till vår motion om att stoppa bygget i Åkeslund.

Anförande nr 157

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag ska bara kort säga att det i det här fallet pågår ett arbete med att bearbeta förslaget. Sedan är det meningen att det ska presenteras ett granskningsutlåtande i stadsbyggnadsnämnden. Det var också en stor majoritet i nämnden som röstade för.

Men så enkelt är det inte heller i detta ärende, kan jag meddela. Det finns också ekonomiska aspekter som man håller på att reda ut. Rent allmänt har vi ganska många projekt där kostnadsbilden för staden påverkas när de pågår länge. I det här fallet pågår diskussioner med exploateringsnämnden, som jobbar med de ekonomiska förutsättningarna, vilka det finns en del frågetecken kring. Vi lär bli varse hyggligt snart i alla fall hur det förhåller sig, utgår jag från. Just nu pågår ett arbete vid stadsbyggnadskontoret med att göra förändringar. Det är meningen att det ska upp i

Yttranden 2026-01-26

stadsbyggnadsnämnden om det rullar på som det ska. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-01-26

§ 32 Motion om att stoppa bygget på Läkarhusets tomt vid Odenplan

Anförande nr 158

M a t s J o h n s s o n (SD): Denna gång handlar det inte alls om att vi vill stoppa ett bygge, utan vi vill göra det bättre. Det rör sig om Läkarhuset. Alla som sitter här har förmodligen passerat Odenplan. Jag tror att de allra flesta som har gjort det har upptäckt att det finns många vackra hus där men att det finns ett som ser vansinnigt fult ut. Det är just Läkarhuset. När man står där undrar man hur en sådan byggnad kunde byggas mitt i denna vackra stadsdel. Den byggdes 1964, samtidigt som innerstaden sanerades och man förstörde i stort sett hela det gamla Klara. Lyckligtvis var det egentligen bara Läkarhuset som byggdes uppe vid Odenplan. Där fick man i alla fall bevara lite av det gamla Stockholm, även om det inte var lika gammalt som nere i Klara.

Läkarhuset har i 60 år stått och förfulat stadsdelen. Det har skuggat torget och gett vind, vilket höga hus ofta ger. Men nu är det slut på huset, och frågan är vad man ska göra. Då kommer staden med ett nytt förslag om att bygga ett ännu större och högre hus, som är precis lika fult, om man säger så. Men här har vi plötsligt en chans att göra någonting bättre. Läkarhusets fasad är slut, men Läkarhusets stomme kan mycket väl fungera. Vad man kan göra är att använda stommen, bygga om och bygga ett bättre hus som passar bättre i stadsdelen. Det är det som är vårt förslag: att bygga om på ett bättre sätt. Jag yrkar bifall till vår motion om detta.

Anförande nr 159

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag ska vara kortfattad även i detta ärende. Jag vill kommentera Läkarhusets standard. Ni som har varit där vet hur lågt det är i tak. Om man över 1,95 slår man nästan i. Jag tror att SD är ensamma om att tycka och tro att det skulle fungera att behålla stommen.

Motionen är i praktiken överspelad, eftersom detta vann laga kraft i maj förra året och arbetet pågår för fullt. Som sagt kan det bli så med motioner som ligger ett tag.

Yttranden 2026-01-26

§ 33 Motion om att stoppa förtätningarna av villaområden i Älvsjö

Anförande nr 160

O r d f ö r a n d e n : Även denna debatt inleds av Mats Johnsson, som välkomnas upp i talarstolen. Att vara motionär blir dubbeltydigt i dag. Vi kanske får skaffa en liten hängmatta åt dig här bredvid.

Anförande nr 161

M a t s J o h n s s o n (SD): Det är bara bra att få lite motion. Vi väckte många motioner, och det här är jättekul. Jag ska göra det igen och skicka in en lång rad motioner, så sitter vi med tio stycken på rad nästa gång – vänta bara!

Denna gång tar vi upp Älvsjö. Detta är symtomatiskt för vad som händer i Stockholms villaområden. Älvsjö är en av de trädgårdsstäder som byggdes runt Stockholm vid förra sekelskiftet i enlighet med en engelsk tanke. Kontoristerna skulle promenera till järnvägsstationen och ta tåget in till stan, precis som man gjorde i London. Det var det man ville ha här också. Det finns flera motsvarande trädgårdsstäder, exempelvis i Djursholm och i Saltsjöbaden.

Samtidigt får man säga att detta är så pass nära stan att man naturligtvis måste förtäta mer. Det har man också gjort. Man har byggt väldigt tätt runt järnvägsstationen. Det tycker jag är ganska bra. Det är många människor som har nära till tåget och kan åka direkt. Det är två stopp, och sedan är man inne i centrum. Det är fantastiskt.

Men då är frågan hur gränsen ska gå mellan villaområden och centrum. Något som vi hela tiden ser pågå är att byggare köper upp två villatomter, river husen och slår upp ett stort hyreshus. Det har börjat så smått, men tyvärr är det en pågående process, och det kan bli mycket värre. Här finns också ett stort motstånd bland de boende i området. Frågan är egentligen hur vi ska hantera övergången mellan tät stad och villastad.

Första gången detta var uppe på agendan var den 1 december. Jag åkte ut dagen innan bara för att titta hur det såg ut. Det är väldigt tydligt att det är Älvsjövägen som är den stora barriären. På ena sidan är det tätt bebyggt, faktiskt ganska snyggt. På andra sidan är det enstaka hyreshus men annars villor. Det finns alltså en gräns. Stoppar man nu kommer man ändå att ha räddat villastaden. Men risken är att det bara fortsätter och fortsätter. Därför har vi väckt en motion om att stoppa förtätningen av villaområdet i Älvsjö. Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 162

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Först vill jag ge ett tips till Sverigedemokraterna, eftersom ni inte vet hur det ska gå till när det gäller sambanden mellan småhus och flerbostadshus. Vi har flera policyer för detta. Vi har översiktsplanen, byggnadsordningen, småhuspolicyn och arkitekturpolicyn, som vi har antagit här i bred enighet – dock inte med Sverigedemokraterna förstås, eftersom ni vill stoppa det mesta. Läs de här dokumenten, så får du svar på många av frågorna, Mats Johnsson! Det är ett tips.

Yttranden 2026-01-26

När det sedan gäller Älvsjö specifikt och de här villorna, som ni har tagit upp, är det så att flera byggnader till och med är godkända och uppbyggda, medan några ärenden prövas i domstol. Vi hanterade senast i förra veckan ett yttrande angående ett av projekten, Kavelbron. Jag vill också nämna att vi vad gäller just Älvsjö har ett programarbete som ska presenteras. När vi kan genomföra det programmet kommer det här att bli ett ännu mer fantastiskt område än vad det är. De kollektivtrafiksatsningar som är på väg fram till området gör det till en riktigt het punkt i Stockholm. Jag tror att det kommer att glädja alla, oavsett om man bor i flerbostadshus eller i villa. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-01-26

§ 34 Motion om mer ändamålsenliga feriejobb

Anförande nr 163

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack så mycket för ordet! Den här motionen handlar om stadens feriejobb. Totalt är det ungefär 11 000 feriejobb som vi erbjuder, och vi lägger den hisnande summan 121 miljoner kronor av skattebetalarnas pengar på dem. Jag tycker att det då inte är mer än rimligt att man tittar på vad de här feriejobben innebär, vad det är för kvalitet de ungdomar som tar jobben ska möta och vad de får göra för de 121 miljoner kronorna.

Stadens egen rapport över de här feriejobben är ganska oroväckande. Bland annat listas att de här ungdomarna håller på med att producera filmer och tidningar om integration och miljö inom kulturförvaltningen, tillverka fågelholkar, bygga odlingslådor och så frön. Det var också så att en del målade graffiti – det gick så långt att polisen dök upp på ett ställe där man målade, men det var alltså ett kommunalt feriejobb som gick ut på att utsmycka staden.

När man hört eller läst om detta tycker man faktiskt inte att det är så konstigt när man sedan tar del av den nationella utredning där det konstateras att ungdomar hamnar längre ifrån arbetsmarknaden om de har haft ett feriejobb än om de inte hade haft ett sådant över huvud taget. Det här lägger vi alltså i dag 121 miljoner kronor på.

Detta tycker vi kristdemokrater är dåligt. Vi tycker att man ska erbjuda kvalitet i stället för kvantitet och att man ska rikta de kommunala feriejobben till de områden där vi i dag saknar kompetens och som vi ser ett behov av att fler unga får upp ögonen för. Vi listar äldreomsorgen som ett sådant exempel.

Man lägger 121 miljoner kronor på en verksamhet som håller det här låga måttet och som aktivt för ungdomar längre från arbetsmarknaden än om de inte hade varit föremål för insatsen. Då måste man också kunna vara ärlig och konstatera att man inte klarar av att leverera en rättvis och sjyst tillvaro för de här 11 000 ungdomarna. Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas motion.

Anförande nr 164

M a r i a L j u s l i n (V): Herr ordförande! Jag tackar för motionen, Nike Örbrink. Men det är inte så att det är just feriejobben som gör att ungdomarna hamnar längre från arbetsmarknaden. Det är de ungdomar som inte har haft det så lätt att komma in på arbetsmarknaden som på det här sättet får möjlighet att få en första kontakt med arbetsmarknaden. Det kan vara så att de har en lägre löneutveckling. Det är det den undersökning som du hänvisar till visar på. Men den löneutvecklingen hade varit lika låg ändå för denna grupp, som inte har så stort socialt kapital innan. Det är inte samma grupp ungdomar som du hänvisar till.

Anförande nr 165

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag måste säga att jag faktiskt blir ganska frustrerad. Jag tolkar det här som att ni nästan lurar in de här ungdomarna, som står långt ifrån

Yttranden 2026-01-26

arbetsmarknaden, och vaggar in dem i någon typ av falsk trygghet. Om de tar de här feriejobben kommer det på något sätt att öka deras sannolikhet att få en vanlig normal anställning, anser ni. Ni ger dem sysselsättningar som till exempel att bygga fågelholkar, odla frön eller måla graffiti och säger: De här grejerna lägger vi jättemycket skattepengar på, och de kommer att förbättra er ställning på den ordinarie arbetsmarknaden.

Sedan visar det sig att de här feriejobben inte gör det utan aktivt för dem längre ifrån arbetsmarknaden. Ni gör ju de här barnen och ungdomarna en björntjänst, och det tycker jag är fel. Jag tycker i stället att man ska använda dessa resurser till högkvalitativa feriejobb inom de yrken där vi faktiskt behöver kompetensen och sluta lura in de här ungdomarna i någon typ av falsk trygghet.

Anförande nr 166

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Ordförande! Sverige har i dag en skyhögt ungdomsarbetslöshet, som nästan når 25 procent. Så är det till följd av att vi har en regering som misslyckas både med ekonomin och med jobben. Resultatet är att färre unga i Sverige i dag känner framtidshopp. Vi har för många unga vars föräldrar aldrig har gått till ett jobb och som inte känner till hur det är när väckarklockan ringer in en ny arbetsdag.

Därför är det så viktigt att vi förra året gav fler ungdomar än någonsin tidigare feriejobb i Stockholms stad. Totalt var det 11 700 under förra året. Det är 2 700 fler ungdomar per år än när vi tillträdde. Och det är inte bara fler feriejobb – de är dessutom bättre. Nio av tio unga uppger att de har meningsfulla arbetsuppgifter under sina kommunala feriejobb. Ännu fler uppger att de är villiga att rekommendera någon annan att ta ett kommunalt feriejobb, eftersom de har upplevt det som bra, givande och viktigt. Det här är siffror som har ökat tre år i rad. För varje år under den här mandatperioden har de ungdomar blivit fler som fått sommarjobb och blivit nöjda med sina arbetsuppgifter.

Därför är jag trött på debatten om meningslösa sommarjobb. Vem är det egentligen som har företrädesrätten att avgöra vad som är ett meningslöst sommarjobb? Är det Kristdemokraterna, eller är det de unga själva? Kristdemokraterna säger i den här kammaren att de har läst om några jobb som de själva inte tycker verkar bra. De föreslår därför att vi ska ge färre ungdomar chansen att få sommarjobb. Och det är inte bara lite färre. Med förslaget som ligger på bordet i kväll skulle det vara 7 000 färre ungdomar i Stockholm varje år som fick chans till sommarjobb. Det blir 28 000 färre under en hel mandatperiod om Kristdemokraterna får bestämma.

Ordförande! Låt det bli känt vad Kristdemokraterna föreslår här i dag: att i rekordhög ungdomsarbetslöshet se till att färre får sin första erfarenhet via ett sommarjobb. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 167

N i k e Ö r b r i n k (KD): Du pratar om att ge ungdomar hopp, Arvid. Men vad tror du att de här ungdomarna känner? De har gjort allting i den socialdemokratiska skolan

Yttranden 2026-01-26

rätt. De har skickat in sin ansökan. De har dykt upp på utsatt tid. De har fått lära sig att deras chanser att komma in på arbetsmarknaden ökar om de målar en fågelholk, odlar frön eller målar lite graffiti. Och så kommer de ut och märker att de har flyttats längre bort från arbetsmarknaden. Är det den hoppfullheten du vill inviga dagens ungdomar i?

När ska ni inse att det inte är Socialdemokraterna som skapar jobb i den här staden? Det är inte politiken som skapar arbetstillfällena. Det är företagen – samma företag som ni för övrigt har gjort det väldigt svårt för i Stockholm genom skattehöjningar, miljözoner, strypt stöd till Nyföretagarcentrum och det ena med det andra. Det är inte ni som skapar arbetstillfällena för unga. Ni vaggar in dem i en falsk trygghet.

Anförande nr 168

A r v i d V i k m a n R i n d e v a l l (S): Det är inte så förvånande att vi har en regering som skär ned på aktiv arbetsmarknadspolitik och står bredvid och tittar på när ungdomsarbetslösheten blir skyhögt och svensk ekonomi går dåligt. Om man har resonemanget att kommun och stat inte kan vara med och se till att vi har en välfungerande arbetsmarknad blir konsekvensen att man i politiken drar sig tillbaka och inte stimulerar.

Det som näringslivet och regeringens egna experter säger är att det vi behöver just nu på arbetsmarknaden är att man stimulerar genom arbetsmarknadspolitiken och ser till att fler får rätt kompetenser för att ta de faktiskt ganska många lediga jobb som finns i dag.

Jag tycker att man behöver fundera en del i den här debatten. Om det är 10 procent av ungdomarna som har varit tveksamma till effekterna av sommarjobben skulle det motsvara 1 200 sommarjobb där man kan behöva jobba med kvaliteten. Vi *ska* jobba med kvaliteten – alla ska bli bättre. Men hur kan man då landa i att man ska ta bort 7 000 sommarjobb för unga i Stockholm?

Anförande nr 169

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Tack så mycket för ordet! Jag tillhör de föräldrar som har ett barn som har nyttjat möjligheten att få sommarjobb. I mitt fall handlar det om ett barn som har särskilda behov och därmed har förtur, vilket Sverigedemokraterna är positiva till, liksom jag som förälder. Man får en broschyr med jättemycket information. För ett barn med dyslexi blev det *väldigt* mycket information, och det fanns inga anpassningar i informationen. Men med hjälp av mamma fick man se att man skulle be om ett personligt omdöme när man var klar på arbetsplatsen för att kunna använda det i sitt cv, vilket för ett barn med särskilda behov kan vara extra viktigt.

Men döm om min förvåning när man inte får något intyg. Man får inte något annat än ett papper där det står att en person med det här namnet och personnumret har arbetat under de här tre veckorna. När man då påtalar detta både för kommunen och för underentreprenören som har ansvarat för sommarjobbet får man till svar: Det ska vi

Yttranden 2026-01-26

titta på. Och så tittar de på det. Nu har de tittat på det i två år, och det har fortfarande inte kommit något papper som man kan använda på sitt cv. Då tappar både barnet och mamman lite av tron på det här.

Anförande nr 170

Arvid Vikman Rindevall (S): Det kommer alltid att vara så att en del sommarjobb inte blir så bra som det var tänkt. Det är klart att det till exempel finns sommarjobb där det blir för många på en arbetsplats. Vi behöver se till att göra någonting åt det. Jag jagar efter vartenda ett av de exemplen för att se till att vi kan göra någonting åt det, så att det blir bättre. Att även förvaltningen jagar på det sättet har bidragit till att vi nu har fler unga per år som är nöjda med sina sommarjobb. Trots att det är över 2 000 fler som sommarjobbar är de mer nöjda och känner att det är mer meningsfullt än vad som varit fallet tidigare.

När det gäller Emelie Wassermanns exempel kan jag säga: Så ska det inte funka. Det är klart att man ska få ett intyg på det arbete man har gjort, särskilt om man frågar efter det. Där måste vi bättra oss. Men om man ser ett sommarjobb som man tycker är dåligt eller om det är någon enskild funktion som inte funkar får man akta sig för att som i den här motionen dra slutsatsen att vi ska ta bort 7 000 sommarjobb årligen och inte ge så många unga chans att få en erfarenhet och komma ut på arbetsmarknaden.

Anförande nr 171

Maria Ljuslin (V): Ordförande! Jag tackar Arvid för kloka ord. Äntligen får vi debattera den här motionen, som vi har väntat på så länge! Ett sommarlov och ett höstlov har passerat, och med det har också möjligheter kommit för tusentals ungdomar att få sitt allra första jobb. Snart är det dags för en ny kull unga att få sin första rad på cv:t. Feriejobb är mer än bara sysselsättning under lediga veckor. Det är ett avgörande steg in i vuxenlivet och en konkret åtgärd för att minska ojämlikhet. Det är kort och gott en långsiktig investering i unga människors framtid.

Vi vet att arbetslivserfarenhet ofta är avgörande för att ta sig in på arbetsmarknaden, vilket är en svår ekvation att få ihop i och med att det första jobbet ofta är svårast att få. Det blir extra svårt om man saknar kontakter eller har föräldrar som själva står utanför arbetslivet. Här spelar feriejobben en avgörande roll. De ger ett första arbetsintyg, bygger självförtroende och lär ungdomar grundläggande arbetslivskompetenser. Det är lärodomar som skolan inte förmedlar. De blir också viktiga verktyg för att jämna ut livschanser och möjliggöra ett positivt första möte med arbetsmarknaden.

Men feriejobb handlar inte bara om individens utveckling. De utgör konkret fördelningspolitik i praktiken. Feriejobben bidrar också till levande och aktiva lokalsamhällen. Ungdomar arbetar inom äldreomsorg, fritidsverksamheter, parkförvaltning och andra viktiga delar av den allmänna servicen. De gör nytta samtidigt som de lär sig om samhällsfunktioner. På sikt leder det till ökad respekt för välfärden och kanske också en vilja att arbeta i den. Det blir ett sätt att säkra

Yttranden 2026-01-26

kompetensförsörjningen i framtiden, något som kommer att bli avgörande framöver, särskilt i äldreomsorgen.

Vi pratar ofta om vikten av att sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Med feriejobben har vi ett konkret sätt att göra just det. Precis som ett stort antal remissinstanser lyfter fram är inte en sänkning av antalet feriejobb en förutsättning för feriejobb med kvalitet och meningsfulla arbetsuppgifter, vilket är det vi jobbar för. Mer feriejobb åt våra unga, helt enkelt!

Anförande nr 172

S h a m s o A l i H a s s a n (V): Ordförande! Jag tackar mina kollegor från majoriteten och instämmer i allt de har sagt. Kvalitet skapas inte genom att säga nej till 7 000 ungdomar. Kvalitet skapas genom ledarskap, handledning och ansvarstagande. Feriejobben handlar inte bara om sysselsättning. De handlar också om att lära sig passa tider och ta instruktioner, få lön för arbete och känna att samhället räknar med en. Det är exakt den erfarenheten som bygger framtidens arbetsliv och förebygger utanförskap här och nu. Att minska feriejobben är att dra undan möjligheter i ett läge där unga behöver dem som mest. Det tycker jag är fel prioritering, fel analys och fel väg framåt.

Yttranden 2026-01-26

§ 35 Motion om att införa mobilförbud i grundskolan för att minska psykisk ohälsa

Anförande nr 173

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Den psykiska ohälsan bland barn och unga har ökat markant de senaste åren. Forskning visar tydligt att den konstanta uppkopplingen och pressen från sociala medier är drivande faktorer bakom den här utvecklingen. Vi har ett ansvar att göra allt vi kan för att barn och unga ska må så bra som möjligt. Skolan ska vara en plats för lärande och en trygg miljö. Men i dag ser vi att mobiltelefonen i alltför många klassrum och korridorer leder till distraktion. Det handlar inte bara om den enskilda eleven som tappar fokus, utan det påverkar ju även resten av klassrummet när det vibrerar eller plingar till.

Därför är det efterlängtat att den moderatledda regeringen nu tar krafttag genom ett nationellt mobilförbud, som träder i kraft redan i sommar. Problemet är ju att man här i Stockholms stad inte vill gå före. Man hänvisar till att en majoritet av skolorna har mobilförbud i dag. Men om man är nöjd med det, varför går man då inte hela vägen och säkerställer likvärdigheten i alla Stockholmsskolor? Varför ska det spela roll om man går i skolan på Södermalm, i Rinkeby eller i Hägersten? Det borde vara samma, även för att vi inte ska lämna den enskilda rektorn eller den enskilda läraren med pressen från eleverna och önskemål om att det just där ska göras ett undantag. Det är också min oro när det här nu blir lag. Hur ger vi lärare i det enskilda klassrummet och de enskilda rektorerna mesta möjliga stöd? Det hade vi kunnat prova om den här motionen hade bifallits – för att eleverna ska må bättre och ha fokus på sin kunskapsutveckling. Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 174

G u s t a v Ö s t e r m a n (S): Tack för ordet! Och tack för motionen, Andréa Hedin! Som du säger är redan i dag i princip alla stadens grundskolor mobilfria. Skolor vittnar helt riktigt om att det ger en bättre studiero och att eleverna interagerar och samspelar bättre med varandra på rasterna. Det är bra att så många skolor har valt den vägen och att rektorerna i dag, som du är inne på, kan välja att fatta det beslutet. Jag förstår faktiskt inte riktigt argumentationen om att det skulle vara så tufft för rektorerna att stå för det beslutet, utan det finns ju faktiskt en poäng med att rektorerna har det mandatet.

I praktiken innebär detta att ett mobilförbud inte skulle innebära några väsentliga skillnader mot dagsläget. Dessutom har regeringen, som Andréa är inne på, aviserat att man kommer att gå fram med ett nationellt mobilförbud i skolan. Det kommer att starta inom den treårsperiod som föreslås i den här motionen. Därför skulle jag vilja påstå att mobilförbud är en icke-fråga i stadens skolor.

Det som däremot inte är en icke-fråga är den nedskärningsbudget som Andréas eget parti lägger fram i regeringsställning. Det hade varit mycket bättre med en budget därifrån som faktiskt gav det som behövs i skolorna, nämligen mer resurser. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 175

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Gustav Österman säger att han inte riktigt förstår syftet med min motion. Jag tänker därför förklara det lite tydligare.

Vi i staden har i rollen som huvudman ansvar för att säkerställa likvärdighet, lyfta det som fungerar bra och sprida det till alla skolor. Du säger själv att man är positiv, Gustav. Sedan säger du att nästan alla har det här. Det stämmer inte. Vi har drygt 140 skolor i Stockholm. 107 av dem har svarat på våra frågor om huruvida man har någon typ av policy. Sedan är det fråga om en majoritet av dem – det är inte samma sak.

Jag tror att du också har varit på skolbesök precis som jag. Det är inte helt ovanligt att man möter elever i korridoren som säger: Jaha, är du lokalpolitiker? Varför är det mobilförbud här? Kan inte ni göra någonting? Om det är en av de frågor som är ”top of mind” hos elever i korridoren när vi kommer dit, hur är det då för lärare som ska möta detta varje dag? Frågan blir: Varför går man inte hela vägen?

Anförande nr 176

G u s t a v Ö s t e r m a n (S): Jag tror ändå att det i så fall är bra mycket värre att sätta det mandatet hos politikerna. Jag tror att vi är mycket känsligare för vad eleverna kommer att säga än rektorerna. Det verkar vara så att jag har större förtroende för rektorerna än vad Moderaterna har i vår stad. Jag tror att rektorerna kan fatta de beslut som är bäst för deras skolor.

Anförande nr 177

Borgarrådet H e d i n (M): Jag fortsätter gärna det här samtalet med majoriteten och med Gustav, för jag tycker att det är intressant. Om vi nu tror att det här är bra, viktig och rätt politik – jag hör ju inga argument emot det – varför har man då inte spridit de goda exemplen? Varför vill man inte implementera någonting i skolan? Det här gäller egentligen inte bara mobilförbudet. Jag hade kunnat rabbla upp ett par andra goda exempel också. Man skjuter hela tiden ned till den enskilda rektorn att göra de här avvägningarna. I vilka andra sammanhang agerar man på det sättet? Hela syftet med att vara huvudman är väl att fokusera på likvärdigheten, stötta rektorerna i deras vardag och se till att det inte spelar någon roll vilken skola man går i. Alla skolor i Stockholms stad ska hela tiden jobba för elevernas bästa.

Yttranden 2026-01-26

§ 36 Motion om en trygg skolskjuts som barnen förtjänar

Anförande nr 178

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande och ledamöter! Jag skulle vilja tala om någonting som är så grundläggande att det egentligen inte ens borde behöva diskuteras, nämligen elevers rätt att komma till skolan rent fysiskt. Min mejlkorg har den senaste tiden fyllts av mejl från familjer som är beroende av skolskjuts för att få vardagen att gå ihop men för vilka det inte fungerar. Det här berör elever med intellektuella och/eller motoriska funktionsnedsättningar. De kan inte sätta sig på tunnelbanan eller gå till skolan, utan de behöver bli hämtade och lämnade.

Det är inte bara då och då som klagomål inkommer, utan det är tusentals klagomål som kommer till vår serviceförvaltning. Mörkertalet verkar också vara enormt, eftersom det är rektorerna som behöver rapportera in det här. Elever missar nationella prov. Barn lämnas på fel adress. Vi har barn som inte kan ha fritidsaktiviteter och som inte kan träffa vänner. Mitt favoritexempel i det här totala mörkret är vittnesmålet från föräldern som får ett sms om att ens barn är på väg. Men när man möter upp hemma och öppnar bildörren är det inte ens eget barn som sitter där utan något annat barn.

Just nu har vi elever och föräldrar som inte kan lita på Stockholms stad. Det är en kommunal kärnuppgift att lösa det här. Föräldrar vågar inte åka till jobbet, då de inte vet om det kommer att funka just den morgonen. Föräldrar åker tidigare från jobbet för att ta över hämtningar och lämningar själva. Det här är inte en ny fråga i vår stad, men det är en fråga som har vuxit och där situationen fullständigt har urartat. Frågan har kommit väldigt långt ifrån utbildningsfrågorna; i utbildningsnämnden diskuterar vi inte detta över huvud taget. Det är ett allvarligt systemfel.

Frågorna blir: När får vi se en förändring i Stockholm? När kan barnen komma tryggt till skolan? Vi måste kunna bättre än så här, och det är vad denna motion tar sikte på. Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 179

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! En väl fungerande skolskjuts är ett av våra viktigaste verktyg för att elever med olika typer av utmaningar ska ha en trygg och säker väg till skolan. Men där är vi inte i dag. Särskilt för elever med särskilda behov eller en funktionsnedsättning kan en bra start på dagen med skolskjuts som fungerar i deras specifika fall vara helt avgörande, till och med för att de ska klara av och orka med dagens lektioner och samvaron med klasskamrater och lärare. Deras föräldrar ska både se och känna att den här viktiga pusselbiten i deras barns vardag och framtid fungerar. Men vi hör löpande vittnesmål från dem som berättar en annan historia. Inte sällan är det allvarliga berättelser som gör att vi som kommun och ansvarig för denna pusselbit i medborgarnas vardag måste ta itu med en viktig översyn. Det handlar om barns säkerhet.

Det är uppenbart att leveranserna inom det ramavtal vi nu har inte uppfyller de krav vi kan ställa på kvalitet och säkerhet. Om det är avtalstexten som behöver ändras behöver

Yttranden 2026-01-26

den redan nu ses över, så att den snabbt går att korrigera när så blir möjligt. Men det går också utmärkt för serviceförvaltningen att göra andra insatser redan nu för att följa upp leveranserna och ställa krav. Tyvärr ser vi inte riktigt det initiativtagandet vare sig från förvaltningen eller från vänstermajoriteten. Vi ser det också som klart relevant att funktionshindersrådet får möjlighet att mycket mer noggrant bidra med sin kompetens och sina perspektiv inför kommande upphandlingar, så att allt är rätt redan från start. Här är det uppenbart att det funnits en brist, säkert vid flera upphandlingar.

Vi ser inget i underlaget i svaret på motionen som visar att vänstermajoriteten tar det här på samma allvar som både föräldrarna och flera av oss andra gör. Det finns uppenbarligen inte heller någon vilja att lyssna fullt ut på de elever och familjer som är direkt berörda varje skoldag året runt. Vi yrkar därför fortsatt på att kommunfullmäktige bifaller motionen i dess helhet i enlighet med vår gemensamma reservation.

Anförande nr 180

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag tackar för motionen. Att vi har en trygg och pålitlig skolskjuts är så klart helt avgörande för de barn som är beroende av den för att kunna ta sig till skolan på samma villkor som alla andra barn. För barn med funktionsnedsättning är det många gånger helt avgörande för deras trygghet att de kan lita på att den som kör skolskjutsen är samma person, som återkommer, och att den är utbildad i att bemöta dem utefter deras särskilda behov.

De brister vi ser i skolskjutsen i Stockholm är helt oacceptabla. Trots tydliga krav på punktlighet, förarkontinuitet och utbildning av förarna ser vi återkommande brister i skolskjutsen. Det sker kontinuerlig och nogsam uppföljning av avtalen, med viten för de konkreta brister som finns. Hos en av leverantörerna har man permanent satt ned ersättningen för att leverantören inte uppfyller åtagandet i avtalet med staden.

Just nu håller vi på med en helt ny upphandling av skolskjutsen; det avtal vi sitter med nu är det som den moderatledda majoriteten gick ut med för några år sedan. Vi förtydligar ytterligare kraven på kompetens och kontinuerlig utbildning av förarna. Förarna ska hand i hand överlämna barnen till skolan och hemmet.

Jag tror inte att den här motionens att-satser är tillräckliga när det gäller vad som behöver göras. Vi ser som sagt att de krav som vi har nu, och som vi skärper ytterligare inför kommande upphandling, inte uppfylls i dagsläget. Vi ser inte heller att det skulle finnas många andra leverantörer på den här marknaden att vända sig till. Jag tror att det kommer att krävas en stor fortsatt ansträngning från serviceförvaltningen i samarbete med utbildningsförvaltningen och berörda skolor för att vi ska komma närmare måluppfyllelsen.

Jag är bestört över alla de vittnesmål om brister som vi får, både från elever och från vårdnadshavare. Det är väldigt tydligt att man inte når upp till de avtal som är tecknade. Det betyder inte att avtalen är perfekta, och de kommer som sagt att skärpas i den upphandling vi går ut med nu. Men det är förskräckligt att det har fått se ut så här. Jag hoppas för allt jag är värd att det kommer att bli bättre framöver, men jag känner oro

Yttranden 2026-01-26

över att vi har en marknad som inte fungerar; vi är i händerna på ett väldigt litet antal leverantörer av den här mycket viktiga verksamheten.

Anförande nr 181

Borgarrådet H e d i n (M): Det är bra med en ny upphandling, och det är bra att man höjer kompetensen hos förarna. Men det skolborgarrådet inte pratar om är att man totalt verkar ha kapitulerat i den här upphandlingen. Det man gör är att man sänker kraven. Avbokning ska ske tolv timmar i förväg – i dag är det 45 minuter. Förändringar ska anmälas fem dagar i förväg – i dag är det tre dagar. Vilka är det vi offrar här? Jo, det är barnen. Hur långt innan ska de veta att de ska träffa en kompis? Barn som redan har det tufft och är utsatta och familjer som har det tufft med livspusslet kommer att få det ännu tuffare med de nya avtalen. Det finns ingen ljuspunkt i sikte. Frågan är varför ska vi nöja oss med det här.

Anförande nr 182

Borgarrådet B j u g g r e n (S): För min del är det väldigt tydligt att vi måste ha en upphandling som gör att vi är trygga med att barn som har särskilda behov blir hämtade hos sina vårdnadshavare och lämnade på sin skola och sedan precis likadant åt andra hållet. Vi ser att leverantörerna inte klarar att uppfylla de tydliga krav som vi ställer i dag. Därför skärper vi kraven på dem men skärper också kraven på beställningssidan, på vår sida, för att förenkla planeringsförutsättningarna. Ja, det minskar flexibiliteten. Men det ökar sannolikheten att barn inte står och väntar förgäves på skolskjutsen. Vi måste se till att säkerheten efterlevs, så att alla föräldrar kan känna sig trygga med att skolskjutsen kommer och att barnen kommer hem enligt den rutin som de ska komma hem enligt.

Anförande nr 183

C l a e s N y b e r g (C): Jag håller självklart med Andréa Hedin. Jag tror inte att det där kommer att göra saker bättre. Det är egentligen andra typer av styrning som behövs. Många av de föräldrar jag pratar med är självklart ganska vana och luttrade, och om det sker förändringar väldigt nära inpå är deras acceptans högre. Men de största problemen gäller faktiskt när man har bokat långt i förväg för elever och ingen förändring har skett. Man upplever inte att det fungerar bättre då. Jag tror alltså att det är andra typer av styrning som behövs.

Det finns också en annan fråga som är kopplad till detta och som jag upplever har förändrats under den här mandatperioden. Det är en mycket hårdare tillämpning i vissa fall. Vi har ett exempel med elever som av kommunen själv är placerade i ett gruppboende som råkar befinna sig i en av kranskommunerna. Eleverna ska dessutom gå i en skola som råkar ligga i den andra kommunen. Föräldrarna bor kvar i Stockholms stad. Då har kommunen slutat att ens ge skolskjuts. Jag undrar varför ni tycker att det är en bra idé.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 184

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag tackar för frågan. Jag ska ärligt säga att jag inte har fått det konkreta fallet som exempel på mitt bord. Jag vågar därför inte svara på det.

Det jag vet är att Stockholms stad generellt har en av regionens och landets absolut mest generösa tillämpningar av skolskjuts. Vi har såklart gjort vår omvärldsbevakning. I vilka kommuner fungerar det då bättre? Jo, det vi tyvärr ser är att de enda kommuner där man har upphandlade skolskjutsar och det faktiskt fungerar bättre är just de kommuner där man är mindre flexibel och mindre tillåtande vad gäller hur långa turer som beviljas och så vidare. I den riktningen vill vi ju inte gå, utan vi vill att föräldrarna fortsatt ska kunna välja skola i hela regionen och ändå ha rätt till skolskjuts för sina barn. Det är därför vi nu gör allt som står i förvaltningens och vår makt för att se till att det fungerar. Barnen och vårdnadshavarna ska känna sig trygga med att skolskjutsen fungerar. Där är vi inte, men dit behöver vi komma.

Anförande nr 185

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Från Liberalernas sida yrkar vi bifall till den gemensamma reservation som vi har tillsammans med Moderaterna och Centerpartiet. Mycket av vår argumentation har redan framförts. Men jag vill ta fasta på en sak som Andréa Hedin var inne på, nämligen det märkliga faktum att vi ytterst sällan, om ens någon gång, diskuterar detta i utbildningsnämnden. Det är ju trots allt vi som huvudman för skolorna som borde ta ansvar för det här och inte enbart serviceförvaltningen, som är en upphandlande och utförande förvaltning. Detta tycker jag tål att fundera på.

Jag skulle efterlysa ett initiativ från skolborgarrådet om att vi fortsättningsvis ska få någon form av uppföljningsrapporter av hur det här går. Om man synliggör sådan här problematik och sätter ett mer politiskt tryck i frågan brukar det göra att det händer saker. Nu blir det, som vi hör här i diskussionen, väldigt mycket upp till olika förtroendevalda – det handlar om vilka berättelser de får från olika personer. Tyvärr är det många som berörs, så det är inte så svårt att få tag på de här ibland väldigt förfärliga historierna. Men jag vill verkligen efterlysa mer systematik i uppföljningen och att vi också gör detta via utbildningsnämnden. I övrigt yrkar jag bifall till reservationen.

Anförande nr 186

H a n n a W e r n e r (M): Herr ordförande! Den här motionen väcktes efter att vittnesmål kommit in från bekymrade föräldrar redan i slutet av 2024. De kom in från exempelvis funktionshindersrådet till oss politiker i utbildningsnämnden. Sedan dess har inte de här vittnesmålen avtagit utan har fortsatt att komma in. Vi har sammanställt dem och noterat att det är fler än 6 500 avvikelser som har rapporterats. Vi har tagit del av gripande historier och bilder som visar på bristande säkerhet. Barn har utstått situationer där deras liv och hälsa kan ha tagit skada.

Nu nämner skolborgarrådet att man har gått ut med en ny upphandling, vilket jag välkomnar i sak. Men när jag läste igenom det här fastnade jag på två olika saker. Den

Yttranden 2026-01-26

ena är att man i det här underlaget och i det som uttalats inte anser att det finns problematik i skolskjutsen. Med den inställningen kommer vi inte att kunna leverera bättre kvalitet och säkerhet. Den andra är att den nya upphandlingen, precis som Andréa med flera varit inne på, inte fokuserar på eleverna och föräldrarna, det vill säga på dem som faktiskt använder skolskjutsen. Jag känner otroligt starkt med de föräldrar som hör av sig och är besvikna, ledsna och frustrerade. Deras barns röst behöver höras. Den här förändringen behöver ske. Jag yrkar bifall till Moderaternas motion.

Anförande nr 187

Borgarrådet H e d i n (M): Förra gången jag var uppe i talarstolen delade jag med mig av en berättelse om en förälder som öppnar bildörren och ser att det inte är dess ett eget barn som sitter där. Jag tror att vi alla kan förstå vad det gör med en om man har ett barn som inte kan göra sig förstått muntligt och inte kan gå själv och ingen vet var det barnet är. Det är ett exempel.

Senast häromveckan hade jag en pappa som satt på mitt kontor och sa att hans barn först precis före jul, alltså när nästan hela höstterminen hade gått, hade hamnat på en fast slinga, det vill säga fått en fast förare. I augusti, september, oktober och november hade barnet inte fast förare. I början av december fick barnet fast förare. Men vad händer då i januari när vårterminen börjar? Jo, alla slingor görs om. Man börjar om, så de vet inte om de har en fast förare i januari.

Vi skärper kraven, säger skolborgarrådet. Nej, ni skärper inte kraven. Ni sänker kraven.

I föredragande borgarrådets synpunkter står det: ”I det stora hela fungerar avtalen bra och leverantörerna uppfyller stadens kvalitets- och säkerhetskrav och de enstaka avvikelser som förekommer arbetar leverantörerna med att justera och förbättra.” Då vet jag inte om det är er själva eller oss på den här sidan ni vill lura. Vi har begärt siffror från serviceförvaltningen på hur det ser ut. Cabonline har 835 avvikelser de senaste sex månaderna, Samtrans 2 309 avvikelser. Men kom igen! Det är inte enstaka avvikelser. Och det är inte några minutförseningar, för sådana orkar inte de här föräldrarna anmäla. Det mejl som kom till mig och skolborgarrådet häromdagen handlade om en försening på en timme och 15 minuter. Då har barnet missat ett par lektioner. Det handlade om en dag den veckan. Fel barn hem – det är inte små avvikelser man jobbar med.

Det är en sak jag är nyfiken på. Ni har hela tiden en iver att ta över allt annat i egen regi. Men här nämns över huvud taget inte det, utan hela förklaringsmodellen handlar om att det är privata aktörer och att man ser över avtalen. Jaha, och vad är målbilden med det då? Det finns ju ingen drivkraft framåt för att diskutera en lösning på de här utsatta barnens problem. De barnen förtjänar bättre svar från den politiska majoriteten och ledningen här i Stadshuset.

Yttranden 2026-01-26

Anförande nr 188

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag är den första att erkänna att mitt svar på motionen redan är alldeles föråldrat. De avvikelser vi hade när motionen väcktes gällde framför allt en viss leverantör. Genom dialog och viten skedde en skärpning. I dag är det paradoxalt nog den delen av avtalet som fungerar bäst. De andra två leverantörerna, som inte hade så stora avvikelser vid den tid då motionen väcktes, har tvärtom haft stora avvikelser under hösten, precis som du beskrev, Andréa. Hade det här motionssvaret skrivits nu hade det varit formulerat precis som jag uttrycker mig i dag: Det är oacceptabla brister.

Vi skärper kraven i och med den nya upphandlingen. Det gäller både tidsfristerna och kontinuerlig utbildning av förarna. Men jag delar i grunden oron. Jag är absolut öppen för att prata om andra lösningar, som exempelvis egen regi. Ni får jättegärna bidra med sådana konstruktiva förslag.

Anförande nr 189

Borgarrådet H e d i n (M): Om du vill ha våra förslag på lösningar är vi mer än redo att diskutera dem, lika redo som vi är att ta över den här typen av frågor, Emilia Bjuggren. Men då bygger det på lite ärlighet och uppriktighet. Precis som flera andra har vittnat om är det här ingenting som du eller någon annan i din majoritet har andats om. Det har varit locket på. De här vårdnadshavarna får knappt svar när de hör av sig. Än mindre har man adresserat detta på något möte i utbildningsnämnden, lyft frågan här eller skrivit om det i sin budget. Nej, detta kommer fram för att de här föräldrarna är utom sig. Därför sitter vi ned och pratar med dem. När du och jag träffade funktionshindersrådet och de bland annat vittnade om elever som satt med bilbältet runt halsen och höll på att strypas under transporten var det samma inställning: Det är undantagsfall. Nu vet vi svart på vitt hur det ser ut, och det är dags att agera. Men vi har helt olika ambitionsnivå i de här frågorna i Stockholm.

Yttranden 2026-01-26

§ 37 Bordläggning av motioner

Anförande nr 190

O r d f ö r a n d e n : Vi bordlägger återstående motioner.

En särskilt tapper person är den som har firat sin 86-årsdag här i kväll: Britten Lagerkvist Tranströmer. Ett extra tack till dig, och grattis! Njut av de två timmar som är kvar av födelsedagen!